

KIRKOLLINEN

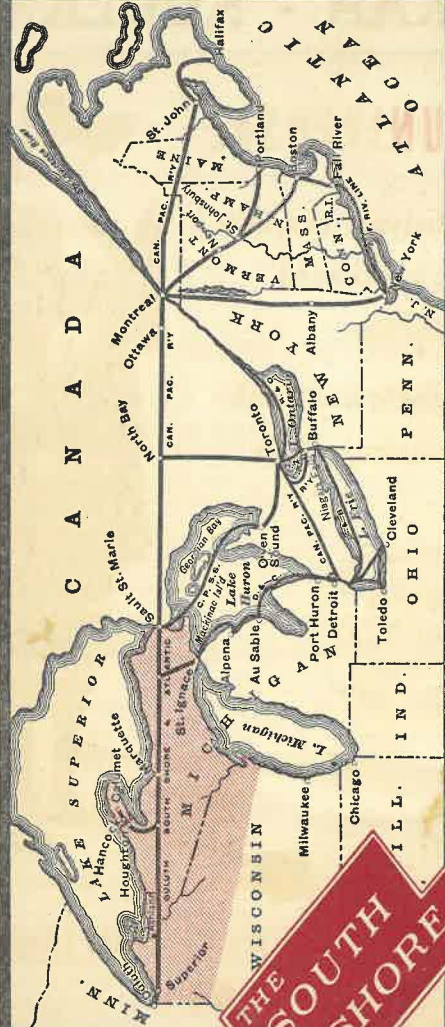
KALENTERI

VUODELLE

1913

SUURIN JA PARAS RAUTATIE IDÄSTÄ POHJOIS-LÄNTEEN

D., S. S. & A. Ry.

Hyvä ilmanala;
ei kulkutauteja.

THE SOUTH SHORE

Suurimmat ja Vanhimmat Suomalaiset Pesäpaikat

ovat Pohjois-Michiganissa, D., S. S. & Atlantic rautatien varrella. Enin suomalaisia maanviljelijöitä on D., S. S. & A:n kuin minkään muun rautatien varrella Amerikassa. Heidän joukossaan on monta Teidänkin tuttavuutta. Tulkaa Tekin. Täällä on vielä runsaasti hyvää maata saatavana \$5,00—\$15,00 eckeri, pitkillä maksuohjoilla. Paljon suuria työpaikkoja lähellä, joissa saa työtä väliaikoina. Karttoja ja lähempiä tietoja saatte kun kirjoitatte osotteella:

E. W. MACPHERRAN,
Istutuskomissioni,
DULUTH, MINN.

J. H. JASBERG,
Istutuskomissioni,
CHICAGO, ILL.

510 Western Union Bldg. CHICAGO, ILL. eli HANCOCK, MICH.

KUULKAA - KUULKAA

DULUTH UNIVERSAL

jauhojen ylistystä ei voida
liiaksi äänekkäästi
kaiuttaa

Ne ovat ehdottomasti puh-
taita kevätnisujauhoja

Parhaita jauhoja kaupassa.

DULUTH UNIVERSAL MILLING
COMPANY

Jauhoja, joita parhaat keittäjät käyttävät.

TURUN OSAKEPANKKI

Tila 29 p. kesäkuuta 1912

Kassa	573,649:48	Osakepääoma .	4,000,000:—
Oblig. ja osakk.	1,023,140:—	Vararahastot .	1,902,898:58
Lain. veks. y.m.	20,484,490:47	Tallet. ja juoks.	19,375,908:56
Konttokur. tili	8,432,120:10	Konttokur. tili	3,210,682:17
Pank. kiinteim.	1,097,368:75	Sekal. tilejä ...	4,594,092:53
Sekalaisia tileja	1,479,622:48	Voitt. ja tapp. 1912	6,809:44
Smk.	33,090,391:28	Smk.	33,090,391:28

Voitto-osingot: 1908—6%; 1909—7%; 1910—8%; 1911—9%.

Turun Osakepankin pääkonttori: Turku, Aurakatu 3.

Haarakonttorit: Kemiö, Loimaa, Maarianhamina, Naantali, Parainen, Salo.

Rahasuorituksia toimitetaan Amerikasta Suomeen ja päinvastoin luotettavien asiamiesten välityksellä joko kirjallisesti tai sähköitse. Vastaanotamme rahapanoksia korkoa kasvamaan edullisimmalla tavalla, jonka vuoksi kehoitamme maamiehiamme Amerikassa meillä avaamaan säästö- (talletuskonttokurantti-) tilin.

Säästötilin ehdot ovat:

Korkein talletuskorko nykyään $4\frac{1}{2}$ % maksetaan.

Korko juoksee sisäänpanopäivästä.

Korko lisätään ilman säästöönpanijan toimenpidettä 2 kertaa vuodessa pääomaan, joka siten yhtämittaa suurenee kasvaen korkoa korolle.

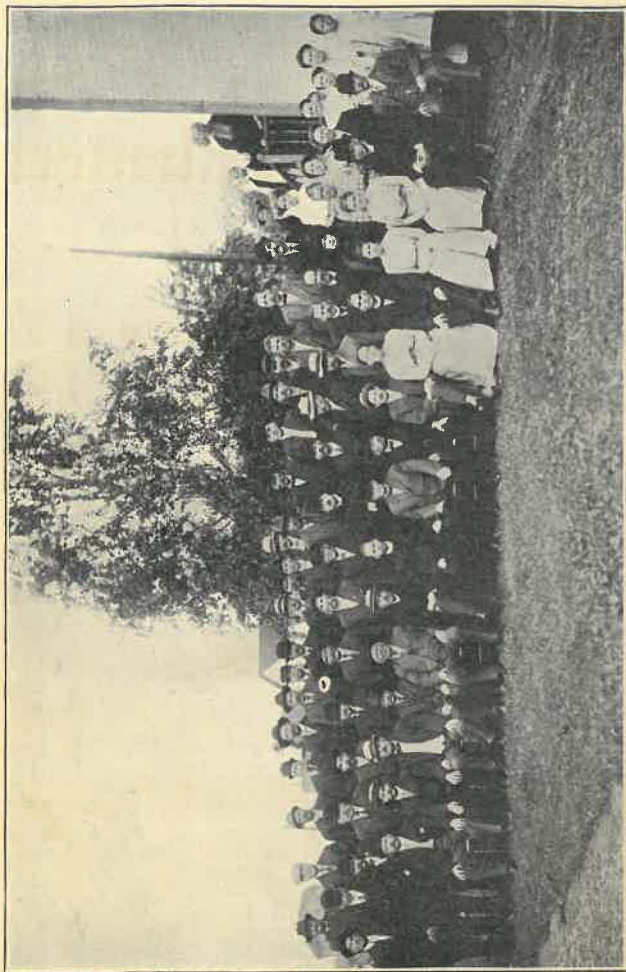
Talletetut varat suoritetaan vaan säästöönpanijalle tai hänen valtuuttamalleen.

500 mk. maksetaan ilman ylössanomista, suurempia summia heti vähäistä palkkiota vastaan tai ilman kuluja 6 kk. ylössanomisen jälkeen.

Kuten ylläolevasta näkyy tarjoomme hyvin edulliset ehdot jokaiselle, joka tahtoo tehdä säästövaransa korkoakasvaviksi ja samalla pääomaa muodostaviksi.

Turun Osakepankki ostaa ja myy dollareita sekä muuta ulkom. rahaa, checkejä ja vekseleitä. Suoritukset meidän laskuumme voidaan tehdä **Finland Steamship Company Agency**'lle New York'issa 15 State str., Montreal'issa, Can., 128 St. Antoine st., Boston'issa, Mass., 73 Hannover str., Herroille Nielsen & Lundbeck, New York'issa, 24 State str. tai yksinkertaisimmin ja halvimmin registered letter'in muodossa suoraan meille tai haarakonttoreillemme lähettämällä vakavaraisessa pankissa ostettu dollareille asetettu ja New York'issa maksettava checki. Sellaiset checkit lunastamme me korkeimpaan kurssiin nyk. 5.16. Huomattava on ettei checkejä siirretä in blanco vaan nimenomaan meidän toimiellemme.

Turun Osakepankki, Turku, Suomi.

Suomi-Suomien Kirkolliskokouksen jäsenet Kaitportissa, D. 1912.

Kirkollinen Kalenteri

muodelle

1913

Hancock, Michigan, 1912
nomalais-Inteeriläinen Kustannusliike

Alkulause.

Ruenterimme rientää taas luokse, rakas luki, tuoden runsaasti lukemisen ja miettimisen ainetta. Meidän tulee ihmisenä ja kristittyinä yhä edistyä. Ja kansamme edistystä tarkoittaa taas tämäkin julkaisu. Meidän tulee pyrkiä eteenpäin ja ylöspäin. Eteenpäin — se on niin, että yhä kehitymme ja kasvamme. Tämä kehityksemme ei saa kuitenkaan olla paljasta maailmantapaista ulkopuolista tai tietopuolista kehitystä. Semmoistahan kyllä nykyaikana tapahtuu yltäkyllä, ja lewottomalla, melkein pä sairaloisella kiireellä. Ei, sellainen ei riitä kristitylle. Ihminen sellaisella kehityksellä kulkee kyllä aika wauhtia eteenpäin ja viimein — huffuu. Ihmishengen oikea tarwis ja kaipuu wiittaa häntä samalla rientämään ylöspäin, Jumalan luo. Tämä on kristityn warsinainen suunta; ja sinne osottaa hänelle tien Jumalan pyhä sana. Tie on Kristus.

Mutta kulkeaksemme todella kehitykessämme ylöspäin meidän tulee alkaa menemällä ensin sisäänpäin ja sieltä ulospäin. Meidän tulee mennä sisäänpäin itseemme. Jumalan edessä on tämä tehtävä. Ne hawainnot, joita tässä menemisessä sisälle itseemme teemme, herättävät kaipuun ja pyynnön Jumalan luo.

Siinä se syntyy katumus, parannus ja usko. Siinä syntyy tuhlaajapojan päätös: minä nousen ja menen isäni luo! Siellä syntyy Jumalan sanan nälkä ja jano, Kristus-laipe ja kuuliaisuus Herran Hengen äänelle. Kun näin askaroitsemme sijäisen ihmisemme oikeaan saattamiseksi, niin syntyy Jumalan Hengen vaikutuksen kautta salattu ihminen, joka pyytää waeltaa Herran edessä ja pyrkii Jumalan luo. Nyt on Jumalan elämä saanut sijaa sydämissä. Kristuksen rakkaus asuu siinä, ja tämän rakkauden waatimina lähdemme toimimaan ulospäin. Ja silloin Jumalan siunaus seuraa meitä. Saa-koon tämäkin kalenterimme osaltaan johtaa meitä Jumalamme oikeina lapsina ja palvelijoina elämään ja toimimaan!

J. K. Rifander.

Pimennyksiä.

Wuonna 1913 tapahtuu 3 auringon- ja 2 kuunpimennystä. Ensimmäinen auringonpimennys tapahtuu huhtik. 6 p. ja nähty koillisessa Aasiassa, luoteisessa Amerikassa ja pohjoisilla napaseuduilla. Toinen auringonpimennys nähty elok. 31 p. Pohjois-Amerikan koillisella rannikolla ja Grönlannissa. Kolmas auringonpimennys tapahtuu syysk. 30 p. ja nähty Etelä-Amerikan itä osassa, Madagaskarilla, Indian waltameren etelä osassa ja eteläisillä napaseuduilla.

Ensimmäinen kuunpimennys nähty maalisk. 22 p. Pohjois-Amerikassa, Etelä-Amerikan länsi puoliskolla, Tyhnellä waltamerellä, Australiassa, Indian waltameren itäisellä puoliskolla ja Aasiassa. Toinen kuunpimennys tapahtuu syysk. 15 p. ja nähty suurimmasa osassa Pohjois- ja Keski-Amerikaa, Tyhnellä waltamerellä, Australiassa, Aasiassa ja Indian waltamerellä.

Merkkien selityksiä.

☉ Uusi kuu. ☽ Ensim. neljännes. ☾ Täysi kuu.
☿ Wtim. neljännes.) Kuuluu edelliseen riiviin.

Tammikuu

Hebr. 13: 8—16. Efat. 55: 1—9.	15 R Siiviä B
1 R Uuden vuod. päivä	16 L Ilmari
2 L Apeli, Set	17 P Antton
3 P Cenoffi	18 L Laura
4 L Ruut	1 Kor. 3: 7—23. Matt. 19: 27—30.
Rol. 2: 8—15. Joh. 1: 29—34.	19 S Septuages.
5 S Sunn. j. Uudenw. p.	20 M Fabian
2 Kor. 4: 3—6. Joh. 8: 12.	21 L Aune
6 M Loppiainen C	22 R Friedolf D
7 L Aukusti E	23 L Meri
8 R Gunnar	24 P Jarl
9 L Weikko, Bror	25 L Paawali
10 P Sigurd	Efat. 52: 9, 10. Joh. 1: 16—18.
11 L Oswald	26 S Kymmeliinp.
Hebr. 3: 1—8. Joh. 7: 14—18.	27 M Wiljo
12 S 1 f. Loppiaijesta	28 L Kaarlo
13 M Nuutti	29 R Walter F
14 L Teeliks	30 L Gunilla
	31 P Mi

Uus vuosi meille armostas Nyt anna rauhās, autuas; Syn-
nistä meitä puhdistaa Ja mieli meisjä udistal Meit' autu niin
tääll' elämään Ja viimein täältä lähtemään Ett' elettyä aitam-
me Sun luokses, Herrā, pääsemme.

Tässä kuussa pidetään tavallisesti seurak. vuosikokoukset.
— S. Opiston kaikkien osastojen kerautuluksuusi alkaa täist. 14 p.

Helmi

1 L Bertta	15 L Sipri
1 Kor. 13: 1—13. Joh. 12: 23—33.	Joh. 1: 15 — Jaak. 4: 8, 9. — Kol. 3: 15.
2 S Laskiaisjunnuntai	16 S 1 Rufouspäivä
3 M Huugo	17 M Väinö
4 L Ansgarius	18 L Lyyra
5 R Agda	19 R Kauppo, Fritjof
6 L Dorotea G	20 L Gulba
7 P Rikhard H	21 P Keijo I
8 L Vaina	22 L Tuulikki
2 Kor. 6: 1—10. Matt. 16: 21—23.	Efes. 5: 1—9. Joh. 7: 19—31.
9 S 1 f. Paast.	23 S 3 f. Paast.
10 M Elma	24 M Mattias
11 L Eufrosyne	25 L Viktoria
12 R Elma	26 R Nestor
13 L Sullo	27 L Torsti K
14 P Walentin L	28 P Onni

Jeesusken Kristuksen, Jumalan Pojan, veri puhdistaa meitä
kaikesta synnistä. 1 Joh. 1: 7. — Jeesus sanoo: Jos joku tahtoo
minun peräkseni tulla, hän kieltäköön itsensä, ja ottakoon ristinsä
ja seuratkoon minua; sillä joka tahtoo hielunsa wapahtaa, hän
hufuttaa sen; mutta joka hielunsa hufuttaa minun tähteni, hän
löytää sen. Mat. 16: 24, 25.

1 L Mpo
Gal. 4: 22—31.
Joh. 6: 24—36.

2 S Ruolip. junn.

3 M Kauko

4 L Adrian

5 R Kaila

6 L Ruudolf

7 P Perpetua

8 L Wilppur

Hebr. 9: 11—15.
Joh. 11: 47—57.

9 S 5 f. Paast.

10 M Nura

11 L Kalerwo

12 R Gregorius

13 L Ernești

14 P Matilda

15 L Nisto

Filipp. 2: 5—11.
Joh. 12: 1—16.

16 S Palmusunnuntai

17 M Kerttu

18 L Edvard

19 R Joosseppi

20 L Saaffima

Rf. 22: 7—22.
Joh. 19: 25—30.

21 P Piikkäperjantai

22 L Vihtori

1 Kor. 15: 12—21.
Joh. 20: 1—10.

23 S Pääsiäispäivä

2 Kor. 5: 15—21.
Joh. 20: 11—18.

24 M 2 Pääsiäispäivä

Jef. 58: 8.
Luuk. 1: 39—45.

25 L Marian ilm. p.

26 R Immanuel

27 L Soini

28 P Armas

29 L Jonas

Ap. Lef. 3: 12—20.
Joh. 21: 1—14.

30 S 1 f. Pääsiäisestä

31 M Irma

Huhtikuu

1 L Gaarald

2 R Pellerwo

3 L Ferdinand

4 P Ambrosius

5 L Irene

16 R Zalo

17 L Elias

18 P Waldemar

19 L Bernhard

1 Piet. 5: 1—4.
Joh. 21: 15—25.

Hebr. 5: 1—10.
Joh. 17: 11—17.

6 S 2 f. Pääf. jälk.

7 M Allan

8 L Suoma

9 R Otto

10 L Gefeziel

11 P Werna

12 L Julius

20 S 4 f. Pääf. jälk.

21 M Anselmi

22 L Mina

23 R Orjö

24 L Albert

25 P Markus

26 L Teresia

Hebr. 5: 9—16.
Joh. 17: 6—10.

Hebr. 7: 19—28.
Joh. 17: 18—23.

13 S 3 f. Pääf. jälk.

14 M Tiburtius

15 L Linda

27 S Rufousunnuntai

28 M Tuure

29 L Tyko

30 R Mirjam

Älkää toimittako sitä ruokaa joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy iäntaittiseen elämään, ja jonka Ihmisen Poika antaa teille; sillä hänelle Jsa, Jumala itse, on antanut vahvistuksensa. Joh. 6: 27. — Maailman ystäväys on wiha Jumalaa vastaan. Jaak. 4: 4. — Herrä on todella noussut ylös.

Kirkkofuntamme perustamisesta on t. k. 25 p. kulunut 23 vu.

Minä menen ylös minun Jhani tykö ja teidän Jsanne tykö, minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö. Joh. 20: 17.

Tässä kuussa Suomi-Synoodin konsistori lähettää seurakunnille kutsun kirkolliskokoukseen. — Tämän kuun 30 p. pitäisi Suomi-Opiston taloudenhoitajan saada eri seurakunnilta maissa-neiden jäsenten luettelot.

Hebr. 10: 12—18. Joh. 17: 18—23.	13 L Floora 14 R Eedit 15 L Sofia 16 P Ester 17 L Rebekka
1 L Helatorstai 2 P Atanasius 3 L Mikstinpäivä	1 Joh. 3: 1—9. Joh. 15: 1—9.
Kol. 3: 1—10. Joh. 15: 18—25.	18 S P. Kolmin. p. 19 M Emilia 20 L Karoliina 21 R Konstantinus 22 L Hemminki 23 P Pyhli 24 L Marit
4 S 6 f. Pääsiäisestä 5 M Jenny 6 L Aleksandra 7 R Helmi 8 L Aafe 9 P Timo 10 L Aino	Room. 1: 16, 17. Luuk. 12: 13—21.
Efej. 2: 17—22. Joh. 15: 10—17.	25 S 1 f. Kolmin. p. 26 M Wilhelmiina 27 L Ingeborg 28 R Alma 29 L Diwa 30 P Basilius 31 L Selka
11 S Helluntaipäivä 1 Kor. 12: 12—17. Joh. 6: 44—51.	
12 M 2 Helluntaipäivä	

Olkaa raittiit ja valmofaa; sillä teidän vihollisenne perfele käy ympärä niinkuin kiljuwa jalopeura ja etsii, kenen hän saaji nielläkseen. 1 Piet. 5: 8. — Olkaa siis Jumalalle alamaiset. Seisofaa vastaan perfelettä niin hän pakene teitä. Jaaf. 4: 7. Loukokuulla jopii seurakuntain pitää kokouksensa edustajamaalia warten.

Sej. 1: 16. — Pf. 51: 12, 13. — Joh. 14: 6.	17 L Urho 18 R Tapio 19 L Siiri 20 P Anto 21 L Ahti
1 S 2 Rufospäivä 2 M Wenla 3 L Biola 4 R Toivo 5 L Bonifacius 6 P Rüstaa 7 L Roobert	Room. 3: 19—27. Joh. 1: 45—51.
Room. 2: 1—16. Luuk. 15: 11—32.	22 S 5 f. Kolmin. p. 23 M Adolf Kesäp. seis.)
8 S 3 f. Kolmin. p. 9 M Enfio 10 L Swante 11 R Jampi, Sjärdis 12 L Esko 13 P Eedla 14 L Celis	Ap. Tef. 17: 22—31. Luuk. 1: 1—17.
Room. 2: 17—29. Joh. 8: 1—11.	24 L Joh. Kast. päivä 25 R Uno 26 L Jeremias 27 P Elwiira 28 L Leo
15 S 4 f. Kolmin. p. 16 M Justina	1 Room. 3: 28—31. Matt. 5: 17—19.
	29 S 6 f. Kolmin. p. 30 M Päiviö

Herra on Henki; mutta misjä Herran Henki on, siinä on wapaus. 2 Kor. 3: 17. — Ottakaa hiljaisuudessa vastaan teihin istutettu sana, joka woi pelastaa teidän sielunne. Jaaf. 1: 21. Suomi-Synoodin kirkolliskokous Jeshpemingissä, Mich., konsistorin määräämällä ajalla. — Suomi-Opioston kesäjuhlat kesä- tai heinäkuulla.

1 T Maro	17 T Osfian
2 R Vinnea	18 P Freedrif ☺
3 T Arwo	19 L Saara
4 P Ulriikka	
5 L Unto	Room. 6: 19—23. Luuf. 12: 42—48.
1 Joh. 1: 1—7. Joh. 13: 31, 32.	20 S 9 f. Kolmin. p.
6 S 7 f. Kolmin. p.	21 M Johanna
7 M Klaus	22 T Magdaleena
8 T Luro	23 R Olga
9 R Ilta	24 T Kirsti
10 T Saima	25 P Jaakko
11 P Eleonoora	26 L Martta
12 L German	Room. 5: 1—11. Joh. 8: 21—30.
Room. 4: 1—8. Matt. 7: 12—14 .	27 S 10 f. Kolmin. p.
13 S 8 f. Kolmin. p.	28 M Saaton
14 M Miija	29 T Olavi
15 T Kauni	30 R Griikka
16 R Reino	31 T Helena

Aristuksessa ovat kaikki viisauden ja taidon tavarat kätte-
tyt. Kol. 2: 3. — Herra sanoo: Niin totta kuin minä elän, niin
koko maa täytetään Jumalan firkkauksella. 4 Moos. 14: 21. —
Herra, lisää meille uskoa! Luuf. 17: 5.

Ystävät hoi! Suomi-Opiiston kannatuskunnat ovat elvyt-
tettävät eloon.

1 P Maire, Gerda	Room. 7: 1—6. — Matt. 5: 43—48; 6: 1—4.
2 L Solger	
Room. 5: 12—21. Matt. 21: 28—31.	17 S 13 f. Kolmin. p.
3 S 11 f. Kolmin. p.	18 M Lemmitty
4 M Maria	19 T Maunu
5 T Salme, Gurli	20 R Samuli
6 R Sifstus	21 T Sulho, Sven
7 T Lahja	22 P Sivari
8 P Sylvania	23 L Signe
9 L Natalia	Ps. 139: 23, 24. — 2 Kor. 5: 17. — 1 Kor. 6: 20.
Room. 6: 12—18. Matt. 12: 33—37.	24 S 3 Rufouspäivä
10 S 12 f. Kolmin. p.	25 M Loviisa
11 M Susanna	26 T Ilma
12 T Maara	27 R Rolf
13 R Alfonso	28 T Augustinus
14 T Svea	29 P Zines
15 P Marjatta	30 L Cemil
16 L Brynolf ☺	Room. 8: 1—11. Luuf. 10: 38—42.
	31 S 15 f. Kolmin. p. ☺

Jeesus sanoo: Jokainen joka tekee taivassija olevan Psäni
tahdon, hän on minun veljeni ja sisareni ja äitini. Matt. 12: 50.
Suomi-Opiiston syyslukutausi lähenee. Nuorukaikat ja nei-
dot, valmistautukaa tulemaan omankieliseen oppilaitokseen. Ku-
ta teistä lähtee opistoon? — Elokuulla koottava kolehti Länmen
piirin hyväksi.

1 M Gottfrid	16 T Mielikki
2 T Toora	17 R Elisabet
3 R Serafiina	18 T Tyhne
4 T Mooses	19 P Fredriikka
5 P Mainio	20 L Augusta
6 L Safari	
Room. 8: 28—39. Joh. 11: 21—45.	Room. 9: 22—33. Joh. 10: 23—38.
7 S 16 p. Kolmin. p. ☽	21 S 18 p. Kolmin. p.
8 M Taimi, Göta	22 M Mauri
9 T Gewert	23 T Tekla
10 R Kalewa	24 R Alwar
11 T Dagny	25 T Kullerwo
12 P Meffanteri	26 P Cybrianus
13 L Zorma	27 L Raino
Room. 9: 1—13. Mark. 2: 18—28.	Room. 10: 1—13. Joh. 9: 24—41.
14 S 17 p. Kolmin. p.	28 S 19 p. Kolmin. p.
15 M Runo ☽	29 M Mikael
	30 T Helge ☽

Tahdotko tulla terveeksi? Joh. 5: 6. — Ei ihminen elä ai=
noastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta
lähtee. Matt. 4: 4. — Jumala lunastaa sieluni huoleman kou=

rista. Ps. 40: 16. — Kääntykää minun tyköni kaikista sydäm=
mestänne paastolla, itkulla ja walituksella. Joel 2: 12.

Suomi-Opiiston jhyslulukausi alkaa tiistaina, syysk. 9 p.

1 R Ragnar	17 P Luukas
2 T Ludwif	18 L Meffej
3 P Gewald	
4 L Frans	Ps. 37: 39, 40. — 2 Moos. 15: 2. — Jes. 65: 17, 18.
	Ps. 91: 9—12. Mark. 10: 13—16.
5 S Mikkelinpäiwä	19 S 4 Rufouspäiwä
6 M Bruno	20 M Kasper
7 T Birgitta	21 T Birger
8 R Silja	22 R Zrja
9 T Ilona	23 T Semeri
10 P Josefina	24 P Sjalar
11 L Otjo, Björn	25 L Silda
Room. 11: 1—12. Matt. 16: 1—4.	Room. 11: 25—32. Mark. 12: 41—44.
12 S 21 p. Kolmin. p.	26 S 23 p. Kolmin. p.
13 M Ebba	27 M Selliin
14 T Elja	28 T Simo
15 R Helmi ☽	29 R Alfred ☽
16 T Sirkka, Saga	30 T Ruustaawa
	31 P Artturi

Sengen hedelmä on rakkauts, ilo, rauha, pitkämielisyys, us=

tävällisyys, hyvyys, uskollisuus, hiljaisuus, kohtuullisuus; iän=

faltaisia vastaan ei ole lafia. Gal. 5: 22, 23. — Jloittaa Ser=

raafal Fil. 3: 1. — Ei se ole Jänne tahto, joka on taivassa,

että hti ainoakaan näistä pienistä hukkui. Matt. 18: 14.

„Uskonpuhdistuksen Muisto“ ilmesthy tässä kuussa.

1 L Pyh. miest. p.	1 Kor. 15: 51—57. Luuk. 13: 22—29.
Joh. 3:n. 7: 13—17. Matt. 5: 13—16.	16 S 26 j. Kolmin. p. 17 M Eino 18 L Maks 19 R Nili 20 L Salmari 21 P Hilma 22 L Cecilia
2 S Pyh. miest. p. 3 M Erland 4 L Hertta 5 R Malakias 6 L Kustaa Adolf 7 P Eugen 8 L Matos	1 Kor. 15: 22—28. Joh. 5: 22—29.
2 Tesf. 2: 1—12. Matt. 24: 1—14.	23 S Tuomisunnuntai 24 M Lempi 25 L Katri 26 R Dagmar 27 L Astrid 28 P Steen 29 L Nimo
9 S 25 j. Kolmin. p. 10 M Martin Luther 11 L Martti 12 R Konrad 13 L Kristian 14 P Dihonna 15 L Leopold	Hebr. 8: 8—12. Luuk. 4: 16—22. 30 S 1 j. Adventisja

Te olette muinen pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrasja; waeltakaa niinkuin valkeuden lapset. Efes. 5: 8. — Joka köyhälle antaa, ei hänellä puutetta ole. Sananl. 28: 27. — Saatavali sanoo: Minä haluan täältä eritä ja olla Kristuksen kansja, sillä se olisi paljon parempi. Jil. 1: 23. — Ihmisen poika tuli autuaaksi tekemään sitä, kun kadonnut oli. Mat. 18: 11.

1 M Oskar 2 L Beata 3 R Wellamo 4 L Barbara 5 P Selma 6 L Niilo	19 P Nikolai 20 L Siisaki
1 Piet. 1: 8—16. Joh. 5: 31—39.	21 S 4 j. Adventisja 22 M Rafael 23 L Israel 24 R Matami, Gewa
7 S 2 j. Adventisja 8 M Rylliffi 9 L Anna 10 R Suudit 11 L Taneli 12 P Tuovi 13 L Lucia	Jit. 2: 11—14. Matt. 1: 18—25. 25 L Joulupäiwä 2 Kor. 4: 10—18. Matt. 2: 13—18.
Galat. 3: 23—29. Serem. 33: 14—17.	26 P Tapaninpäiwä 27 L Joh. Ewank.
14 S 3 j. Adventisja 15 M Heimo 16 L Adele 17 R Kaafel 18 L Abraham	1 Piet. 2: 1—9. Matt. 2: 19—23. 28 S Sunn. j. Joulun 29 M Rauha, Frida 30 L Taavetti 31 R Sylwester

Jos poika teidät wapaiksi tekee, niin te olette totisesti wapaat. Joh. 8: 36. — Paltwelkaa Herraa ilolla; tulkkaa hänen kaswainsja eteen riemulla. — Pi. 100: 12. — Meille on lapsi syntynyt ja Poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus. Jes. 9: 5. — Ilotilaa Herrasja. Jil. 3: 1.
Tämän kuun 19 p. päättyy syyslukukausi Suomi-Opiistolla.

**Amerikan Suomalaisen Ev. Lut. Kirkkokunnan eli
Suomi-Synoodin Konfistori:**

- Pastori J. R. Mikander, esimies, Hancock, Mich.
 " B. Kautanen, sihteeri, Calumet, Mich.
 " S. Wargelin, waraesim. Republic, Mich.
 " J. J. Hoikka, notaario, Crystal Falls, Mich.

Suomi-Synoodin rahastonhoitaja (joka hoitaa kirk-
 sokunnan ja lähetysrahaston) on

Sijaikki Wargelin,
 708 Franklin st. Hancock, Mich.

Suomi-Opiston Johtokunta.

- Pastori J. R. Mikander, Suomi-Opiston johtaja ja
 johtokunnan esimies, Hancock, Mich.
 Mr. Sijaikki Sillberg, rahastonhoitaja, Dr. 5.
 Republic, Mich.

Uudet johtokunnan jäsenet:

- Pastori B. Kautanen, Calumet, Mich.
 " J. J. Hoikka, Crystal Falls, Mich.
 " S. Wargelin, Republic, Mich.
 Mr. J. S. Sasberg, Hancock, Mich.
 " R. Heusa, Calumet, Mich.
 " J. Tolonen, Hancock, Mich.
 " R. M. Ruona, Ishpeming, Mich.
 " J. Piippola, Onnola, Mich.
 Neiti L. Kangas, Mt. Zion, Minn.

Suomi-Opiston taloudenhoitaja on

Mr. J. Tolonen, Hancock, Mich.

Suomi-Opiston opettajakunta:

- Mikander, J. R., pastori, Opiston johtaja; opetusai-
 neet: historia, suomi, saksa ja fysiologia.
 Perttula, Wilhelmiina, opettajatar, naisjoh-
 taja; valmistawan osaston opetusaineita.
 Sartman, Kaasaeli Fil. maist., uskonto, latina
 ja suomi.
 Arant, W. J., insinööri; op. aineet: matematiikka ja
 biologia.
 Lindblom, J. J., A. B.; engl. kieli, latina.
 Sillka, R. W.; urkuri-luffari; nuottitaidon, soitan-
 non ja laulun opettaja.
 Arant, Jrjö, opettaa maantietoa ja faunafirjoitusta.

Jumaluusoppillisen Seminaarin opettajat:

- Mikander, J. R., pastori, J. T., klassillinen ja uuden
 test. kreikka, y. m.
 Sartman, Kaasaeli, pastori, Fil. m., vanhan
 test. heprea ja fil. historia.
 Kautanen, Wiljami, Calumetin seurakunnan
 pastori; käytännöllinen jumal. oppi.

Kauppa-Osaston opettajat:

- Nordström, D. R., B. A., kauppa-osaston johtaja,
 firjanpitokurskien opettaja.
 Perttula, Wilhelmiina, opettajatar; opetus-
 aineet: pikafirjoitus, konefirjoitus.

Kustannusliikkeen johtokunta:

Jabian Tolonen, esimies, Hancock, Mich.
 Jsaac Sillberg, vara-esimies, Republic, Mich.
 Raphael Hartman, sihteeri, Hancock, Mich.
 M. S. Ruusi, varasihteeri, South Range, Mich.
 Jacob Wirfula, rahastonhoitaja, Hancock, Mich.
 John Bäck, Hancock, Mich.
 Alex. Pantti, Ishpeming, Mich.

Kustannusliikkeen taloudenhoitaja on

Jacob Wirfula, Hancock, Mich.

Amerikan Suom. kirkkokunnan eli S.-Synoodin pastorit:

Bäck, Juhon, Sil. m., Hancock, Mich.
 Elm, Taawetti Joakim, 387—18th st., Astoria, Ore.
 Saapanen, Alfreeti, Fairport, D.
 Hartman, Kaasaeli, Sil. m., Hancock, Mich.
 Soikka, Jaakoppi S., Lbr 485, Crystal Falls, Mich.
 Ilmonen, Salomo, 1131 Oak st., Youngstown, D.
 Kaarto, Otto, Lbr 202, Fort Bragg, Cal.
 Kawa, Frans Vihtori, 725 E. 5th st., Duluth, Minn.
 Keränen, Pekka, Lbr 344 Eveleth, Minn.
 Koivumäki, Vihtori, Lbr 908, Ely, Minn.
 Kortemäki, Matti, 326 Garfield st., Hibbing, Minn.
 Ruusi, Maunu Simari, South Range, Mich.
 Ruusisto, Vihtori, Br 22, Mass, Mich.
 Rönönen, Antti, 111 So. Mott ave., Waufegan, Ill.
 Lipjanen, Kaaprieli, Br 171, Rockport, Mass.
 Luttinen, Matti, Monessen, Pa.

Mannerkorpi, Kalle S., 28 Market st., Ashta-
 bula Harbor, D.
 Mänttä, Jaakoppi, Luth. Seminary, Maywood,
 Ill.
 Rifander, Juhon Kustaa, J. T., 526 Franklin
 st., Hancock, Mich.
 Pesonen, Matti, 505 Reservation st., Hancock,
 Mich.
 Rautalahti, Alwar, 215 Maple st., Ishpeming,
 Mich.
 Rautanen, Bernh. Wiljami, Seela Church,
 Calumet, Mich.
 Rönkä, Samueli Seikki, Frederick, S. D.
 Salminen, Aappo, 318 Lenox ave., New York
 N. Y.
 Samanen Taawetti Adolfsi, 1513 Nor-
 wood st. Brainerd, Minn.
 Sarmela, Seikki, 67 ave. Polk st., West Duluth,
 Minn.
 Stadius, Otto, 213 Mitchell ave. Regaunee, Mich.
 Wargelin, Juhon, Lbr 82 Republic, Mich.
 Wuornos, Bruno, Lbr 429, Ironwood, Mich.

Suomen Merimieslähetysten papit Amerikassa:

Ahiman, Lauri R., 554 Garrison st., San Fran-
 cisco, Cal.
 Mäkinen, Kalle, 389 Clinton st., Brooklyn, N. Y.

Tie elämän-puulle.

Elämän-puusta ja tiestä sille puhuu pyhän raamatun ensimmäinen ja janoin myöskin sen viimeinen kirja.

I

Ensimmäisille ihmisille oli Jumala antanut ajuin-paikaksi ihanan seudun, paratiisin. Kauneuden-aiaksi, joka sekun oli Jumalan lahja ihmiselle, jai siellä täyden tyhydytyksen: paratiisin kasvullisuutta ja erityisesti sen puita, joita oli lukemattomia ja kaikellaisia, filmä ihas-tuksella katseli. Ruivuuus ei rasittanut, janoa ei kärsitty, sillä raikasvetinen joki kasteli paratiisia ja sammutti sen ajuikkaiden janon. Leipähuolista, jotka nkyijän niin monia raskaasti painawat, ei silloin tiedetty: nuo kauniit puut tarjosivat yllinkyllin hyvää ravintoa. Puiden joukossa oli keskellä paratiisia kassi, jotka erittäin mainitaan. Toinen oli hyvän- ja pahantieto-puu, toinen se puu, josta nyt on kshmys, elämän-puu. Syvän- ja pahantieto-puusta oli Jumala kieltänyt ihmisiä syömästä. Mutta kaikista muista puista heidän oli lupa syödä. Wapaasti he siis jaiwat syödä myöskin elämän-puusta. Siitä he warmaan söiwätkin, waikka sitä ei nimenomaan mainita. Ja heidän sielunsa tuliwat ravituiksi. Jumalan ja ihmisten välillä wallitsi jopu-

jointu, jota ei mitään häirinnyt. Ihmiset seurustelivat Jumalan kansja awomielisesti, rakkaasti niinkuin pieni lapsi isänsä tai äitinsä kansja. Rauha asui sydämessä, mieli oli iloinen, katse kirkas. Ihmiset olivat autuaita Jumalan lapsia.

Mutta tätä autuutta ei kestänyt kauwan. Ensimäinen ihmispari rikkoi Jumalan tahdon. Se söiwät hyvän- ja pahantieto-puusta, waikka Jumala oli kieltänyt heitä siitä syömästä. Synti tuli ja turmeli hyvät wälit. Ihminen tunsi kauhistawaa pelkoa Jumalaa ajattellessaan. Pelko poisti rauhan, esti ilon, häwitti autuuden. Ihminen kuoli, kuoli hengellisen kuoleman, ja ruumiillinenkin kuolema on siitä lähtien ihmiskunnassa raiwonnut. Jos ihminen nyt vielä olisi saanut ojentaa kätensä ja ottaa elämän-puusta, niin synnin seuraukset olisivat sen kautta tulleet häwitetyiksi ja entinen autuas elämä olisi vielä woinut uudestaan alkaa. Mutta hänen täytyi niittää, mitä oli kylvänyt. Hän ei saanut enää elämän-puusta syödä. „Serra Jumala lähetti hänet pois Eedenin paratiisista wiljelemään maata, josta hän otettu oli. Ja hän karkoitti ihmisen ja asetti Eedenin itäpuolelle kerubit paljastetuin, säihkyin miekoin warioimaan elämän-puun tietä“ (1 Moos. 3: 23—24). Mahdotonta oli nyt ihmisen päästä elämän-puun luokse. Drittipä hän päiwällä tai yöllä, olivat kerubi-enkelit aina häntä wastassa. Turha oli heitä vastaan taistella. Tie elämän-puulle pysyi suljettuna. Ihmisen täytyi jäädä paratiisin ulkopuolelle. Hänen täytyi „kuolemalla kuolla“.

Näin joutui ihminen kuoleman wastaan. Näin jouduit sinä, näin jouduin minä kuoleman lapsiksi.

II

Mutta mitä tämä on, kun Joh. Ilmestyskirjan 22:sen luvun alussa sanotaan: „Ja hän näytti minulle elämän-weden wirran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. Keskeisen katua ja molemmin puolin virtaa seisoi elämän-puu, joka kasvoi kaksitoistakertaisen hedelmäjadon, antaen

Kalle S. Mannerforpi,
Garborin seurak. pastori, Ohjo.

kuusjakin kuusja hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. Eikä mitään firousta ole enää olewa”? Ettäkö siis kansat kuitenkin pääsevät elämän-puun luokse ja saavat siitä ottaa ravintoa? Ettäkö siis kuollut tulee eläväksi ja terveeksi? Ettäkö ei mitään firousta ole enää olewa? Niin totifesti! Niin todella Jumalan sana ilmoittaa. Kun lukee Ilmestyskirjan 22:ta lukua

eteenpäin ja edellisen luvun, tulee tästä warmasti wakuutetuksi. Se on myöskin koko Ilmestyskirjan ja jo Wanhan Testamentinkin profeetallisen sanan sekä koko Uuden Testamentin yhtäpitävä todistus. Mutta kuinka tämä on mahdollista Onko elämän-puu jirretty ulkopuolelle paratiisiin? Ei Se on paratiisissa nytkin, ja siellä se on aina olewa. Ilmestyskirjassa käytetään sen paikasta kyllä toista nimeä: „uusi Jerusalemi“, „pyhä kaupunki“. Mutta samaa kuitenkin tarkoitetaan. Ja yhdesjä paikassa Ilmestyskirjassakin, 2 l. 7 w., käytetään samaa nimitystäkin. Siellä nim. sanotaan elämän-puun olewan „Jumalan paratiisissa“. Ei siis elämän-puu ole muuttanut paikkaansa. Mutta kuinka sitten ihmiset pääsevät siitä syömään? Eiwätkö nuo walppaat ja woittamattomat kerubit enää olekaan wartioimassa elämän-puulle johtawalla tiellä ja estämässä ihmisiä puun luokse pääsemästä? Niwan oikein: kerubit eiwät ole siellä enää! Mutta onko tie nyt aiwan ilman wartijaa? Ei. So mainitusja Ilmestyskirjan 2:sen luvun 7:nnessä w:ssä on kirjotettuna: „Sen, joka woittaa, minä annan syödä elämän-puusta, joka on Jumalan paratiisissa“. Tietä wartioitsee nyt hän, joka on lausunut nuo sanat. Wartijana on hän, jolla on walta antaa syödä elämän-puusta. Kuka hän sitten on? Hän on Seesus Kristus. Tahtoessaan kulkea tietä myöten, joka wie elämän-puulle, lohtaa ihminen Seesuksen. Seesus on siellä wartijana. Mutta hän ei ole siellä wartijana, joka kerubien tawoin tekisi tyhjäksi ihmisten yritykset päästä elämän-puulle. Päinwastoin hän on siellä auttamassa ihmisiä elämän-puulle pääsemään. Hän on siellä antaakseen ihmisille lupakirjan eli pääshlipun. Niin suu-

ren armon ja laupeuden on Jumala äärettömässä rakkautensa laanganneille ihmispoloille osoittanut, että hän tahtoo heidät kaikki päästää elämän-puulle ja siirtää luolemasta elämään. Mutta niin hän on tahtonut tutkimattomassa syvyydessä jätännyt, että hän tahtoo pelastaa ihmiset synnin ja kuoleman kahleista ainoastaan Jeesuksen kautta. „Ei kukaan pääse Njän tykö muutoin kuin minun kauttani“, sanoo Jeesus (Joh. ev. 14: 6). Jeesuksen luokse on ensin mentävä. Häneltä on lupakirja saatava. Hänellä on valta antaa tuo lupakirja, hänellä on myös valta kieltäytyä sitä antamasta. Ne, jotka ilman Jeesusta tahtovat elämän-puulle päästä, tekewät turhaa työtä. Tie elämän-puulle kulkee Jeesuksen kautta. Hänellä, yksin hänellä on valta tehdä ihmiset osalliseksi Jumalan elämästä.

Keille Jeesus sitten antaa luvan päästä elämän-puulle? Hän tahtoo sen antaa sinulle, hän tahtoo sen antaa minulle, hän tahtoo sen antaa kaikille. Mutta hän ei anna tuota lupaa ihan ilman ehtoja. „Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän-puusta, joka on Jumalan paratiisissa“, hän sanoo. Ehtona on siis voittaminen. Voita, niin saat syödä elämän-puusta!

Mitä sitten on voitettava? Meidän on voitettava sydämen saastaisuus, tahdon itsekkyytys, mielen ylpeys, oma itsemme. Meidän on voitettava maailma, sen taivara, sen korsta, sen hehuma. Meidän on voitettava se vihollinen, joka vaatii meidät kysymään, kun on Jumalan tahdon tekemisestä puhe: „Mutta mitä ihmiset tästä ajattelevat?“ Meidän on sanoutuminen irti huonoista tovereista, jotka meitä syntiin wiettelivät. Meidän on wihdoin vielä voitettava saatana, sen walheet

ja epäusko, jota se sydämissämme herättää ja siellä elättää. Lyhyesti: meidän on voitettava perkele, maailma ja oma lihamme.

Waikaa ehto! sanonee moni. Ja joku saattanee arvella: liian waikaa! Me olemme yhtäkaikki hukassa, waikka Jeesus on sillä tiellä. — Eipä niinkään, ystäväni! Ei ole ensinkään sanottu, että meidän on voitettava omin neuvoin. Jos niin olisi, emme tosiaan voittaisi. Mutta Jumala olkoon ylistetty! Me jaamme heikkoudeksamme ja huonoudeksamme turvautua Jeesuksen wälewyyhteen ja hyvyyhteen. Jeesus, lupakirjan antaja, tahtoo tehdä meidät mahdolliseksi lupakirjan saamaan. „Mutuaat ne, jotka pesewät waatteensa, että heillä olisi oikeus elämän-puuhun, ja menisivät porteista sijalle kaupunkiin“, sanoo Jeesus itse Nm. k:n 22: 14:stä. Me tulemme voittajiksi sen kautta, että pesemme waatteemme. Syntiemme, kelwottomuutemme ja woiattomuutemme waakteet on meidän pestävä Jeesuksen sowingweressä. Siellä ne puhdistuvat. „Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, weri puhdistaa meidät kaikista synneistä.“ Jeesuksen weressä kauhistuttawan saastaijet waatteemme muuttuivat lumiwalkoiviksi. Jeesuksen puhtaus ja wanhurskaus tulee meidän omaksemme. Jeesuksen sowingweressä me taas peseydymme, kun uskomme Jeesukseen. Waatteittemme peseminen on Jeesukseen uskominen. Tämä usko, se se tekee meistä voittajia. Kirjoitettu onkin: „Tämä on se woitto, joka on woitannut maailman: meidän uskomme. Kuka on maailman woittaja, jollei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?“ 1 Joh. 5: 4—5. Kun Pyhä Henki auttaa meitä uskomaan sowingosaarnan Jeesuksesta,

hyntisten Wapahatajasta, silloin tulemme voittajiksi. Ja voittajiksi tultuamme on meillä oikeus elämän-puuhun. Jeesus silloin empimättä antaa meille lupakirjan, jonka nojalla saamme mennä syömään elämän-puusta. Me olemme silloin liitettyt Jeesukseen kuin oksat viinipuuhun. Jeesuksen elämä on meidänkin elämämmme, ja me olemme tulleet iankaikkisen elämän perillisiksi. Jo täällä eläessämme olemme iankaikkisesta elämästä osallisia ja „Sumalan paratiisissa“, „uudessa Jerusalemissa“ pääsemme elämään vielä täydellisempää iankaikkista elämää kuin mitä täällä saamme elää. Siellä saamme „elämän kruunun“.

Lukijani! Raamatun ensimmäinen kirja sulkee meiltä synnin takia tien elämän-puulle. Raamatun viimeinen kirja sen meille jälleen avaa. Mutta pääsy ei nytkään ole ehdottoman vapaa. Ainoastaan ne, jotka pesewät vaatteensa Jeesuksen sowingimereissä, ja siten tulewat voittajiksi, pääsewät elämän-puusta syömään. Pesetkö sinä waatteesi? Oi, tee se! Antaudu kokonaan Jeesukselle! Tule voittajiksi! Ja Jeesus antaa sinun syödä elämän-puusta. Häneltä saat yltäkylläisen, iankaikkisen elämän! „Toka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä“, Joh. ev. 3: 36.

Kalle G. Mannerkorppe.

Ainoastaan yksi sana.

Herra, en ole minä sen arwoinen, että tulisit minun kattoni alle; waan jano ainoastaan sana, niin minun palvelijani paranee. Matt: 8: 8.

Herra Jeesus oli saapunut Kapernaumiin rakkaitten opetuslastensa kanssa. Täällä tulee Hänen luokseen eräs roomalainen sotapäällikkö. Lannistunut oli miehen sotilaallinen ryhti, jekä waienneet käskewät komentofanat, waan sen sijaan sywä murhe ja raskas huoli kuwastelivat sotilaan kaswoissa, joita kumminkin nöhydessä syttynyt toiwon jäde heikosti kirkastaa. Rukoushuokaus huulillansa hakee hän Herralta huoennusta jurun sumentamaan palvelija-piiriinsä, josta taudin turmelewa käsi oli laiken ilon pois pyyhkäisnyt. Hän warmaankin oli kuullut Herran Jeesuksen ihmepoiman taudin, jopa kuolemankin ylitse, ja tämä oli kylliksi sytyttämään heikon kipinän todelliseksi toiwon tulleksi hänen sydämessään, jossa eiwät lääketaito, eikä mikään maallinen wiijaus woineet wähintäkään waloa wirttää. Hän ohjaa askeleensa Herran Luo, tämä sydäntä liikuttawa rukous huulillansa: „Herra, minun palvelijani jairastaa kotona halwattuna ja on kowissa tussissa“.

Sydämiä koskettava on hetki. Vänettöminä seijovat opetuslapset ympärillä, vieläpä kowasydämi-
set juutalaisten maanhimmattin tuntevat myötätuntoa
tuota tarwittsevaa kohtaan. Sekin lähestymät Herraa
janoen: „Sän ansaitsee että teet hänelle tämän; sillä
hän rakastaa meidän kansaamme, ja hän se on meille ra-
kentanut kokoushuoneemmekin“. Luuk. 7: 4—5. Si-

Antti Rönönen,

Waufeganin y. m. seurak. pastori, III.

tutus ja jääli täyttää kaikkein mielet odottaisja Herran
wastaussta.

Rouanpa ei tarwinnutkaan tuon palvelijaansa ra-
kastawan raukan rukoilla. Eihän Sän, jonka sydän
tuntee sydää jääliä awuttomia kohtaan, woisi hyljätä
onnettoman rukousta. Sopa Herra vastaakin: „Minä
tulen ja parannan hänen.“ Shanana ja warmana ku-

luu Herran lupaus, mutta mieläkään eiwät nähtä ru-
koilewan huolet huojentuwan. Sän on vielä kahden
tuskaa tuottawan tulen keskellä, joista yhdellä puolella
polttaa oman keltwottomuuden tunto, toisella taas kai-
kuu korwisja palvelija-raukan hätäwalitus. Olijko-
han se mitenkä joweliasta, että Herra tuliji hänen ma-
jaansa, sellaiseen syntipesään kuin hänen talonsa on,
joka ei ollut edes Israelin kansaankaan kuuluwa — —
— — Eihän toki! Mutta sittenkin täytyy hänen saada
apua. Ei hän woi nähdä palvelijansa awuttomana ko-
disjaan kuolewan. Hänellä on vielä yksi rukous, hywin
pieni rukous. Sän on kuullut Herran janalla olewan
ihmewoiman ja uskoos sen todefsi, koskapa hänen oma-
kin janansa waituttaa hänen palvelijapiirisjään, ja sitä
j a n a a — ainoastaan yhtä j a n a a hän tarwitseekin:
„Sano ainoastaan j a n a, niin palvelijani paranee“.

Rakas lukijani! Kuuletto sairaa walitusta? Kuu-
letto hengellisen halwauksen saaneitten hätähuutoa.
Terota katseesi kansamme keskuuteen, niin huomaat hä-
dän, todellisen tustkan tuimaa kamppaisua. Herran huo-
neitten orwet owat awoinna, ja kirkkojen kellot kutsuwat
kansaa Jumalan huoneeseen kuulemaan tuota ihmeelli-
sen woimallista terweeksi tekewää janaa, armon ja elä-
män janaa, jekä weisaamaan kiitosta meidän Jumalal-
lemme, joka on meitä niin paljon rakastanut, että on
meille lähettänyt Parantajan waaralliseesta taudistam-
me. Mutta, katselehan — — ihmisten askeleet owat
niin raskaat, ja heidän jalkansa niin verin halwaantu-
neet, ettei he woi tulla taiwaallisen parantajan Jeesus-
sen janoja kuulemaan, eikä heitä Herran pöhdäsäkään
näy. Mitähän tämä todistaa? — — — Misjähän he

ovat? — — — Oi! Se sairastavat ja ovat koviä tuskissa. Tuskaa lieventääkseen he huutavat maailman ilo- ja riemulauluja, taikka kiroilevat hengellisen kuoleman kouriä. Heidän kylmä ja kolko kuolinhuutoja kuuluu korviiimme, mutta me emme tunne sitä synti-kuormaa kantavien hätähuudoä. Me emme riennä rukouäessa rakkaan Herramme Jeesuksen luokä ja valita Hänelle: Kansani sairastaa, ja on se koviä tuskissa.

Opettajat seurakunnissa tuntevat tuskaa katjellesiaan kuulijainä kurkeaa tilaa. Kynneleet kostuttavat usein heikon Herran palvelijan raamattua sitä lukiessa, mutta olemme avuttomat auttamaan wajoowaa kansaa. Wanhemmat tuntevat sydäminen surua kuullesiaan kurjat kuoleman huudot lastensa juusta, tuntematta kumminkaan pelastuskeinoa, jolla woisivat auttaa onnettomia omaisiaan. Wiimein pieni Herron lauma, joka on vielä pedon haaskaawilta hampailta säilynyt, tuntee tuskaa kuullesiaan kummallisen kuoleman huudon kansamme luopuneitten lasten huulilta, mutta eiwät kumminkaan kähtä kaikkiwoiwan Wapahantajamme apua; Hänen, jonka janalla on ihmeitä tekewä woima.

Kumminkaan ei vielä ole kaikki hufasä. Vielä on yksi toivo, ja onfin pettämätön toivo. Serrä Jeesus ei ole vielääkään kylläntynyt kurjien auttamiseen. Wapahantajamme walwowa filmä vielä mielellään katjelee nöhrän avuttoman katjetta, ja Hänen kuulewa korwanä kunnutelee kurjan iän, äidin tai woimattoman seurakunnan opettajan rukouä. Sama Jeesus, joka kuuli kolonaan mahdottoman roomalaisien awunpyhntiä, kuulee meidänkin keltwottomain kurjerrukjia ja awuttomain ano-

misia. Sama Jeesus on vielä walmis wastaamaan: „Minä tulen ja parannan hänen“. Hänen janansa ei vielääkään ole wanhentunut eikä lahonnut, waan onneä on sama Serrä ja yhtä woimallinen sana, jonka Hän on warannut kurjaa keltwotonta warten.

Mikähän on tuo sana? — — — Mikähän on tuo terweeäki tekewä sana? — — — Oi ystäwäni! Se on ihmeellinen armon sana kurjalle syntiselle. Se kertoo, että Jeesuksessa on jo taiwaan waltakunta, armon waltakunta meitä lähestynyt. Matt. 3: 2. Se kertoo ja tarjoo syntisille, ei hurškaille, waan yksin syntisille synneistä wapahduästä. Luuk. 5: 32. Se antaa kurjalle katuwalle kaikki synnit anteeki. Luuk. 7: 48. Se kertoo rauhasta, joka ei woi poistua maailman ahdistustensa aikana; rauhasta sellaisesta, joto eiwät woi polttorowion lieätkään häiritä. Joh. 14:27 Sen kautta jaksaa Pyhä Henki Jeesuksen Kristuksen osallisuutta wiroitukseäki wähyneelle jielulle. Joh. 16: 14. Se tuo elämää kuolemankin hetkellä. Joh. 11: 26. Wiimein se näyttää meille tien siihen kottiin, jonka Jumala on meille walmistanut. Joh. 14: 2.

Sama sana, joka oli woimallinen parantamaan sadanpäämiehen palvelijan, sekä kufumaan kuolleet haudastansa, woipi vielääkin olla kyllin woimallinen parantamaan hengellisestä halwaustilasta, ihmislapsen, kunnan waan tämä tuskan huuto tulee Parantajalle sydäminen rukouäessa uskolla ilmoitetuksi. Tässä sanassa löydät terweeäki tekewän woiman, tarwitsetpa fitten sitä pojalleäi tai tyttäreälesi, vieläpä itjesesikin on se ehtymätön elämän lähde.

Tästä woiman sanasta oli sadanpäämies saanut kuulla, mutta nyt hän sai oikein tuntea Herran suurta voimaa. Hän katsoi itsensä arvottomaksi ottamaan Herraa huoneeseensa, mutta siitä huolimatta jatkoi hän Herran kotiinsa. Hän uskoi yhden ainoan sanan woiman tehdä tuollaisen suuren ihmeen, että parantaa hänen palvelijansa, mitä hän sitten voikaan itse Herran tuoda tulleensa taloon. Mutta eihän Herran mieläkään ole erotettu sanastaan, vaan Hän juuri waikeuttaakin sanansa kautta kokeisimme. Onnellinen oli sadanpäämiehen koti hänen kotiin tultuaan. Siellä istuu palvelija terweenä, kiitollisuutta sydän täynnä. Kysykäämme sadanpäämiehestä, niin olen warma, että vastaus antaa kunnian yksin Seesukselle; ei tule oma kunto, oma työ, eikä edes hänen rakkautensa palvelijansa kohtaan kysymykseenkään. Kysymme parannetulta palvelijalta, niin ainoa mitä hän vastaa, on tuon saanan ihmeellisen sanan terweeksi tekewän woiman ylistäminen. Herran oli siis heidän kanssaan sanassa parantavana sekä junaavana woimana.

Tämän esimerkin luulisi meitäkin ohjaawan Herran Seesuksen työ huoliamme huojentamaan. Wapautajamme Seesuksen me löydämme sanassa ja sakramenteissa. Niissä on armohuoneen aarteet kätkeytyinä, joka on kurjimmallekin kuuluwa. Tämä sana on ase wihollista vastaan, vieläpä woittawa ase, josta heikoinkin Herran palvelija voi ilolla laulaa:

Sanalla, Hengen miekalla, saatanan karjoitamme,
 Neella tällä wahwalla me woiton saavutamme.
 Ken sanaan uskonee, ei koskaan kaadu se,

Waan seisoo lujana, ain' urhoollisena
 Turwisssa Sumalamme.

Onnellinen on se ihminen, joka on tullut tuntemaan Sumalan sanan terweeksi tekewää voimaa. Tässä maailmassa tulemme usein hämmästyneinä huudahtamaan: Missä on Herran, missä Hänen ihmewoimansa, waikka hän on sanassa lähellämme ja apunsa meille tarjoamassa. Mutta silloin kun hänen armonsa kirkkautta katselemme, poistuu synkät surun warjat ja taivaallinen valo lewiää ympärillämme. Silloin kun kurja silmämme tuntuu kynnel-lähteeltä, ikävöimme sitä aikaa, jolloin Sumala on pyyhkivä kynneleet kurjan kulkijan kaswoista. Kun tunnemme kipua ja sairautta, niin ikävöimme sitä elämää, jossa ei ole kipua enää olewa. Silloin kun kuolema meitä lähestyy, niin iloitemme päästystä siihen elämään, jossa ei kuolema meitä koskaan saavuta, jossa Sumala on walaisewa meitä, ja me halitsemme hänen kanssaan iankaikkisuuksien iankaikkisuuksiin. Ilm. 21: 4; 22: 5.

A. R.

Jumalan sana voimana.

Sebrealaiskirjeen kirjoittaja sanoo Jumalan sanan olevan elävän ja voimallisen, ja että se on terävämpi kuin kaksiteräinen miekka, ja tunkee lävitse siihen asti kuin se sielun ja hengen erottaa.

Korinttilaiskirjeessä sanotaan: „Jumalan valtakunta ei ole puheessa, vaan voimassa.“

Ensimmäinen todistetaan, että Jumalan sana on elävä ja voimallinen, se on: joka Jumalan sanaa kuulee ja usko, hän elää. Säkkinäississä wakuutetaan, että Jumalan valtakunta ei ole ainoastaan puheessa, vaan voimassa. Tämä on wakaava waroitus kaikille, niin saarnaajille kuin kuulijoillekin. Jumalan armosta meillä on ewankeliumin kirkas päivä, sikkipä usein kompastumme, ja luotamme omaan wiisauteemme. Kyllähän kaikki owat, tahi ainakin suuri osa on wiisaita neuvomaan toiselle tien taitwaaseen, mutta kuka ja kuinka monta on niitä, jotka hätääntyvät itse kysymään neuvoa. Me opettajat saarnaamme ewankeliumia muille, mutta terveellistä olisi meidänkin tutkia itseämme, jos se on vaan puheessa, wai onko se meissä myös voimana. Kuka opettaja tai sanankuulija tahansa, tahtoo kerran wälittää Jumalan wihan, ja seisoa Hä-

nen istuimensa edessä autuaana, hänen tulee muistaa noita wakaavia waroituksia, että Jumalan sana on elävä, eikä se ole ainoastaan puheessa, vaan voimassa.

Kuinka helposti voimmekaan tulla petetyksi paljaalla suuntunnustuksella. Vielä ruudesta syntyneetkin owat siihen nähden suuressa vaarassa. Nyt on meillä jumalattomuuden aika, ja sentähden tulee usein muistaa, että Jumalan sana on elävä ja voimallinen, ja jos se ei saa meissä waikeuttaa totista kääntymystä ja sitä seuraavaa pyhityselämää, niin kristillisyhtymme on vaan puheessa, vaan ei voimana. Muistaa tulee sen seurakunnan tilaa, jolle apostoli kirjoitti. Paawali oli ewankeliumin saarnan kautta ilmoittorut Korinton seurakunnalle Jumalan neuwon heidän autuudestaan, ja sen he olivat yksimertaisesti uskon kautta vastaan ottaneet, saaneet rauhan omalletunnollensa, iloinneet ja riemuisseet siitä. Mutta sielun wihollinen ei kärsinyt tuota kauwan, pian ilmestyi siellä wäärää henkeä. Sielun wihollinen ylllytti heidät kiistelemään puhtaasta opista. Opettajia ja opetusta tarkastettiin, vaan vähemmän pidettiin huolta sydämmen uudistuksesta, eli toisin sanoen: että puhdas oppi olisi saanut waikeuttaa sydämiin elähyttävästi ja muuttua woiaksi. Kysymys nousi Paawalista, Keesaasta, Apollosta y. m. vaan totisesta sielun rauhasta Kristuksessa vähemmän haluttiin tietää.

Kun tutkimme meidän keskuudessa hengellistä elämää, niin eiköhän täytyne tunnustaa, että mekin olemme rikkaammat sanoista, kun voimasta. Jumalaa tulee todellakin kiittää siitä kalliista armosta, että Hän on antanut meille puhtaan ewankeliumin opin; sillä mikä

onkaan tärkeämpää kuin se, että puhdasta Jumalan sanaa on kuuluttavana ja luettavana. Mutta toiselta puolen taas ei voi muuta kuin surkutella sitä asiaa, että me itse tuota puhdasta oppia wäärennämme; sillä se on usein waan puheessa, eikä woimassa. Uskonpuhdistusta tarwitsemme wieläkin. Sydämeissä misä ei Jeesus uskon kautta asu, siellä on wäärä oppi. Suolimatta siitä, että kaappimme on täynnä puhdasoppisia kirjoja, kuitenkin montakertaa sydäntä hallitsee kylmä, pimeä epäuskon yö. Mikä on siinä, ett'emme ota sanaa vastaan oikealla tavalla. Emme ole rehellisiä Jumalan sanassa. Eipä siis ole ihme, jos hengellinen elämä silloin jääkin waan paljaaksi puheenparreffii. Todellinen sielun elämä uskon kautta Jeesukseen lyödään laimiin. Useinkin omatuntoparka saa tyyhyä waan tyhjiin oppiriitoihin, ja mahtawiin wiijasteluihin, josta sielu ei saa woimaa, waan kiihtuu kiihtumisestaan ja lopuksi nukahtaa hengellisesti kuolleeseen tilaan.

Rakkaat ystävät; pois meistä sellainen säiwartelu, joka tappaa sielumme nälkään. Ennenkaikkia meidän tulee alistua kuulemaan Jumalan sanaa oikealla tavalla, antaaksemme sen waikuttaa meissä totista katumusta, uskoa ja pyhityselämää. Kun Jumalan sana pääsee woimakkaasti puhumaan tunnolle, niin se tulee johdetuksi Kristukseen ja silloin Jumala saa ojottaa meissä woimaansa. Muistatkaamme, että Jumalan waltunta ei ole puheessa, waan woimassa.

M. P e s o n e n.

„Tämä syntisiä vastaanottaa“.

(Luukk. 15: 2).

Suutalaisten ylempi ja oppineempi kansanluokka oli Jeesuksen maan päällä liikkuesa yleensä Hänen katkeramielistä wastustajajoukkoa syystä, että Herramme armosteli ankarasti heidän kuollutta ja muotoihin jäykistynyttä jumalisuuttaan. Jos Jeesus olisi heitä imarrellut ja kansalle ylistellyt, olisi kai Hän heille paremmin kelwanut. Mutta Hän, joka oli itse totuus, ja joka edelleen waikuttaa ihmisyhämissä totuuden Sengen kautta, ei luonnollisesti ihmisuonion tavoittelemisessa poikennut wääräyden poluille. — Meidän aikaamme on toisin. Nein, jotka mielellään esiintywät Jeesuksen seuraajina, owat usein niin raukkamaisia, että ihmiskunnan ja ihmisystävyyden woittamiseksi totuus petetään. Harwain wain uskalletaan lausua esim. toisen läsnä-ollessa yhtä awomielistä armostelua kuin lausutaan poisjolewasta. — Näyttävät olewan aniharwoja ne, jotka olisivat niin totuuden Sengen läpituntemia, että totuus kaikkisissa olosuhteissa ja asioissa olisi pääohjaaja. Enimmät kristitytkin horjuwat asianhaarain mukaan totuuden ja wääräyden Sengen wuorottain hallitesa heidän toimiaan.

Wapahantajamme, totuuden todistajana, joutui niin juutalaisten siivistyneemmän säädyn vihattavaksi, että nämät kansan „paremmat“ yllätyivät eräänä päivänä Jerusalemin roskapoukon huutamaan ja vaatimaan elämän Herran ristiinnaulitsemista. — Kelpasi silloin juutalaispapeille ja oppineille liittäytyä yhteistyöhön sen katu-bleisön kera, jota he muuten niin jymvästi halveksivat, mikä halveksiminen ilmenee näissäkin Seesusta muka syyttävissä sanoissa: „T ä m ä s y n t i s i ä w a s t a a n o t t a a.“

Mikä Seesufelle lausuttiin nämät sanat. Mutta mikä lohdutus ja riemu sisältyy näissä sanoissa sille, joka on todella tullut synnin hätään. Moitteeksi ne sanat aiottiin, mutta mikä ihväallinen ja jumalallinen totuus onkaan niissä ilkeämielisessä tarkoituksessa lausutuissa sanoissa! Mehän sisältävät itsessään koko julo-ewangeliumin päätotuuden. Mehän ovat lohdullisinta ja autuaallisinta ewangeliumin oppia, lausuttuina niin yksinkertaisen selvästi: „T ä m ä (S e e s u s) o t t a a s y n t i s e t w a s t a a n“, j. o. armoihinsa ja suojahansa.

Jokapäiväisessä elämässäkin usein käy niin, että pilkka- ja loukkausmielessä lausutut sanat usein sisältävät mitä onnellisimman ja siunauksellisimman totuuden sille, jota tahdotaan wahingoittaa. Näin lausutut sanat ovat usein aivan ennustuksellisia, niin että myöhemmin selviytyy ilkeämielisten sanain kirjaimelleen toteentuvan, mutta tuodenkin muassa siunauksen aiotun kirouksen sijalle.

Niin kävi näidenkin fariseusten ja kirjanoppineiden tuomioiksi aiottujen sanojen kanssa. Se häijyhenkiset tulivat wain lausuneeksi Wapahatajamme sen ian-

kaikkisen totuuden, että Seesus on tullut syntisiä esittäjän antaakseen ne kuolemasta ja kadotuksesta iankaikiseen elämään ja autuuteen.

Fariseusten ja kirjanoppineiden mielestä Seesufen ei olisi sopinut ottaa vastaan syntisiä. Mutta niinhän ei asia ole. Seesufella oli silloin ja ja vielä nytkin täysi oikeus ottaa kaikki Hänen turwiin pakenevat syntiset vastaan ja hoitoonsa. Hän on — niinkuin Naamatussa sanotaan — kalliilla hinnalla ostanut meidät omikseen. Me syntisraukat emme ole meidän omiamme, waan me kuulumme sille, joka iankaikkisesti kelpaawalla sovintohinnalla osti ja lunasti meidät omikseen. Se on, Seesus on meidät ostanut omikseen ja sen tähden saa Hän ehdottomasti ottaa meidät vastaan ja menetellä meidän kanssamme niinkuin tahtoo, kuten esim. 1 Kor. 6: 19—20 puhutaan.

Maallisilta lääkäreiltä waaditaan jädettyjä opinäyhteitä, ennenkun he saawat ruweta ammatikseen harjoittamaan sairaiden vastaanottoa ja hoitoa. — Seesus Kristus on myös hankkinut tällaisen aina woimassa olewan oikeuden ottaa vastaan syntisiä ja hoitaa ja parantaa heitä.

Ei Seesus ihmismuodossa ollessaan jeurustellut syntisten kanssa ottaakseen osaa näiden synti-elämään. On kauheinta kristinopin häwäistystä nytkin, jos totuutta, että Seesus ottaa vielä syntisiä vastaan, käytetään synti-elämän puolustukseen ja sanottaisiin Seesufelle antautuvan saawan jatkaa entisiä synninharjoituksia.

„Ette te ole teidän omanne“ — on noin wedetty sen opin puollustukseksi, että kaikki ovat jo Herran lunaste-

tut ja kaikille on eroittamattomasti ewangeliumin lupauksia julistettava. Olkoon niin, mutta sanot: „Ette te ole teidän omaanne“ sijältävät senkin ititotuuden, että ihmis-elämän iankaikkinenkaan toiminta ei saa kuulua synnin ja maailman palvelukseen. Sen, joka tahtoo todella olla Jeesuksen oma ja joka kerskaa siitä oikeudesta, täytyy myös elää Jeesukselle.

Lääkärit ottavat sairaita vastaan parantaakseen ne. Jeesus, hengellisten tautien ainoa parantaja ja lääkäri, ottaa syntisiä vastaan puhdistakseen ne syntisaastaisuudesta. Siis se wain, joka tuntee todella olevansa syntinen ja niin kurja syntinen, että häntä ei mikään muu woi auttaa, hymärtää näiden sanojen suloutta: **Jeesus ottaa vastaan syntisiä.**

On aiwan mieletöntä niiden ihmisten toiminta, jotka koettawat ihmisistä kuolettaa uskoa kristinoppiin ja Raamattuun. Ne, jotka ovat syntisinä paenneet Jeesuksen ansion turwiin, itse kokemuksesta todistawat siten saatuttaneensa ennen tuntemattoman rauhan ja ilon sydämeensä. Heidän ympäristönsäkin täytyy todistaa, että nämät ihmiset ovat tulleet entuudestaan paremmiksi. Suoposta iästä on tullut kristittyksi tultua kunnollinen perheenpää. Säjystä pojasta, joka ennen oli wanhempain juru, sjarusten häpeä ja ympäristön pahennus, on tullut siwo nuorukainen. Ja sittenkin pitäisi näin siunauksellisen opin tulla häwitetyksi maan päältä.

Minä, joka olen ollut sywälle syntiin wajonnut ja monien paheiden palvelija, pyhdän kysyä niiltä, jotka kaikkensa tekewät saadaakseen ihmiset luopumaan uskosta Sumalaan ja Jeesukseen Kristukseen, kysyn, mitä iloa

teillä olisi, että minä rupeaisin kieltäjäksi ja palautuisin entiseen synti-elämään, ja toijaalta, mitä haittaa ja häiriötä siitä on kenellekään ollut, että Jeesus on ottanut minut vastaan ja pelastanut minun sieluni. — Ei, „maailman uus-aikeiset walistajat“, minä aion pitää kiinni Jeesuksen rististä ja uskoa Raamatun ihanat lupaukset, sillä siitä on minulle pelkkää siunausta.

Jeesus ottaa syntiset vastaan. — Tulkaa tekin epäilijät ja kieltäjät, niin saatte itse kokea, että Sumalana on iankaikkinen totuus. Sen häwittäminen olisi maailman suurin onnettomuus. Mutta kiitos iankaikkisen Sumalan, uskoa Raamattuun ei koskaan woida häwittää maan päältä. Sitä on koetettu wuosittuhansia. Ei ole onnistuttu eikä tulla onnistumaan.

Raamatussa on lukemattomia lupauksia, jotka käywät yhteen tämän kanssa: Jeesus ottaa syntisiä vastaan. Saamme siis kaikki, jotka tunnemme syntisiä olevamme, epäilemättä turwautua Jeesukseen ja uskoa, että Hän on edestämme kuollut ja me olemme niin pelastetut, kun wain pysymme Jeesuksessa. — Siinä uskossa on onni ja autuus elämässä ja kuolemassa. — Sumala itse meidät kaikki Henkensä kautta siihen auttakoon!

G. Merikari.

niinkuin walkeuden lapset. Ajatusjemme tulee olla puhtaat; työmme tulee olla walkeuden töitä; kaikesta, joka kuuluu pimeyteen, tulee meidän pyyhä erillä.

Walkeuden lapset waeltawat niinkuin ne, joilla on tiedon valo, horjumattomasti, warmasti sitä päämäärää kohti, joka on asetettu heidän eteenjä. Kun joku waeltaa pimeydessä tuntematonta tietä, hän astuu epäwarmasti,

Walkeuden lapset.

Waeltakaa niinkuin walkeuden lapset. Tämä on yffinkertainen, mutta ihana lehoitus Kristitylle, koskien hänen melvollisuuttaan tässä elämässä. Tähän on jokaisella kirkas etuoikeus, ja saattaa sille, joka sitä oikein käyttää, sen armon mukaan joka on Kristuksessa Jeesuksessa, jo tässä elämässä taiwaan ilon ja kunnian esi-makua.

Walkeudella on kautta maailman aikojen ollut suuri merkitys. Kuinka tärkeä onkaan aurinko, jonka säteet tunkeutuwat joka paikkaan, luoden lämpöä, valoa ja wirtistystä koko luomakuntaan. Mutta, päästäksemme osalliseksi siitä ijankaikkisesta kirrkaudesta, joka on meille täydellisesti koittawa vasta pilvien yläpuolella, täytyy meidän jo täällä valmistautua vastaan ottamaan. Ei mitään hywää saaruteta yhtäkkiä, ilman valmistautumista. Salama woi kyllä äkkiä leimahtaa mustasta pilwestä, mutta aurinko kultaata taiwaanrannan ennen nousuansa ja siten ilmoittaa maailmalle tulostaan. Meidän elämämme tulisi olla myös täällä maan päällä ikäänkuin heijastusta siitä ijankaikkisesta päivästä, joka kerran on koittawa kirrkaana taiwaassa. Meidän tulee waeltaa

Otto Kaarto,
Fort Braggin seurak. pastori, Cal.

peläten, sillä ei hän woi nähdä mitä waaroja woi olla hänen edessään; ei hän tiedä mihin tie woi hänet johtaa. Mutta päivällä me woimme nähdä etemme ja woimme tähdätä kulkumme päämäärää kohten warminta tietä myöten. Näin woiwat warmasti waeltaa ne, joiden walkeus on Herrassa. Se tietäwät mihin he owat matkalla: taiwaaseen. Se tietäwät sinne pääsewänjä Sen

kautta, joka on sanonut olewansa tie. Jos ystävä olet walkeuden lapsi, niin maella rohkeasti eteenpäin, ilman kompastumatta, ilman wiivyttelämättä Wanhurstauden Muringon walossa, sitä tietä myöten, joka johtaa taivaaseen.

Walkeuden lapset ovat wilpittömät, rehellisiä ja awomielisiä kaikessa. Se on pimeys, joka kätkee kaswonsa. Yön warjossa waras liikkuu ja toimittaa pimeyden töitä.

Walkeuden lapset ovat alhaisia ja nöyriä. Aurinkokin, vaikka loistaa niin korkealla, paremmin kääntää huomion pois itsestään kuin metää puoleensa. Se palwelee kaikkia. Se tahtoo kunnioittaa Suojaa; se tahtoo ilmisaattaa sitä ihanuutta, juuruutta, jopuointua ja järjestystä joka ilmenee kaikissa Suojan töissä.

Walkeuden lapset ovat ahkerat ja säännölliset tähtämään welvollisuutensa. Tästäkin jopii ottaa aurinkosta esimerkki, joka aina kulkee säännöllisesti sitä rataa pitkin, jolle Suoja on sen alussa asettanut, heijastaen waloa yli awaruuden lakkaamatta, kunnes Herran itse on sen kerran asettama lewolle. Walkeuden lapset seuraawat kaikessa tarkasti Mestarinsa esimerkkiä. He tekewät työtä Hänen kunniaakseen niin kauan kuin on päivä; sillä he tietävät että yö tulee, jolloin ei kukaan voi työtä tehdä, ja, elleiwät he tee walkeuden töitä ennenkuin yö saapuu, pimeys on aina olewa heidän osanansa. Walkeuden lapset owat aina iloisia. He heittäwät huolensa Herralle, sillä he tietävät Herran aina pitävän heistä murheen.

Lopuksi, rakkaus on yksi heidän pää ominaisuuksista. Jeesuksen rakkaus, joka on eläwänä heidän sydämissään, jätteilee heistä kaikkialle ympäristöön, lähimmäiseenkin. Herran anttakoon meitä, että waelluksemme täällä maan päällä olisi walkeuden lasten waellusta; waellusta ijankaikkista aurinkoa Jeesusta Kristusta kohden.

Otto Kaarto.

Ihmisielun suuresta arvosta.

(Seriverin mukaan).

Matt. 16: 26.

„Mitä se auttaa ihmistä, jos hän koko maailman voittaisi ja sielullensa jaisi wahingon, taikka mitä ihminen antaa sielunsa lumastukseksi“.

Opettajan virka on vaikea, kun tulee pitää huolta niin monesta sielusta heidän lohdutukseensa. Jumala on waatiwa meiltä opettajilta jokaisen sielun, jonka Hän on uskonut hoidettavaksemme. Opettajien on „walwotawa Jumalan seurakuntaa, jonka Kristus omalla werellä on ansainnut“ (Mpt. 20: 27). Tähän nähden on sanan kuulijoiillakin welvollisuuksia opettajiaan kohtaan, että he woisiwat tehdä työnsä ilolla. „Olkaa teidän opettajillenne kuuliaiset ja seurakkaa heitä, sillä he walwowat teidän sielujanne, niinkuin ne, joiden tulee niistä luku pitää“ (Hebr. 13: 7)“. Meille ei ole uskottu kultaa, hopeaa ei eläinten sieluja, waan ihmisten sieluja, jotka owat Seesufjen werellä pelastetut perfeleen kahleista Jumalan lasten ihanaan wapauteen jo täällä armon ajassa. Jos sielu on tallella, on kaikki tallella; jos sielu on hukassa, on kaikki hukassa. Ei mikään moi auttaa, jos sielu

ei ole turwattu Jumalassa. Jos sielu ei ole awattu Herrälle, on kaikki pimeää. „Awaa jumi, niin minä jän tähtän“. Oletko sinä lukijani ajatellut mainittua lausetta? Onko Herrä saanut täyttää sinun sielusi iäisyystawaroilla? Jos olet kuunnellut uskollisten ja walppaiden opettajien henkeviä ja woimallisia saarnoja ja todistuksia ylösnousseesta Wapautajasta ja kuitenkin olet

Taawetti M. Samanen,
Brainerdin seurakuntapiirin pastori, Minn.

jäänyt entiseen synnin surulliseen uneen ja vielä edelleenkin siinä pyhät, on sinun kadotukseksi suurempi, kuin niiden, joilla ei sellaisia opettajia ole ollut.

Sielun arwo on osotettu tekstissä. Jumala kaunisti ensimmäijien ihmisen ja asetti hänet Paratiisiiin. Kaunisti hänet wiisaudella, hywyhdellä ja armollaan, puetti woimallaan ja teki ihmisen puhtaaksi ja kaikinpuolin hywäksi. Maailman on Jumala omilla käsil-

lään, sanansa voimalla luonut. Siinä ilmenee erinomainen järjestys ja johdon mukaisuus. Maailma on ihana rakennus ja suuren Jumalan mestariteos. Siinä nähdään Jumalan viisaus, suuruus, voima ja kunia. Siinä ilmenee Jumalan suuri rakkkaus ja huolenpito kaikkia luotuja kohtaan. Luetusja tekstissä Wapah-taja asettaa tämän erittäin taidokkaasti tehdyn maailman toiseen vaakakuppiin ja ihmisen sielun toiseen. Rikkaat kaunistavat talonsa monenlaisilla kaunistuksilla ja varustavat sen warjin arvoilla ja mukavaksi ihmisen siinä asua. Siellä on puhtautta ja kaikkea muuta mikä waan vähänkin woi mieltä ylentää ja talolle lisätä arwoa. Mutta kuka wanhempi waihtaisi ihanan, hywin miellyttävän lapsensa paraimpaantaan taloon? Mitä on siis talo werrattuna lapseen ja mitä on maailma werrattuna ihmissieluun? On esimerkkejä, mitä sielusta, hengen pelastuksesta on ainettu. Sotkut ovat luwanneet suuren summan rahaa saadaakseen elää wielä edes vähän aikaa. Niin kallis on ihmisen henki, että hän menettäisi mitä muuta tahansa ennen kuin henkensä. „Herra Jumala teki ihmisen tomun maasta ja puhalsi hänen sieramiinsa elävän hengen, ja tuli ihminen niin eläväksi sieluksi (1 Moos. 2: 7)“. „Sielu ei ole osa Jumalasta, waan se on yksi jaloimpia ja oivallisempia Jumalan luontokappaleista“. „Käijillänsä Jumala walmistaa sen ja sitte itse puhalttaa siihen sielun (Jof. 10: 8)“. Miten ihmisielun sikiäminen tapahtuu ensimmäisessä luomisessa? Tyydyimme siihen, mitä Job sanoo siitä: „Riikkivaltiaan henki on minulle antanut elämän“ (33: 4). „Jumala on autanut ihmiselle hengen“, sanoo

(Saarn. 12: 7). „Herra, joka taimaat wenyttää ja maan perustaa, hän tekee ihmisen hengen hänessä“ (Sakar. 12: 1). Kuinka ihmeen kauniiksi ja jaloksi Jumala onkaan omilla käjillään ihmisen tehnyt. Hän on luonut ihmisen saastuttamattomaan ja turmeltumattomaan perintöön ruumiin ja sielun woimien puolesta. Jumala uudistaa luwansa ihmisessä“, Jeesuksen kautta, joka on Hänen kunniansa kirkaus ja Hänen olemuksensa juurikuwa“ (Hebr. 1: 3). Ja tähän nähden ihmiseltä waaditaan paljon. „Sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaasi kaikesta sielustasi, kaikesta mielestäsi ja lähimmäistäs niinkuin itseäsi“ (Luuk. 10: 27). Herra itse pitää ihmistä suuresja arwosja“. Kuinka hän rakastaa kansoja“ (5 Moos. 33: 3). „Herra, mikä on ihmisen ettäs häntä korjaat eli ihmisen poika, ettäs häntä muistat“ (Ps. 144: 3).

Kun Jumala pitää näin suurta huolta sielusta, tulisi meidänkin enemmän huolehtia sielumme terweydestä, sen pelastuksesta ja onnesta. Meinen wälinpitämättömyys sieluista ilmenee kuitenkin jokapäiwäisessä elämäsämme. Ruumiin terweyttä pitää ihminen suuresja arwosja, mutta sielustaan ei moni wälitä. Maailmasja eletään aiwan suruttomasti. Mieshyöminen, juominen ja hehumallinen elämä on wallannut monen sydämmen ja saastuttanut sen. Silmäilkkäämme waan rikkaiden howielämää ja mahtawien palatseja. Ja jos me köyhät sytämme rikkaita joudumme itse häpeään heidän kanssaan. Meinen työnsä elää jumalattomasti. Sulkiyynnit rehottawat heidänkin leskuudessaan. Pyhäpäiwät käytetään syntiin, ei sielusta wälitetä, ei niin

wähääkään. Suodaan, pelataan korttia, firotaan ja eletään julkisissa ja salaisissa synneissä. Mikä saattaa suurempaa tuomiota sielulle, kuin tällainen jumalattomuus, jossa nykyään suurin osa ihmisiä elää. Suudas myi sielunsa 30 hopea penninkiin. Jos joku tietäjä olewan 30 hopea penniä saman kuin 20 taalaa myisi hän ei ainoastaan yhden sielun, mutta kolmekymmentäkin sielua, jos hänellä waan niin monta olisi. Niin halpana pitää moni kuolematonta sieluaan, että hän elää niin kuin ei hänellä sielua olisikaan. Maailman muoteja nuorikansa seuraa, tilataan muotilehtiä, että ojettaisiin waan oikein mallikelpoisesti ruumis puristaa; että waan pysyttäisiin muodissa. Joka ei tuota maailman muotia seuraa, sille nauretaan ja sitä iwataan. Uskovaisten pyhälle muodille ei anneta mitään arvoa. Stekieltäminen, lihan ristiin nautittaminen, ei tule kysymykseenkään. Kufapa sitä seuraa, se on wanhaa, pitäähän sitä jotakin uutta oppia?

Kyllä tarvittaisiin hurskaita, Herran Sengen wailajemia saarnaajia. Kouluisista lähtee nuoria, kofematontia opettajia kansan johtajiksi; tässä tarwitaan Pyhän Sengen jatkuvaa johdatusta. Meidän tulee herätä hurskaasti ja kääntyä etsimään iäisyys tawaroita, ennenkuin Herran wiha hukuttaa meidät. Job sanoo wiisaudesta: Ei Ofirin kulta eli kalliit Onikit ja Safirin kivet ole werratut hänen kanssaan. Kulta ja kalliit kivet ei taideta siihen werrata eikä sitä taideta waihtaa kultaisiin astioihin; se pidetään kalliimpina päärhyjä" (Job 28: 16—18). Näin Job puhuu wiisaudesta; mutta sen luulen hywin woitawan jowittaa siihen. Kun iäisyys elä-

mästä, kuolemattomasta sielusta pidetään huolta, niin ei sitä voida werrata mihinkään tawaraan, kalleimpaankaan jalokiveen. Eihän ihminen woi antaa mitään sielunsa lunastukseksi, se on niin suuri asia, että se on waatinut Jeesuksen weren, woidaksemme pelastua. Noin 1,000 w. j. Kristuksen eli Staliasa hurskas munkki, Nilus. Keisari Otto III käwi hänen luonaan ja puheli munkin kanssa jumalallijista asioista. Säähywäijiksi waati Keisari anomaan itseltään jotakin, mutta munkki wastasi: „Te ette woi mitään minulle antaa, waiffa olettefin korkea-arwoinen Keisari; mutta minä pyhdän teitä, että pidätte huolta sielustanne“. Keisari nöyrtyi munkilta pyhtämään siunausta, ja että hän rukoilisi hänen puolestaan, että hänkin tulisi pelastetuksi. „Mitä se auttaa ihmistä, jos hän koko maailman woitaisi ja jaisi sielullensa wahingon“.

Tämän pitäisi tawuttaa meitä pitämään huolta muiden ihmisten ja omasta autuudestamme. Me olemme kalliisti ostetut. Emme jaa niin arwan huolimattomina olla, jos aiomme kunnian waltakuntaan, wapaakaupunkiin päästä. Uhrakka sielunne Jumalalle, eikä maailmalle. Tulee wälttää maallisia seuroja. Niissä sielu jaastutetaan ja wieraantuu Jumalasta, ellei jo ennen sitä ole tehnyt. Pitäkää itseme alati Herran puoleen. Muistekaa usein Jeesuksen werisiä haaroja ja Hänen kuolemaansa meidän tähtemme. Hän itkee sinun puolestasi, joka vielä elät ylpeänä julkisissa ja mahdollisesti salaisissajakin synneissä. Painukoon Jeesuksen ristin kuolema niin sydämmellesi, että et woi enää jattaa sitä waelusta sillä tiellä missä nyt olet. Kääntäkää tei-

tänne kaikesta sydämmestä Herran, teidän armahtajanne tykö ja puhdistakaa kätenne kaikesta liasta, että Hän saaji teitä armahtaa. Kaikki halut tulee olla käännettyinä Jumalaan. „Se on minun iloni, että minä itseni Jumalan tykö pidän ja panen toivoni Herraan“, sanoo psalmista (73: 28). Genokista sanotaan: „Hän waelsi alati Jumalan kanssa“ (1 Moos. 5: 22). „Minä pidän aina Herran kaswoini edessä, sentähden en minä horju“ (Ps. 16: 8). Rakastatko sinä jotakin maailmassa enemmän kuin Jumalaa ja pidätkö jostakin muusta enemmän kuin fielistäsi, niin waro aikanaan, että et huomaisi liian myöhään kurjaa tilaasi? Säilytä muiden hurskasten kanssa sydämmeji Herralle. Se on sinulle kaikkea muuta jalompaa ja kallimpaa.

D. A. S.

Onko Raamattu Jumalan sanaa?

Raamatun kirjoitusten esityksistä pahenee moni maailman luontoinen ihminen. Raamattu on muka kómpeästi ihmisten esittämä ja oppinsa puolesta monin paikoin siwettiin laite. Tämä olkoon sanottu alusta loppuun näin lyhyesti wain siitä, mitä Raamattua vastaan maailman ihmiset muistuttawat. Paljon muutaakin wikaä siinä kuuluu olewan.

Lunnen arkuutta puolustaesjani Raamattua. En sikkä, että epäilisin sen esitysten todenperäisyyttä. Enkä sikkäkään että Raamatun opetukset eiwät sopisi elämässä noudatettawaksi. Mutta sikkä kun olen sywien riwien kansalainen ja olen osatoin Raamatun teologien tieteen opista. Korkeampi oppiset, joilla on paljo tietoa, saattawat ehkä nauraa heikolle puolustukselleni.

Ulkopuolella Raamattua on paljon myöskin hywiä kirjoituksia. Mutta Raamatun kirjoitukset näyttävät käyneen aikoinansa ankarain kiirastulien läwitse. Niiden kirjoittajat jo owat paljon koeteltuja. Swebilius sanoo että „pyhät Jumalan ihmiset owat puhuneet pyhän hengen waiikutuksesta“.

Kun arwokkaasti tutkii Raamatun kirjoituksia, niin tähtymällä, epäilyksistä huolimatta, tulee myöntäneeksi

että Raamattu on Jumalan pyhään ihmisten ilmoitusta. Paljas ihmiswiisaus ja nero ei olisi kennyt luomaan niin monipuolista Raamattua, kuin meillä tänä päivänä on. Monet hyvät kirjat ovat syrjäytyneet Raamatun rinnalta vähempi arvoisina ja niitten kuulijat kirjoittajat ovat unhottuneet ennemmin taikka myöhemmin. Sitä vastoin Raamatun esitykset ovat aina uusia. Suuresta edistyksestä huolimatta siivistyksen alalla ovat Raamatun kirjoitukset yhä uusia sukupolvesta sukupolveen.

Jumalan sana ja Jumalan ilmoituksia sisältää Raamattu. Jos joku ei tunne mitään Jumalan ominaisuuksista ja wakitutuksista, ei hän tietysti woi tuntea Jumalan sanaakaan. Onko se sitten ihme, jos Raamattu sisältää joutavia niille, jotka oman sydämensä rauhatomuuden takia joutuvat siiveelliseen haaksirikoon. Raamattu on lohdutuksen ja elämän ilmoittaja niille, jotka panewat toivonsa Herraan. Mutta Raamattu on kostaja sekä hirvuihin tuomari, niille, jotka rakastawat maailmaa himoineen ja haluineen. Raamatun ajatelmat syyttävät ihmisiä synnistä. Tätä vastoin ihmis ajatelmat puolustawat syntiä, joka meitä hitaaksi tekee.

Kun Raamatun ajatukset syyttävät meitä synnistä, niin esitetään siellä pelastaja myöskin, ettemme jäisi tuomion alle. Tämä pelastaja on Jumalan Kristus. Hänen me tulemme tuntemaan Pyhän Hengen kautta. Mutta ihmis wiisaus puollustelee syntejämme ja wääräyttämme siihen saakka, ettemme lopuksi tunnekaan enää mikä syntiä olisi. Tällöin tulee ihminen omaiksi pelastajakseen ja Pyhä Henki murhe mielin poistuu sel-

laisen ihmisen tyköä. Mutta ei tämä Pyhä Henki näin ihmistä iäksi jätä. Hän tulee aina takaisin ihmisen luokse wähä wäliä ja muistuttaa tärkeitä kohtia Jumalan sanasta. Raamattu tulee aina luoksemme Jumalan sanana Pyhän Hengen wälityksellä.

Paljon on ihmisiä jotka herääwät epäuskostansa kun Pyhä Henki muistuttaa heitä. Nämät saawat ehtoolliswieraaksensa Seesuksen. Ja he aterioitsewat yhdesä. Mutta paljon on ihmisiä, jotka eiwät ota vastaan Pyhän Hengen kutsua. Se waiwurwat yhä sywemmälle syntiin. Niin sywälle, että Jumala woipi kiwislä herättää itselleen lapsia, jotka uskowat Hänen päällensä, siksi kuin tämän kaltaisista paatuneista. Nämä sitten enite huurtawat Kristusta ja Raamattua vastaan. Se eiwät suinkaan ole teoologeja tai wiisaus tieteilijöitä. Monesti jattuukin niin, että he, kun owat enimmästä kulkustansa laimenneet, häpeewät itsekin itseänsä wäheisen tietonsa takia Raamatusta. Mutta eihän pääasia olekaan tietämisesjä — waan woimassa ja elämässä. „Niille, jotka Hänen ottiwat vastaan, antoi Hän woiman Jumalan lapsiksi tulla“.

„Mutta se Raamatun esittely on niin risti-riitaita, etten minä hymnärrä sitä“, kuulen minä monen sanowan. Niin se on ollut tuhansille muillekin ennen sinua. Niin se vielä edellensäkin tulee olemaan. Me aina hymnärrämme puolittain Raamattua, samaten muitakin asioita ja esittelijä. Koettakaamme ottaa tarkastelumme esineeksi, mikä puhe, esitys, kertomus ja kirjoitus taansa, niin olenpa warma, että kertoja, esittäjä, puhuja ja kirjoittaja jääpi meiltä aina osaksi risti-riitaiseksi. Vieläpä silloinkin, kun esittäjä on ollut meidän läheisimpiä

henki-ystäviämme. Kun näin käypi läheisimpäin ystäviemme kanssa, niin ketä tästä voimme arvostella. Tuota ystäväätä, joka noin puolinaiisesti esittää, ettemme ymmärrä häntä. Jos vähänkin olemme hienotuntoisia niin täytyy meidän waiteliaisuudella syyttää itseämme edes, oman sydämemme kyllyydestä. Ellemme sitä tee olemme arvottomia juupalttia.

Tuollaisiksi suupaltiksi joutuu jokainen joka Raamattua suomii. Ei missään ole selvimmin löydettävissä Jumalan tarkoituksen ilmaisuja kuin tässä pyhässä kirjassa. Raamattu sisältää alusta loppuun Jumalan pyhää sanaa. Tämän sanan toivoisin pääsevän wirvoittamaan siirtolaiskansaammekin Amerikassa.

Amerikan suomalaiset ovat luisumassa alas ihmisyhden maine-tarhasta, jota aitana ympäröipi kristilliset kauniit tawat joka-päiväisessä elämässä. Syytä ei ole tähän waikaa löytää, joka meitä näin alas wiepi. Meinen raakuus, joka liikkuu sosialismin warjossa piireissämme kiihoittaa kansaamme luopumaan pois Herran pelvosta. Seurautena nyt jo alkaa olla woimakas anarkinen liike kristillisyyttä vastaan. Tällaisissa piireissä se on fitten kuin Raamattua arvostellaan, ja soimataan. — Yksi askel vielä ja fitten olemme täydellisessä siiveellisessä haakirikossa. Tämänkin ennustaa ja uhkaa — Raamattu, Jumalan sana. Mutta se sama Raamattu, Jumalan sana osottaa meille kyllä tien kohoamiseenkin. — Luotuas on se kansa jonka Herra on Jumala, ja Jumalan sanana Raamatun kirjoitukset.

R. D.

Todistuksia Jumalan olemassaolosta.

Taiwaat ilmoittawat Jumalan kunnian ja hänen kättensä teon julistaa taiwaan kansa (Ps. 19: 2). Wirsi 333 on tehty 19:nneistä psalmista. Sen ensi wärsy kuuluu:

Taiwaat julki julistawat,
Kertoawat
Kuninkaansa kunniaa;
Ilman kansa ihmeinenä,
Tähtinensä
Suojan ihmeit' ilmoittaa.

Kuin katselemme taiwasta ja maata, niin ymmärrämme, että on olemassa yksi korkein olento, joka on ne luonut ja pitää woimassa. Ei taiwaat ja maa ole ites-tään syntyneet. Taiwaat ja maa todistawat Jumalan suuruudesta ja woimasta, wiisaudesta, hyvydestä ja wanhurskaudesta. Rafanoillakin on tietoa Jumalasta, kuin luonnon fuuri kirja on alati awoinna ja tutittawana heidän edessään.

Kansojen johdatuksessa ja yksittyjen ihmisen elämänvaiheissa on Jumala nähtävänä. Se kansa ja yksittyinen ihminen menestyvät, jotka noudattavat hyviä ominaisuuksia, mutta se kansa ja yksittyinen ihminen kulkewat yhä suurempaa turmiota ja perikatoa kohti, jotka harjoittawat pahaa. Jumala seisoo ylpeitä vastaan (Saaf. 4: 6). Jumalattomat hukkuvat, ja Herran viholliset katoawat (Ps. 37: 9—10). Jumala johtaa kansain ja ihmisten elämänvaiheita päämäärää kohti, jonka hän on itse asettanut. Mutta me tiedämme, että kaikki yhdesjä waikuttaa niiden parhaaksi, jotka rakastawat Jumalaa, niiden, jotka hänen aiwoituksensa mukaan owat kutsutut (Room. 8: 28).

Jumala loi alussa ihmisen kuvaksensa. Särki, tahto, omatunto ja muut ihmisielun ihmeelliset omaisuudet todistawat Jumalasta. Koska ihmisellä on näitä ihmeellisiä sielunomaisuuksia, ja kuin hän tuntee, ett'ei hän ole alkuperäinen olento, niin täytyy löytyä lähteen, josta nämä ihmisielun ihmeelliset omaisuudet owat saaneet alkunsa ja jossa ne owat vielä suuremmissa määräsä olemassa, ja tämä lähde on Jumala.

Raamatun sana todistaa Jumalasta. Ei kuolewainen ihminen, joka on tullut hätään sielunsa pelastuksesta, halua lukea tai kuulla historiaa, maantiedettä, romaaneja, runoja, lorukirjoja. Ei hän niistä saa lohdutusta. Ei mikään kirja siinä määräsä nöyryytä ja alenna ihmistä, kuin Raamattu, sillä se paljastaa hänen syntinsä ja awuntarpeensa, mutta ei mikään muu kirja nyöskään lohduta niin suuresti ihmistä kuin Raamattu. Ne waikutukset, joita se tekee uskowaan, todistawat sen Jumalan sanaksi. Raamattu puhuu Kristuksesta. Ja

Kristuksen kautta warjinkin tulee Jumala ihmiselle tunnetuksi. Kristuksen oppi vastaa ihmisen omaantuntoon olewansa ainoa oikea. Ihmissielu koipaa tätä oppia, se on luotu sitä warten ja omistamalla sen opin tuntee olewansa onnellinen, iloinen, autuas, omassa oikeassa olosjaan. Kotapäiwäinen maailman meno todistaa Kristuksen Jumalan Pojaksi, jossa Jumala tähdellisimmästi meille ilmestyy. Jeesus sanoo: Minä ja Isä olemme yhtä (Joh. 10: 30). Joka on nähnyt minut, se on nähnyt Isän (Joh. 14: 9). Joka kerskaa epäuskostaan ja Jumalan kieltämisestään, se on synnin orja ja kehitty Perkeleen kaltainen, se elää juoppouudessa, huoruudessa, wäärhydessä, perkeleellisessä wiisaudessa, koettaa moninajilla keinoilla ryöstää toista, esim. kortinpeluulla ja muilla peleillä, se haluaa elää lihan himoissa, mutta häneltä katoaa halu olla isänä, äitinä, hän ei huoli jumalallisesta sanasta, joka on taipumuksena ihmisessä ja kuuluu: Waimo kuitenkin lasten synnyttämisen kautta tulee autuaaksi, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa, ja pyhydessä siivehden kanssa (1 Tim. 2: 15). Mutta Jeesukseen uskowainen omistaa siiveellistä woimaa, tekee hyvää, muodostuu Herran Jeesuksen kaltaiseksi, Kristus saapi hänessä muotoa (Galat. 4: 19). Jeesukseen uskowainen on maan suolana ja maailman walona (Matt. 5: 13 ja 14). Ja tämä alituisesti huomattawa tosiasia, että Jeesukseen uskowaisella on wiisaus, jota maailma ei woi antaa, ja siiveellinen woima, mutta epäuskoinen on synnin orja, todistaa selwästi, että Jeesuksessa on Jumala meille nähtävänä ja tunnettawana. Ne waikutukset, joita Jeesus tekee uskowaisessa, todistawat hänelle, että Jeesuksella on Jumalan luonto ja niistä hän tuntee

Sumalan. Sofainen, joka rakastaa, tuntee Sumalan (1 Joh. 4: 9). Nämä vaikutukset epäuskoihillekin ja koko maailmalle, waikk'ei ne ilmaannu heissä itessään, todistawat Sumalasta, joka on ilmehtynyt Seesuljessa. Ei ole kenkään koskaan Sumalata nähnyt; ainosyntyinen Poika, joka on Jän helmassa, on hänet ilmoittanut (Joh. 1: 18).

R. S.

Katsaus Suomen Lähetykseuran viimeiseen wiisitoistavuotiseen vaikutukseen.

Suomen Lähetykseura on ollut Suomen ewankelisiluterilaisen kirkonme ainoana mirallijena ja kuitenkin samalla wapaana elimenä n. k. pakanalähetyksessä „niiden kansain keskuudessa, jotka eivät ole kristittyitä“. Muistamme, että G. M. Suuriruhtinas ja Keisari wahwistaessaan Suomen Lähetykseuran säännöt 28 p:nä lokakuuta 1858, määräsi Suomen Lähetykseuran sifsi elimekfi, jonka kautta Suomen kirkko lähetystehtäväänsä suorittaa. Suomen Lähetykseura on siitä lähtien toiminut Suomen kirkon hallinnon alaisena, lähinnä Porwoon Tuomiokapitulin walwonnalla, ahkerasti ja melua herättämättä wakawassa kristillisessä hengessä ja kirkollisessa mielessä. Tämän seuran työ on wiimeisten 15 vuoden kuluessa nopeasti edistynyt. Wainitsemme waan muutamia wvertauskohtia. W:na 1897 oli seuralla wain yksi lähetyksala Ondongassa Ambomalla, missä 6 lähetyksaarnaajaa ja heidän waimoiaan työskenteli 3:lla pää- ja 4:llä siwuaajemalla, ja oli jilloin kas-tettujen luku 610 henkeä. Nyht jitäwastoin on seuralla kaffi lähetyksalaa toinen Ambomalla ja toinen Piinasja Sunanin luoteisosassa. Edellisellä lähetyksalalla on ny-

tyään 9:n pää- ja 20 sivuasemaa 5:den eri heimon keskuudessa ja jälkimmäisellä lähetysalalla on 3 pää- ja 27 sivu-asemaa alueella, jossa asuu noin 2 miljoonaa henkeä, ja jossa Suomen lähetysseura on ainoana evank. lähetyskseenä työskentelemässä.

Lähetien luku (naistyöntekijät lukuun otettuina) on molemmilla lähetysaloilla yhteensä 64 ja maassasyn-tyneitä amustajia 146, yhteensä 210 työntekijää. Kas- tettujen lukumäärä yhteensä on 2,627 henkeä.

Kouluja, joita 15 vuotta sitten tuskin oli muuta kuin nimekki, on nyt 48, joista yksi 5 luokkainen lyseo (Kiinasja), mistä ensimmäiset 5 oppilasta viime ke- wännä jai päästötodistukset ja antautuivat lähetystyön palvelukseen. Koulujen koko oppilasmäärä oli w. 1911 lopussa 2,346, mikä jo semmoisenaan on arwokas luku, mutta minkä luvun saisi heti melkein puolta suurem- maksi, jos olisi työvoimia ja waroja, sillä oppilaita tul- wii tulwimalla näihin kouluihin.

Wiisitoista vuotta sitten ei seuralla ollut ainoa- takaan naimatonta naistyöntekijää, nyt niitä on yhteen- jä 18 henkeä, osaksi opettajattaria osaksi lääketieteen toh- toria ja sairaan hoitajia.

Seuralla on kaksi lääketieteen tohtoria, toinen Afri- kassa toinen Kiinasja, jotka hoitawat vuosittain tuhansia potilaita ja edistävät muutenkin terveydenhoitoa ja istuttawat kristinuskon suuria totuuksia alallaan kans- jaan. Ambomalla on jo jotenkin suuri sairaala ja Ki- nasja on aikomus ruweta hetimiten rakentamaan sa- manlaisia.

Lukutaito ja kristinuskon kätitys oli w. 1911 kii- tettäwä kastekoululaisista 68 %:lla, rippikoululai-

jista 78 %:lla ja ehtoollisellaikäwijiöistä 83 %:lla, josta huomaa, että kuta kauemmin owat kristityitä sitä parem- pi heidän lukutaitonsa. Sama on jotenkin asianlaita Kiinasja. Lähetysaloilla tehdään niinmuodoin hywää työtä.

Erittäin huomattawa on lähetysseuran kehitys ollut kotimaassa. Lähetysseura suorittaa suurta sija- lähetystyötä maassamme saarnatoimen- ja kautta. W:na 1897 oli seuralla käytettävänään mai- nittua tarfotusta warten neljä w:naista työnteki- jää ja muutamia pappeja tilapäisinä saarnamiehinä, — ja nämä käwivät sinä vuonna 250 seurakunnassa ja pi- tivät noin 360 lähetysseurana. Nyt sitä wastoin on seuralla 23 w:naisesti palkattua työntekijää saarnatoi- mesjaan ja sen lisäksi 10 tilapäistä amustajaa, yhteen- jä kolmekymmentä kolme. Wiime vuonna 1911 nämä saarnamiehet käwivät noin 1,750 paikassa ja pi- tivät noin 3,500 saarnaa tai hengellistä ja lähetyspu- hetta arwiolta noin 700,000 kuulijalle. Näin suuri saarnatoimi maassamme waatii jo suurta valmistusta ja järjestelyä sekä tarffaa walwontaa. Papiestomme awulla ja johdolla onkin tämä saarnatoimi psyhnyt puh- taasti kirkollisena ja hengellisenä liikkeenä, josta on epäilemättä ollut kirkollemme hyötyä ja siunausta.

Toinen seuran wartin huomattawa waiikutusmuoto on seuran lähetyskoulu. Uman tätä koulua, ei työ lähetysaloilla eikä kotimaassakaan olisi edellä maini- tulla tawalla edistynyt, sillä ulkoapäin tulleita työnteki- jöitä on saatu ainoastaan neljä pappia, kolme lää- ketieteen tohtoria ja muutamia naistyöntekijöitä. Kun nämä ulkoapäin tulleekin otetaan lukuun, on seura saa-

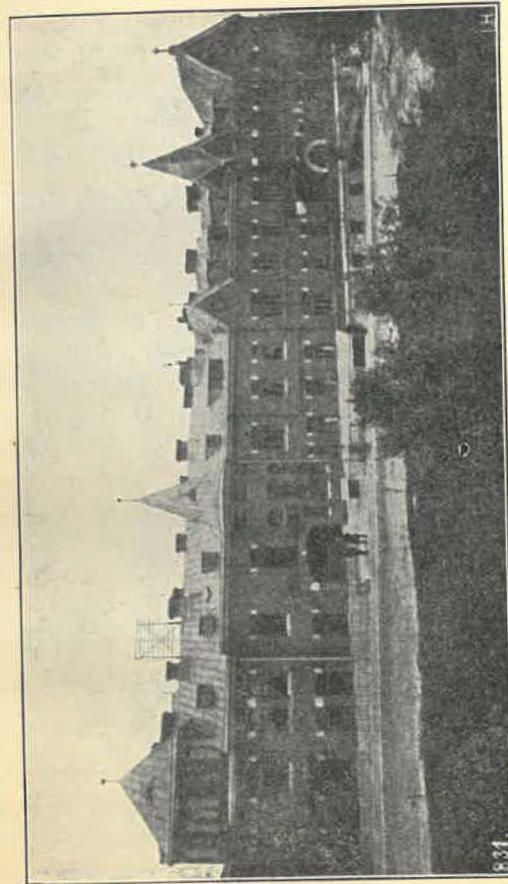
nut lähettää lähetyksalalle viimeisen 15 vuoden kuluessa seitsemänkymmentä (70) työntekijää.

Siinä on lähetyksälän yhteydessä ollut seuran jita warten saaduilla waroilla kustantama si s i ä l ä h e t y s - k o u l u, josta päästötutkinnon ovat suorittaneet 9 oppilasta, suorittaneet sen jälkeen tutkinnon Porwoon Luomiokapitulun edessä ja saaneet saarnalupatutkinnon sekä tulleet seuran palvelukseen. Lähetyksälän kurssi miehii warten on 6 wuotinen, naisia warten 3 wuotinen, ja sijälähetyksälän kurssi 4 wuotinen.

Wielä on mainittawa seuran sanomalehti, ja kirjan kustannuslaitte, mikä on lewittänyt kansaan miljoonta kappaletta lehtiä ja kirjasia näiden 15 viime vuoden kuluessa.

Sa lopuksi ottaa seura Helsingissä wilkkaasti osaa hengelliseen ja kirkolliseen toimintaan pitäen lähetyksirkkosiaan joka pyhä ja juhlapäiwä ainakin sekä pari kertau wiiikon warrellakin jumalanpalveluksia, hartaushetkiä ja lähetyksiltamia. Lufukausien aikana on joka pyhä pidetty pyhäkoulua lähetyksälän kokoushuoneessa ja on oppilaita lufukausittain ollut yhteensä noin 500. Lauluseuroja on seuralla ollut viime wuonna 4. Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on toimitettu, jumalanpalveluksia, hartaushetkiä, iltamia ja pyhäkoulua on pidetty sekä suomen että ruotsinkielellä.

Tällainen seuran toiminta sekä lähetyksälöillä että kotimaassa tarvitsee luonnollisesti suurta aineellista kannatusta. Seuralla ei ole kuitenkaan ollut penniäkään waltioapua, jollei lueta wapaalippua Suomen waltiorautateillä, mitkä viime wuosina on myönnetty nimitetyille seuran saarnamiehille. Ei ole seuralla ollut

Suomen Lähetykseuran talo Helsingissä.

myöskään rahastoja tai pääomia, mitkä olisivat juoneet tarvittavat varat. Ei seuralla ole myöskään werotusoikeutta. Seuran on siis tähtynyt saada waransa vapaasehtoijuuden tietä. Sitä tietä onkin warat saatu. Kun luomme katsauksen seuran aineelliseen kehitykseen, näemme tälläkin alalla nopeaa kehitystä. Kun seuran kaikki lahjatulot w. 1897 olivat yhteensä Smk. 100,379:40, niin ovat ne nyt seuran viime vuosikertomuksen mukaan Smk. 354,613:54. Lahjatulot ovat, niin sanoaksemme joka 5 vuotena kasvaneet Smk:lla 117,000. Entisten tulolähteiden on tähtynyt näin ollen kasvua ja uusia on tähtynyt lisäksitulla. Niin on käynytkin. Vanhoja tulolähteitä ovat testamentit, kollehdit, ompeluseurain keräämät varat ja jäsenmaksut. Testamenttejä oli w. 1897 tataluwuisja Smk. 40,000, nyt Smk. 86,000; ompeluseurain hankkimia waroja w. 1897 tataluwuisja Smk. 15,000, nyt Smk. 54,000; kollehtia, jäsenmaksuja ja suoranaisia lahjoja w. 1897 tataluwuisja Smk. 45,000; nyt Smk. 122,000. Näitten nyt mainittujen entisten tulolähteitten kasvaminen ei kuitenkaan olisi yksin woinut kartuttaa lahjatuloja kolminkertaisiksi, ellei olisi saatu lisäksit uusia tulolähteitä. Uusia tulolähteitä on saatu, joista ei w. 1897 vielä tiedetty mitään. Niistä mainittakoon seuran haaraosastot ja paikallisyhdistykset, jotka viime vuonna kokosivat seuralle waroja Smk. 42,120:20, ja kannatusyhdistykset, jotka kokosivat seuralle tataluwuisja Smk. 40,000. Vanhojen tulolähteitten karttumisen ja uusien lisääntyminen nyt sanotussa määrässä todistaa osaltaan, että kirkossamme ja kansassamme on paljo elinvoimaisia aineksia, jotka ymmärtävät

ja kannattawat suoranaisia Jumalanwaltakunnan tarkeitusperiä ja pyrinnoitä, ja joita siis olisi hoidettava ja kehitettävä suurella huolella ja lämmöllä, sillä tällaiset kansanainekset ovat, niinkuin tiedämme ja kokemus osoittaa, Suomen kansan kantajoukkoa. Tällaisen kansanaineksen hoitamisessa ja kehittämisessä on Suomen lähetysseurallakin tärkeä osansa. Suomen lähetysseuran päättehtäwänä on kuitenkin ollut ja on olewa ulkolähetystyö eli ewankeliumin lewittäminen ja juurruttaminen kansoihin, jotka eiwät ole kristityitä. Kuta uskollisemmin seura pyshy tässä päättehtäwäsään sitä enemmän lewiää sen työn kautta Jumalan siunausta sekä lähetysaloille että kotimaahan, niinkuin olemme tässä koettaneet ojottaa. Olemme heittäneet tämän katsauksen Suomen Lähetysseuran viimeiseen wiifitoistawuotiseen työhön Jumalan nimen kunniaksi ja lähetysystäwille kehoitukseksi. Erittäin olemme ilmillä pitäneet Amerikasja olevia ystäwiämme, joita aina rakkaudella muistetelemme, sen jälkeen kun saimme viime kesänä heitä mieskohtaisesti terwehtää ja heidän rakkauttaan lähetystyöhön runsain määrin kokea. „Ei meille, Herrra, ei meille, waan sinun nimelleji anna kunnia armoji ja totuutesi tähden!“ niin tahdomme sanoa Suomen lähetysseuran pakanalähetystyöhön nähden, mikä Suomen ja Amerikan suomalaisille on rakkaaksi yhteistyökij käynyt.

J o o f. M u s t a k a l l i o.

Muistelmia sanoista,

joita lausui pastori J. J. Hoikka lähetysohjohtaja, lehtori
Jooseppi Mustakallion ja lähetysohjohtajan, pas-
tori M. Savolan kädessä Republicissa,
elok. 9 p. 1912.

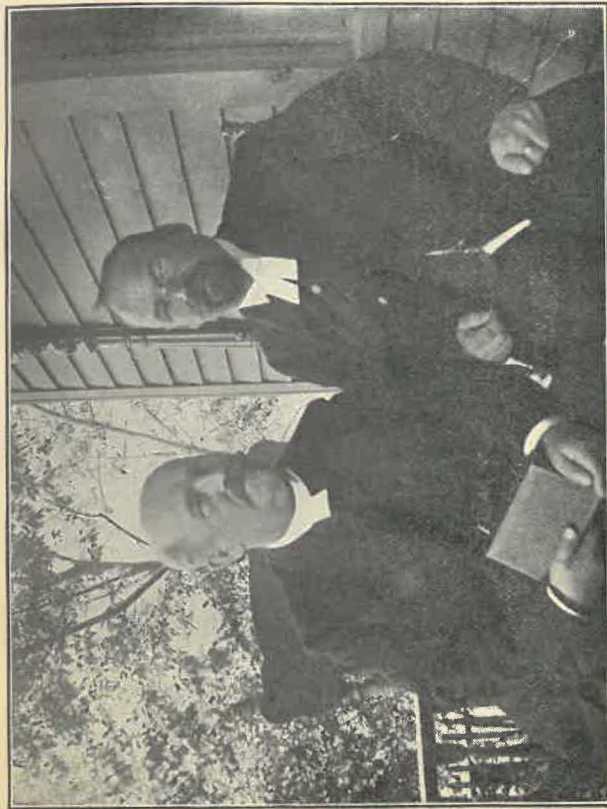
Koska meillä on ilo nähdä ja kuulla nyt keskuudes-
jamme kaksi Suomen kirkon edustajaa, nimittäin lehtori
Mustakallion ja pastori Savolan (viimemainittu ollen
jäsentään vielä myös Suomi-Synoodin pappi), niin johtui
mieheeni jo tuolla junaissa istuessani lausua tässä tilai-
suudessa muutamia sanoja

**Suomen kirkon ja Suomi-Synoodin suhteesta toisiinsa
sisälähettyksen nähdessä Amerikan suoma-
laisten keskuudessa.**

Mietellessäni Suomen kirkon ja Suomi-Synoodin
suhdetta toisiinsa, astuu mieleemme monen muun seikan
mukana myös pari seuraavaa kysymystä:

1:ksi. Ovatko Suomen kirkko ja Suomi-Synoodi
toisiltansa mitään saaneet?

2:ksi. Onko mitään velvollisuuksia Suomen kir-
kolla ja Suomi-Synoodilla heidän suhteensa toisiinsa?

Lehtori Jooseppi Mustakallio.

Pastori M. Savola.

1. Vastauksellisesti tuohon ensimmäiseen kysymykseen on meidän aina muistettava, että Suomi-Synodi samoin kuin koko Amerikan suomalainen siirtokansain, on saanut hengellisen pääomansa perintönä hengelliseltä äidiltänsä Suomen kirkolta; tämä ihan samalla tapaa kuin tytär perii henkisenä pääomanaan erinomattain ne opetuksiset, mitkä hän on äidiltänsä saanut.

Amerikan suomalaisen siirtokansan kallein ja tärkein hengellinen pääoma on kristinoppi. Sen olemme perineet hengelliseltä äidiltämme Suomen kirkolta. Ja Suomi-Synodin tehtävänä tytär-kirkkona on tallentaa, hoitaa ja kasvulla pitää tätä kallista perintöä armaan siirtokansamme eduksi.

Mutta miten on — onkohan Suomen kirkko Amerikan suomalaiselta siirtolaiskirkolta, Suomi-Synodilta, mitään hengellistä hyvää saanut? Tähän en voi nyt ainakaan vastata mitään muuta kuin sen, että me emme ole voineet antaa Suomen kirkolle mitään hengellistä hyvää, jota sillä ei jo ennestään olisi. Tytär voi kyllä antaa äidillensä senkinlaista apua, jota ei äiti armas ennen ole saanut nauttia; mutta Amerikan suomalainen tytärkirkko ei ole pystynyt vielä antamaan mitään hengellistä hyvää hengelliselle äidillensä Suomen kirkolle. Ja jos olisikin ehkä jotain tässä suhteessa Suomen kirkon hengellisiksi hyväksi sattunut tapahtumaan, niin kyllä minun täytyy olettaa sen niin kowin mitättömän pieneksi, etten ainakaan minä osaa sitä tässä mainita.

Lineellista apua on kyllä Amerikan suomalainen kirkko antanut jonkin verran Suomen kirkon pafana- ja merimieslähetykselle; mutta sekin on wain niin pientä, ettemme saata ollenkaan siitä kerkeillä.

2. Mutta mitähän vastaisimmekaan tuohon toiseen kysymykseen: Onko mitään welvollisuuksia Suomen kirkolla ja Suomi-Synodilla suhteessaan toisiinsa? Tähän vastaamme tietyksi kaikin yksimielisesti, että kyllä niillä on. Ja jaloa ja kauneinta on aina, milloin on welvollisuuksista kysymys, että muistamme ensi n o m i a welvollisuuksiamme.

Amerikan suomalaisella siirtolaiskirkolla on paljo welvollisuuksia hengellistä äitiänsä, Suomen kirkkoa kohtaan. Di kuinka jaloa ja kaunista onkaan se, että tytär muistaa welvollisuuksiaan armasta äitiänsä kohtaan! Amerikan suomalaisena tytärkirkkona tulee meidän olla kiittolijia hengelliselle äidillemme, Suomen kirkolle, niistä waiwoista, joita sillä on ollut saattaessaan meitä suomalaisia siirtolais-isiä ja äitejä, siirtolais-miehiä ja -naisia jo meidän lapsuudessamme ja nuoruudessamme kristillisen opetuksen ja kasvatuksen kautta osalliseksi siitä hengellisestä pää-omasta, minkä olemme kalleimpana ja tärkeimpänä perintönämme saattaneet mukanaamme tuoda myös tänne tälle puolen Atlantin meren. Ellei meillä tätä perintöä olisi, ei olisi meillä Amerikan suomalaisista siirtolais-kirkkoa lainkaan olemassa — ei niin mitään sentapaista.

Meidän welvollisuutemme on olla kiittolijia siitä, että olemme tänne Suomen kirkosta saaneet miehiä tekemään hengellistä työtä siirtokansamme keskuudessa — ei vähemmän Suomen pafanalähetyksseuralle ja Suomen merimieslähetyksseuralle olemme tästä kiittolisuuden weliasja. Ja meidän tulee osottaa tätä kiittolisuuttamme siten, että yhä edelleenkin ja mikäli mahdollista vielä tuntuwammin, annamme aineellista kannatusta Suomen kir-

kon pafana- ja merimies-lähetyskyselle — olletikin niin kauvan kuin meillä itsellämme ei ole vielä tällaisia laitoksia, kuin on pafana- ja merimies-lähetys, emmekä pysy niitä vielä itse perustamaan ja kunnossaan pitämään. Meidän welvollisuutemme on myös aina rukoilla hengellisen äitimme, Suomen kirkon edestä.

Urwaan että vielä on ainakin yksi kysymys, johon odotatte minulta vastausta, ennen kuin olen alkafseni tehdyin puhesuunnitelmani loppuun suorittanut. Olisiko Suomen kirkolla suhteessaan Amerikan suomalaisen tytärfirkkoon welvollisuutta myös aineellisesti kannattaa meidän sisälähetystyötämme täällä? Tästä welvollisuudesta emme voi hengellistä äitiämme, Suomen kirkkoa vapauttaa — ei ainakaan vielä, kun tiedämme, että Suomen kirkolta niin peräti vähä aineellista kannatusta olemme saaneet — me emme ole saaneet siltä juuri mitään muuta kuin sen, mitä Suomen merimieslähetys sisälähetyskysenä oman kansamme keskuudessa on kysynsä mukaan tehnyt. Suomen pafanalähetyskyseltä emme aineellista apua odotakaan; sillä pafanalähetys on aineelliseen kannatukseen katsoen toisessa suhteessa meihin; pafanalähetys kaipaa ja ansaitsee kaikkein aineellista kannatusta, niin tytär- kuin äiti-kirkonkin aineellista kannatusta, heidän kummankin sisälähetystyötä tehdesjään. Mutta Amerikan suomalainen tytärfirkko tarvitsee myös hengellisen äitinsä, Suomen kirkon aineellista kannatusta. Ja niin kauvan kuin se sitä tarvitsee, on se myös oikeutettu sitä odotamaan ja saamaan. Eikä hengellisen äitimme pitäisi unhottaa welvollisuuttaan tässäkin kohden.

Meillä on yksi ainoa suomenkielinen kristillinen opisto täällä Amerikasja. Siitä me odotamme seurakuntiemme sellaisia paimenia, jollaisia Amerikan suomalainen kirkko seurakuntineen kehityksulussaan tulee yhä enemmän vuosien wieriesjä kaipaamaan ja ehdottomasti vaatimaan. Suomen kirkon ja Suomen kristittyjen welvollisuus olisi sentähden antaa aineellista kannatusta myös Suomi-Opistolle.

Olemme tunnustaneet oikeaksi ja hyväksi sen awun, minkä Amerikan suomalainen kirkko on saanut siinä muodossa, että Suomen kirkon miehiä on tänne saatu tekemään hengellistä työtä siirtokansamme keskuudessa; mutta luonnollista on, että tällainen hengellinen apu Suomen kirkon puolelta ei saata meitä Amerikan suomalaisena siirtolaiskirkkona aina yksitään tyhdyttää; me tarvitsemme rahaakin; ja sitä tulee Suomen kirkonkin äitinä tyttärellensä Amerikan suomalaiselle kirkolle sen kalliissa sisälähetystyönsä antaa, nyt vielä olletikin näin tarpeen aikana, kun tytärfirkko on vielä niin heikko ja huonoisja waroisja aineellisesti. Suomen kirkon ja Suomen kristittyjen welvollisuus on siis auttaa aineellisestikin Amerikan suomalaisista kirkkoa, erinomattain siinä muodossa että Suomi-Opisto saisi aineellista kannatusta myös Suomesta; sillä juuri Suomi-Opistolla on kaikista tärkein tehtävä sisälähetyskysen katsoen Amerikan suomalaisen siirtokansan keskuudessa; ja tämä sitä enemmän jota pitimmälti muodet wieriwät ja aika painaa leimanja Amerikan suomalaisen siirtokansaan.

Näitä sanoja pyhittäsimme nyt lehtori Mustakallion ja pastori Sarvolan wiemään terweisenä Suomen kir-

kolle ja Suomen kristityille. Erittäinkin pyytäjimme terveisinä lähettää Suomeen sellaista tietoa, että Amerikan suomalainen tytärkirjko tarvitsee jifälähetystyösfään täällä sellaisen laitoksen kuin on Suomi-Opisto, ja että meidän hengellinen äitimme, Suomen kirjko kristillisine jäsenineen on welvollinen antamaan myös aineellista kannatusta Suomi-Opistolle, jainoin kuin on ruotjalaisen Augustana-Synodin opisto saanut jo useat kerrat aineellista apua Ruotfin kirjon kaikista seurakunnista kolehteina sekä yksityisten Ruotfin kirjon jäsenten antamina lahjoituksina.

Kiitämme sydämellisesti lehtori Mustakalliota täällä siirtolaisseurakunnissamme käynnistään. Kiitämme jainoin pastori Savolaa uutterasta työstään neljän vuoden aikana täällä keskuudessamme. Toivotamme heille onnellista jatkoa ja lopputulosta sillä waimaloisella ja paljo wimioia waatiwalla lähetysmatkalla, jolla he nyt owat täällä siirtolaisseurakunnissamme. Ja Jumalan suojelewa käsi saattakoon heidät onnellisesti matkansa päämäärään, takaisin Suomen rantaan, jatkaakseen vielä kauwan kallista Jumalan waltakunnan työtä armaassa hynninmaassamme Suomessa ja pakanamaailman eduksi!

Sifähkyeksi mainittakoon, että ylläkerrottuihin lauseelmiin wastasi lehtori Mustakallio lämpimästi ja waltuin jainoin, luwaten wiedä Suomeen tässä yllä toivotuja Amerikan suomalaisen tytärkirjon terveisiä. Samalla huomautti lehtori Mustakallio, että Amerikan suomalainen kirjko, Suomi-Synoodi ja sen tarpeet jifälähetystyösfään ja toiwomukset suhteessaan hengelliseen äitiinsä Suomen kirkkoon, tarvitsewät tulla Suomessa

tunnetuksi paremmin kuin tähän asti. Toiwoi että kun Suomi-Synoodi nyt kolmen vuoden perästä wietää 25-wuotijuhlaansa, koetettaisiin tämän juhlan walmistustien aikana saada joku sopiwa henkilö, esim. joku ennen Amerikassa toiminut pappismies, toimimaan siihen tapaan Suomessa, että Suomi-Synoodi jifälähetystoimineen tulisi paremmin tunnetuksi Suomen kirjolle ja Suomen kristityille, sekä että joku Suomen piispoista saataisiin käymään täällä Amerikassa, ottaakseen osaa S.-Synoodin 25-wuotijuhlassa. Arweli että tällä tapaa woiisi muodostua hywinkein lämmin, waikuttawa ja luja yhteistoiminta äidin ja tyttären, Suomen kirjon ja Suomi-Synoodin välillä. Ja silloin, niin toiwoi lehtori Mustakallio, woiisi Suomen kirjon tyttärestäkin, Suomi-Synoodista tulla äiti siten, että jillekin (Suomi-Synoodille) syntyisi ja kaswaisi oma tytär tuolla pakanamaailmassa jonkin lähetysaseman muodossa, jota Suomi Synoodi äitinä jaisi itse holhota ja kaswattaa.

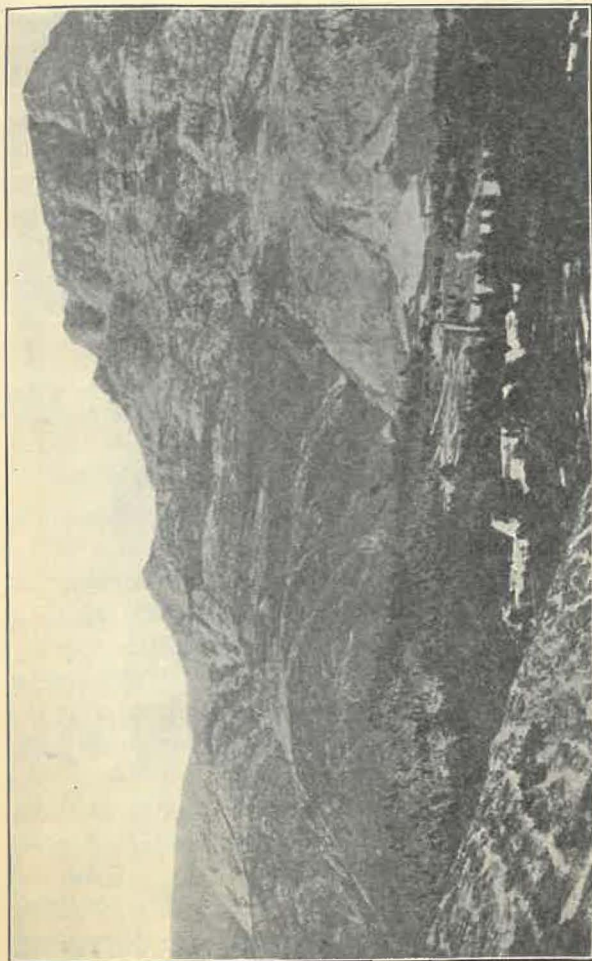
Lähetystyön alku Afrikassa.

eli

175-vuotinen lähetystyön riemujuhla Afrikassa.

Viime heinäkuun 9 pnä oli kulumut 175 vuotta siitä, jolloin ensimmäinen evankelinen lähetysjaarnaaja saapui „Mustien maahan“, Etelä-Afrikkaan. Se päivä on siis evankelisen lähetystyön alkamisen päivä Etelä-Afrikassa ja ylimalkaan koko Afrikassa.

Jo vuonna 1486 oli tuo tunnettu portugalilainen merenkulkija Barth. Diaz löytänyt „Sivän Toivon“ niemen, Afrikan eteläisimmän niemen. Mutta eivät portugalilaiset eivätkä hollantilaiset, jotka 17 vuosisadan puolivälissä tulivat maan herroiksi, ollenkaan ajatelleet evankeliumin lewittämistä maan alkuperäisille asukkailla, hottentoteille ja bushmanneille. Päinvastoin hollantilaisen hallituksen aikana kohdeltiin maasfahntyneitä alkuaajukkaita walfoisten puolelta raa'asti ja sydämettömästi. Lunnottomasti farfoitettiin heidät pois entisiltä asunapaikoiltaan; wiekkaudella jopa wäkiwällä anastettiin heidän karjansa ja he joutuivat walfoisten orjiksi. Niitäkin, jotka asuivat metsissä tai aawikoilla,

Gnadenhof, entinen Sawitanefloof.

metjästettiin, jolloin monet kuolivat ja toiset joutuivat orjuuteen.

Tieto hottentottien kurjasta tilasta tuli Weljes-seurakunnan kormille Herrnhut'iin, ja täältä päätettiin lähettää lähetyksjaarnaaja noille onnettomille Afrikan lapsille awuksi. Drjö Schmidt, ykfinertainen, oppimaton, mutta sydämeästään hurstas, 27 vuoden wanha nuori mies tarjoutui ilolla ottamaan tämän tehtävän vastaan. Ennen lähtöään jai hän suosituskirjeen Hollantilais-Stäntialaiselta kauppareuralta, joka silloin oli hallitswana elimistönä Raapinmaalla, kuwernörille Kapkaupungisja. Näin warustettuna lähti Drjö Schmidt Rotterdamista ja saapui heinäkuun 9 p. w. 1737 Kapkaupunkiin, misjä hän otettiin ystävällisesti vastaan.

So kahden kuukauden perästä tulonsa jälkeen lähti hän sijämaahan. Zondereind-wirran warrelle päätti hän asettua, lähelle erästä hollantilaisista pientä sotilas-asemaa. Täällä tämän aseman päällikö Schmidtin wai-kutuksen kautta tuli herätykseen ja elämään uskoon Wapahataansa, ja oli jittemmin hänelle suurena apuna. Ei kauwan wiipynytään, kun Schmidt jai useampia hottentottiperheitä kootuksi ympärilleen, ja työ alkoi, sillä nämä erämaan lapset huomasiwat kohta hänen hywät tarkoituksensa, ja rupešiwat luottamaan häneen, ja oppimaan häneltä. Mutta läheisyhdessä asuwien raakojen sotamiesten menettely oli suurena esteenä Schmidtin työlle. Senwuoksi hän päätti siirtyä wielä kauwemmaksi sijämaahan, ja niin hän tuli Bawiaanškloof'iin (s. o. apinalaaksoon) ja asettui tänne. Tänne tuliwat edellisestä paikasta hänelle ystävälliset hottentottiperheetkin. Sei-

dän awullaan rakensi hän huoneen itselleen ja laitto puutarhan, ja opetti muoria sekä wanhoja Jeesusta tuntemaan. Sitaaasti käwi työ, ja paljon kshyttiin Schmidtiltä kärsiwällisyhttä työsensä noiden laiskojen ja kawalain hottentottien parisja. Mutta eteenpäin kumminkin mentiin. Schmidtin kristilliset ystävät, jotka Kapkaupungista käsin käwiwät häntä terwehtimäsjä täällä yksinäisellä työmaallaan, ihmetteliwät suuresti sitä, että hän oli niin lyhyessä ajassa woinut niin paljon waiuttaa hoidokkaittensa sekä sijälliseen että ulkonaiseen kehitykseen. Jopa Willem-nimisesjä hottentotisja alkoi ilmetä ewankeliumi sydämen tawarana ja hän rupeši jo persoonallisen kokemuksen perustuksella waiuttamaan ympäristönsä. Muutamia muitakin tuli täten herätykseen. Niinpä moniwuotisen työn perästä jai lähetyksjaarnaaja ilon kastaa ennen mainitun Willem'in ja neljä muuta. Tämä joukko oli sen mustan seurakunnan alku, joka nyhyään monisatatuhtijena kautta Afrikan ylistää autuutensa Sumalaa.

Kun tieto tästä kastetimituksesta tuli Kapkaupunkiin, nousi siellä uskomaton myrsky ja kiukku. Tähän asti eiwät hollantilaiset olleet paljoakaan lähetyksjaarnaajasta wälittäneet, mutta nyt, kun tämä uskalsi näitä hottentotteja, — joita he nimittiwät *schepseis* s. o. luontokappaleet, eläimet — kastaa, ja tehdä heidät kristityin arwoisiksi, tämä oli heistä ennen kuulumatonta eikä misjään tapauksessa sallittawaa. Schmidt ei myöskään ollut hollantilainen, tutkintojen suorittanut pappi. Kuka oli hänelle luwan antanut kastetimitusta tehdä?

Schmidt ja kalli hänen kastamaanja kristittyä wiettiin Kapkaupunkiin wastaamaan asioista oikeuden edessä.

Eräs hollantilainen pappi tutki näitä kahja hottentottikristittyjä. Mutta osoittivat oppinsa ja taitonsa niin loistavasti, ettei hänellä ollut mitään muistuttamista heitä vastaan, vaan täytyi antaa heistä se todistus, että he ovat kristityitä. Myöskään Schmidtille ei voitu mitään, sillä hän vastasi heidän kysymyksiinsä ja tulkintoihinsa rohkeasti ja hyvällä asian tuntemuksella. Mutta jittekkään ei tyydytty tähän. Läheysseuraaja oli piikki heidän silmänsä ja he olivat päättäneet toimittaa hänet tieltä pois. Niinpä ruvettiin lewittämään hänestä walheita walheiden perästä, täten estääkseen hänen työtään.

Schmidt huomasi itse, että sellaisissa oloissa ei hän voi suunauksella toimia, ja katsoi parhaaksi matkustaa Hollantiin ja ennen mainitulta Hollantilais-Stä-Sntialaiselta kaupaseuralta saada oikeus ja walta toimia Afrikassa. Ratkera oli eron hetki, kun hänen täytyi jättää pieni laumansa ja — ainaijeksi, sekä matkustaa Eurooppaan.

Hän toivoi woivansa palata jälleen Bawiaans-kloof'iin, mutta Amsterdamissa huomasi hän toiveissaan pettyneensä. Turhat olivat hänen waiwansa koettaessaan saada lupaa lähetystyölleen Afrikassa. Turhaan ponnistiwat hänen ylhäisefkin ystävönsä saada lupaa hänelle palata Afrikaan. Kaupaseuran wastaus oli: „ei“, ja semmoisena se pysyi. Schmidtin täytyi jättää toiwonsa palata jälleen hottentottilaisten ja luo. Hän ei woinut enää muuta, kuin rufoilla ja loppuun asti hän rufoilikin Afrikan puolesta, kunnes hän 1785 kutsuttiin 76-wuotiaana wanhukseksi ylhäiseen kotimaahan. Tällainen oli Afrikan ewankelisen lähetystyön alku. Mutta

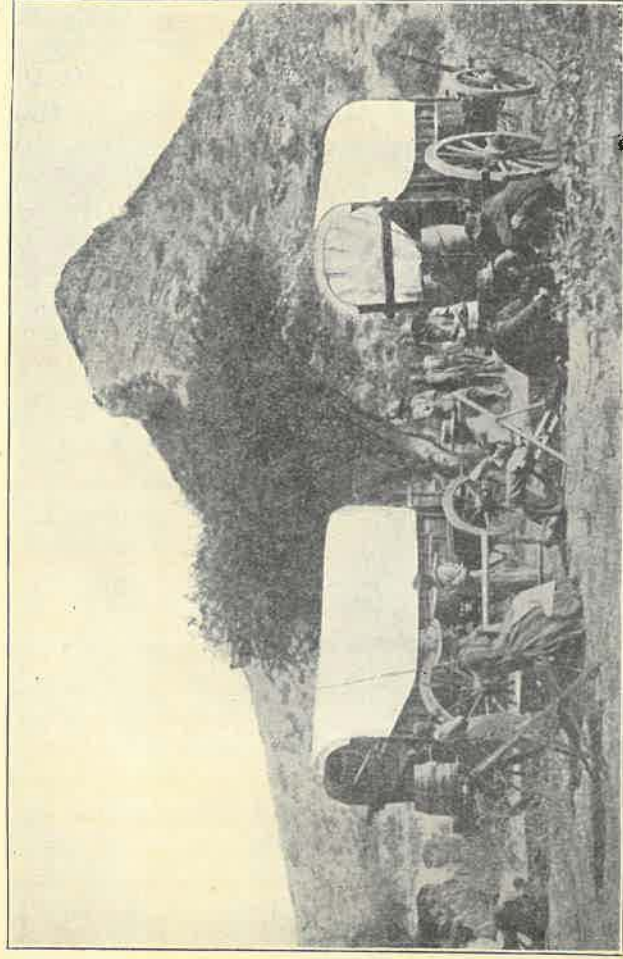
jitä tulta, jonka Sumalan Poika sytyttää, ei kukaan sammuta.

Wesjesseurakunta ei unohtanut Etelä-Afrikaan Wihdoin w. 1792 saatiin lupa lähetysseuraajien lähettämiseen. Kaksi lähettilästä saapui Bawiaans-kloof'iin Schmidtin entiselle työmaalle. Mutto entisestä lähetysasemasta ei ollut enää jälkiäkään jälellä. Ainoastaan Schmidtin istuttama päärynäpuu oli siellä ja sen alle pystyttiwät he telkansa. Niistä wiidestä Schmidtin kastamasta hottentotista oli vielä elosja — wanha Leena, joka yksin oli kristitty pakanamaailman keskellä. Wanhahan asemalla rakennettiin uusi, jolle annettiin nimi Gnadental (armolaakso). Aikain oli muuttunut. Hollantilaisen hallituksen tilalle tuli englantilainen, joka oli suopea lähetystyötä kohtaan. Roman ja innokeaan taistelun jälkeen orjuus poistettiin. Lähetystyötä saatiin wapaasti tehdä. Yhä useammat lähetysseurat lähettiwät lähetysseuraajia Afrikaan. Etelä-Afrikassa yksin on nykyään yli 600 lähetysasemaa ja maassa syntyneitä kristityitä oli yli 600,000.

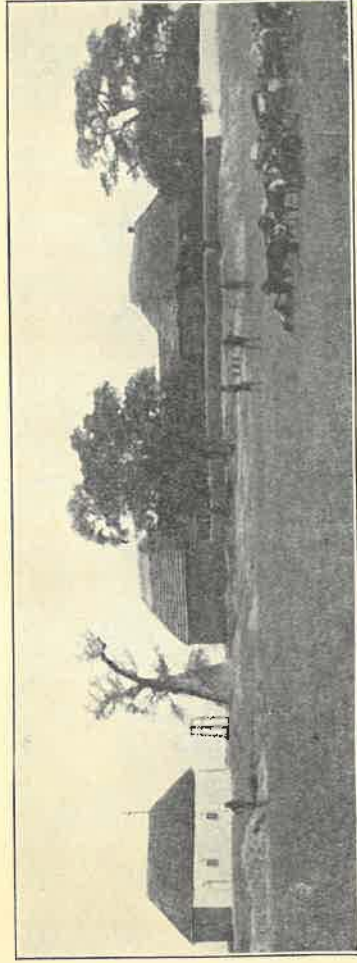
Gnadental on ihana lähetysasema. Siellä on juhallinen kirkko, koulut, lähetysasema, noin 600 wakkoijeksi rapattua kristityn kotia, hywin hoidetut pellot ja kaswitarhat ja yli 3,000 kristittyä wuodostawat kukoistawan kristillisen seurakunnan.

Pienenestä on alkanut Afrikan ewankelioiminen ja nyt on se jo yksi maailman suurtoita kristillisellä alalla, kielitieteellisellä ja kanjatieteellisellä sekä siwistiksellisellä alalla. „Etioopia (Afrika) ojentaa käsiänsä Sumalalle“ sanoo Wanhajan Testamentin ennustus.

Seinäkuun 9 p. on lähetystyön alkamispäiwä Af-

Swahilijet iähtysläänneint matkalla Nafrikan Auehannalle.

Subangua, suom. lähtösaatama.

rifassa 175 vuotta sitte, ja heinäkuun 9 päivä on lähetystyön alkamispäivä. **A m b o m a a l l a** Afrikassa, Suomen Lähetysseuran työalalla, sillä w. 1870 heinäkuun 9 p. saapuivat ensimmäiset suomalaiset lähetys-
saarnaajat Ambomaalle.

Mustien maa on auki ewangeliумille. Käytäämme awatusta owesta sijalle!

A l b. S a w o l a.

Armostelu lähetysaarnaajista.

„Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistawat teille pelastuksen tien“
(Apt. 16: 17).

Lähetystyötä ja lähetysaarnaajia armostellaan aina eri tavalla, sen mukaan kuka armostelia on ja missä suhteessa hän on lähetystyöhön ja sen Herraan Jeesukseen. Tässä on meillä muuan armostelu. Me mietimme tätä armostelua, kuinka se kuuluu, kuka sen lausuu ja minä arvon apostolit sille antawat.

Mitä owat lähetysaarnaajat ja mitä he oikeastaan tahtowat? „Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistawat teille pelastuksen tien“. Hywin jattuwa ja paljon merkitsewä luonteen kuvaus. Jumalan palvelijoita he owat, siinä on sekä heidän alhaisuutensa että heidän kunniansa. **P a l w e l i j o i t a** he owat, eiwätkä herroja. He owat riippuwaijessa asemassa palvelusta warten, eiwätkä suinkaan hallitusta warten. Kun tämä mieli täyttää aina lähetysaarnaajain sydämen, niin jilloin se ilmenee myöskin heidän

tehtävienjä ja toimienjä laadussa. Nöyriä tulee heidän olla mielessään, ja uhrautuwaisia kutsuomuksessaan. Mutta he ovat Jumalan palvelijoita. Mikä kunnia, mikä arvo! Se on suuri Herrä, joka heidät on palvelukseensa kutsunut, se on juuri ja voimallisin valtakunta, johon he kuuluvat, ja jonka hyväksi he toimivat. Tämän tietoisuuden ei pidä milloinkaan heiltä puuttuman, sillä se juuri antaa heille voimaa ja iloa raskaaseenkin työhön. Ja kun he ovat Jumalan palvelijoita tulee meidän heitä sellaisina ajatella ja rakastaa; sillä olla Jumalan palvelija, on paljon enempi kuin olla kuningas, Kun he vielä korkeimman Jumalan palvelijoiksi nimitetään, niin on sillä jo sanottu, että se Jumala, jota he palvelevat, on ainoa, totinen Jumala, maan ja taivaan Luoja, joka kaikkia hallitsee, ja jonka alamaisia kaikki kansat ovat. Hänen valtakuntansa on ijankaikkinen valtakunta, ja Hänen hallituksensa pysyy ijankaikkisuudesta ijankaikkisuuteen. Sen tähden on kristinusko maailman uskonto, ja Hänen palvelijoittensa työ koko maailmaa käsittävä pakanalähetys. Lähetysaarnaat lähtewät korkeimman Jumalan käskystä ja heillä on Hänen antamansa waltakirja, joka alkaa sanoilla: „Minulle on annettu kaikki walta taivaassa ja maan päällä, mentkää ja tehkää kaikki kansat opetuslapsiksi!“ — Lähetyslaivassa liehuu sellainen lippu, jota kaikkien täytyy tunnustaa, tahtoivatko he tahi ei; sillä „Seesuksen nimeen pitää kaikki polwet kunnartuman“.

Kun siis lähetysaarnaat ovat „Korkeimman Jumalan palvelijoita“, niin siitä seuraa lähetystyön woiton warmuus. Mitä Hän on suun-

nitellut ja mitä Hän tahtoo, sen tähtyy lopultakin toimituksensa jaavuttaa ja päämääräänsä päästä.

Mutta mikä on lähetysaarnajan tehtävä? Julistaa pelastuksen tietä. Paremmiin ei woidakaan lähetysaarnajan kutsuomusta ilmoittaa. Tässä julistuksessa on lausuttu sekä lähetyskutsuomuksen ihanuus että sen rajoitukset. Mikä onkaan ihanampaa, kuin olla pelastamassa sieluja pakanuuden pimeydestä. Pakanat ovat pelastusajan tarpeessa ja aina ijankaikkisen kuoleman vaarassa. Heihin tarwitsewat wälttämättömästi Seesuksen Kristuksen, sillä „ei ole muuta nimeä taivaan alla ihmille annettu, jossa meidän pitää autuaaksi tuleman“. On olemassa heille ja meille tie pelastukseen. „Mitä pitää minun tehdä, että minä autuaaksi tulisin?“ — „Usko Herraan Seesukseen, niin sinä ja sinun huoneesi tulee autuaaksi“. Tämä usko on iloinen ja luottawa warmuus, että Jumala minulle sydämestäni syntejäni surewalle ja katuwalle Seesuksen Kristuksen, Poikansa tähden antaa armostansa joka päivä syntini anteeksi, ja minut armossansa eläwänä ja pyyhänä tämän maallisen elämän perästä tekee ijankaikkisesti autuaaksi. Tätä totuutta eivät kaikki tunne, juuri sen wooksi on se heille saarnattawa. „Kuinka he uskowat ilman saarnaajaa?“ kysyy apostoli Paawali. Saarna on niin muodoin lähetystyön keskusta. Se on kunniallinen kutsumus jaada wiedä pelastusajan aapakanaille. Sen wooksi wallitseekin lähetystyönsä iloinen innostus waiwojenkin keskellä.

Mutta näissä sanoissa on myöskin lähetystyön rajoitus ilmaistu. Julistaa pelastuksen tietä. Siis

pelastaa, ei tuomita eikä tuhota, ei maalliseen voimaan eikä miekkaan turvautua. Pelastaa — se on enemmän, kuin oppia tahi sivistystä lewittää. Lähetyshörsjä onkin tyhjyys palveluksesta kuolemattomien sielujen hyväksi ijankaikisuutta warten. Lopullisesti: ketään ei voida pelastaa hukkumasta sen kautta, että hänelle huudetaan: Pelasta itsesi, waan siten, että tartutaan hukkuwan käteen, jonka hän meille ojentaa. Lähetyshaarnaaja ei saa olla mitään siweyshaarnaaja, jos hän todellakin pelastushörsjä tahtoo palwella, waan hänen tulee olla ewankelista, joka selwässä ewankeliumin sanassa Jumalan armosta Kristuksessa sydämille tarjoaa sellaisen lahjan, josta työtätelewäiset ja rasautetut sielut voivat elää, ja se lahja on Jeesus Kristus ja Hänen kallis anjionsa. Ja sen wuoksi on lähetyshaarnaajan kutsumuksen määritelmä tämä: „Nämä miehet ovat Korkeimman Jumalan palwelijat, jotka julistawat teille pelastuksen tien“.

Mutta kuka arwosteli lähetyshaarnaajia tällä tavalla? Se oli pimeyden henki, joka Filippiässä olleen naisen kautta puhui. Tämä on todistus siitä, että pimeyden waltakunta on tarkalleen seurannut Jumalan waltakunnan menoa, ja erittäinkin seuraa sen lewäämistä lähetyshörsjä. Ne ovat salaisia sywyhyksiä, mitkä meille tässä awautuwat ja me emme saa selwille niitä jenenempää, kuin Raamattu meille ilmoittaa. Mutta se asettaa ne kumminkin monessa paikassa eteemme, ettemme juinkaan waikenemalla woi mennä niiden ohitse. Waikei missään muualla luulo ja mielikuwitus ole niin waarallinen, kuin juuri tässä, niin todistaa kumminkin lähetyshistoria sen, mitä apostoli Paawali omasta koke-

muksesta sanoo: „Meillä ei ole jota lihaa ja werta vastaan, waan pahoja henkiä vastaan taiwaan alla“. Tästä asiasta tulee lähetyshaarnaajain olla selwillä, että he tältäkin kannalta katsoen tunnustawat mitä he owat, ja niin muodoin woiwat aina ajettua kowimpaan rintamaan wihollista vastaan.

Perkelefin tuntee totuuden, ja hän sanoo sen, kuten tässäkin tapauksessa, ei totuuden tunnustamiseksi, eikä hyvän ja wanhurskauden palvelukseksi, waan sitä warten, että hän jollain tavalla woiwi Jumalan waltakuntaa wahingoittaa. Tässä on wihollisella kaksinkertainen tarkoitus. Ensiksi on tarkoitus saada apostolit hylpistymään, sillä Jehän waukuttaa kunnioitusta ihmisten edessä, kun heidät esitetään „Korkeimman Jumalan palwelijoiksi“, ja toiseksi koettaa hän saada kansan intohimoja kiihoitetuksi apostoleja vastaan, sillä mihin Sumala tulee, siellä eiwät ihmiset woi pöhyä sellaisina, kun he owat. Sokin muutos tapahtuu (w. 19). Mahdollisesti oli tämä myöskin pelwon waukuttama huudahtus ja sen tunteen tunnustus, että apostolin tulo merkitfi pimeyden kaikkiwallan murtamista. Siitä sitte kiihotus ja kateus, joka aina on tawallista siellä, missä Herran Henki tahtoo tehdä työtä.

Samalla kun paha henki on ottanut halwan tytön palvelukseensa, tahtoo hän juuri tämän kautta saada sanoilleen suurempaa merkitystä, sillä eihän yksinkertainen tyttö muuten woiwi olla kansan profeetta. Pimeyden wallan toimissa on aina paljon wiefkautta ja petosta, kawaaluutta ja wihollisuutta. Tämä tulee sitä waarallisemmaksi sen kautta, että walheprofeetta pukeutuu totuuden naamariin ja esittää asian sa totuuden warjoissa,

waikka sijällys ja tarkoitus onkin aiwan päin vastainen. Näytti siltä, kuin paha henki olisi awannut lähetyshölle owen Makedoniassa, mutta tarkoitus olikin se sulkea.

Samalla tavalla koettaa lähetyshötä wastustawa henki menetellä nyhailkanakin. Myhönnetään ja noilla lähetyshö tarpeelliseksi, arwostellaan lähetyshaarnaajia-kin Jumalan waltakunnan työmiehinä, mutta toiminta ja harrastus todistawat, että mieli on kateellinen, ja mieluummin jaii lähetyksen owi sulkeutua, kuin auweta sekä kristikunnassa että pakanamailla.

Mutta apostoli Paawali on warustautunut tämänkin waralta. Hän ei tahdo työtänjä edistettävän sellaililla walheellisilla ja saastaisilla keinoilla. Raitti yhteistoiminta pimeyden kanssa, waikka se olisi hiljaisuudessa sallittua tahi totuuden warjolla puolustettua, tuottaa yksityijelle ja koko Jumalan waltakunnan työlle wain wahinkoa. Oi, jospa Jumalan waltakunnan työ kristikunnassa pyhiji puhtaana ja eristettyinä synnistä ja pimeydestä! Mieluummin kaii näennäinen woitto jaa mennä, kuin jotain pyhän totuuden warjolla huonoilla keinoilla woittaa.

Lähetyshö, jota uskon woimassa toimitetaan, ei tarwitse pahojen henkien suosittelua, eikä walheprofeettain apua. Sitä ei edistetä walheellisilla werukkeilla, waan jumalallisella totuudella ja woittaa pimeyden walan. Tämän wooksi tarwitaan lähetyshön tuntemista sekä sen alkuun ja perustuksiin että seurauksiin ja tulewaisuuteen nähden. Jos Jeesuksen Kristuksen palveluksessa jaawutetaan maailman kiittäwä arwostellu, silloin on wälttämätöntä ruweta tuffimaan, miten arwostellu kuuluu, kuka sen janoo, ja mitä se tarkoittaa. On tar-

peellista sellaista arwostellua vastaan ajettua jyrkästi, eikä juiukaan sille töitänjä ja toimiansa rakentaa eikä siitä iloita. Totuus on se, joka iloiisee ja tuottaa iloa seuraajalleen.

Mutta lähetyshö on nyt sellainen Jumalan waltakunnan työ, josta usein wihollistenkin tähtyy wastoin tahtoanfin oikea arwostellu antaa.

Lähetyshö kulkee turwallisena totuuden tietä ihaanaan woittoon.

Lähetyshö on maailman suurin ja toiworikkain toimi.

* * *

Wuonna 1913 tulee kuluneeksi 100 wootta siitä, kun lähetyshaarnaaja Dawid Livingstone syntyi. Suuri sen johdosta jaakoon tässä Kalenterissa paikkansa edellisen sijäksi se arwostellu, mikä on mainitusta lähetyshaarnaajasta hänen hautakivesjään.

Kuten tunnettu, hän kuoli siinä-Afrikassa, josta hänen uskolliset, mustat palvelijansa kantamalla toiwat hänen kuwatun ruumiinsa meren rannalle, mistä ja tuotiin Englantiin. Siellä lepäwät hänen luunsa maailman mainioimmassa ruumiskammiossa, jomassa, johon hänen kansansa kuminkaat, yhäijet aatelit ja kansansa parhaat henkilöt owat haudatut. Westminster-Abbeysissa Lontoossa, lähellä tuon mahtawan ja ihanan kirkon jaarnatuolia on Dawid Livingstonen hauta.

Isänmaansa on tätä jaloa poikaansa kunnioittanut toimittamalla hautakiven hänelle, ja se on siinä kivesjä antanut arwostellun lähetyshaarnaajasta. Soka kerran,

Daawetti Livingstone,
Lähetysaarnaaja, Afrikan tutkija.

kun olen Lontoossa ollut, olen aina käynyt Livingstonen haudalla. Sywiin mietteisiin waipuneena olen lukeut kirjotukset hautakivessä. Ne kuuluvat:

„Uskollisten käten kantamana — yli maiden ja merien — lepää tässä

Dauid Livingstone

Lähetysaarnaaja — matkustaja — ihmisystävä — synt. maalisk. 19 p. 1813 Blantyressä, Lanarkihiresjä — kuollut toukokuun 1 p:nä 1873 Chitambon kylässä, Malassja. Kolmekymmentä vuotta oli hänen elämänsä pyhitetty — wäsymättömissä ponnistuksissa — maakalaisheimojen jaattamiseksi ewankeliumin osallisuuteen —

Livingstone tutkimusmatkoillaan löytää Ngami-järven Afrikassa.

tuntemattomien maiden tutkimiseen — häpeällisen orja-
kaupan poistamiseen — keski-Afrikassa — jossa hän wi-
meiseksi kirjoitti — „kaikki mitä minä vielä yksinäisyy-
dessäni woin tehdä, on: Tulloon taiwaan rikas siunaus
jokaiselle, olkoon hän Amerikkalainen, Englantilainen
tai turkkilainen — joka tahtoo auttaa tämän, maailman
amonaisen haawan parantamista.“

Wasemmalla sivulla hautakivessä ovat sanat Joh.
10: 16: „Minulla on vielä muita lampaita, jotka eivät
ole tästä lammashuoneesta, ja nekin täytyy minun si-
jälle tuoda ja ne kuulevat minun ääneni, ja on olewa yksi
lauma ja yksi paimen.“ Wasemmalla puolella on wanha
latinalainen wärky — joka ilmaisee halua Niilin lähtei-
den löytämiseen:

“Tantus amor veri, nihil est quod noscere malim
quam fluvii causas per saecula tanta latentes”.

Olkoon tämä Englannin kansan armostelu lähetys-
jaarnaaja, tri Dawid Livingstone muistolle uudistettu
juuri tänä vuonna, jolloin monissa piireissä wietetään
hänen 100-wuotista syntymänsä muistojuhlaa! Hän se
on, joka Jumalan wälilappaleena on awannut Afrikan
lähetystyölle ja inhimilliselle siwistykselle. Hän se oli
ensimmäinen Afrikan matkustaja, joka ilman jotawäkää
ja wartiojoukkoja samoili päiväntasaajan eteläpuolisen
Afrikan ristiin ja rastiin Atlantin merestä Indian
waltamereen ja päin wastoin. Kuolematon on tri Li-
vingstone nimi ja muisto sekä lähetystyhistoriasa että
maailman yleisessä siwistystyhistoriasa.

A I b. S a w o l a.

Juutalais lähetysjaarnaaja Rudolf Gurland.

Rudolf Gurland oli oikein umpiuskoisen rabinin
poika. Hän oli syntynyt Wilnossa, Wenäjällä, heinäk.
29 p. 1831. Hänenkin kääntymisensä kristinuskoon
huomataan kuinka Herrä „wäkewitten kanssa saalista ja-
kaa“. Wuonna 1862 tuli Gurland kosketukseen kris-
tinuskon kanssa siten, että juutalaislähetysjaarnaaja Ru-
dolf Faltin pyysi häntä opettamaan itselleen Hebrean
kieltä. Mutta Gurland suostui tähän pyyntöön sillä ni-
menomaisella ehdolla, ettei Faltin koskaan yritäkään pu-
hella uskon asioista. Kumminkin W. Testamentin kie-
liharjoitukset ja erittäinkin Jesaijan 53 luku awasivat
etsiwän silmät ja aiwan wastoin hänen tahtoaan. Tus-
kin voidaan awistaakaan sitä siällistä taistelua, mihin
Gurland joutui, kun hänen täytyi wereen ja lihaan asti
kiintyneestä vanhasta synagoogahurskaudesta irtautua
ja sanoispa: „Hän kantoi meidän sairautemme j. n. e.“
— pakanain tähden kärsiwästä. Israelistä kärsiwään
Messiaksen ajatuksensa kiinnittää! Kumminkin Kris-
tuksen rakkaus woitti ja tämä rakkaus tuli Gurland'in
elämän ja toiminnan pohjaksi ja olemukseksi.

Toukokuun 8 p. 1864 rowasti Galtin kasto i Gurland'in Rischinewissja ja heti sen jälkeen tuli Gurland Berlinin lähetykseseinariin ja samalla aikaa opiskeli hän jumaluusoppia Berlinin yliopistossa. Vuonna 1867 wihki hänet papiksi keuraalisuperintendentti Buchfel. Tämä tapahtui Matheus-kirkossa Berlinissä.

Tämän jälkeen suoritti hän erityisiä jumaluusopillisia tuffinnoita Pietarissa, konsistorin edessä, woidakseen toimia ewankelisena pappina Wenäjällä. Sellaisen toimen saikin hän aluksi Rischinewissä rowasti Galtinin apulaisena. Täällä koetti hän entisille uskonveljilleen ja -sissarilleen, jotka häntä pitivät luopiona ja wimmattusti wihajiwat, todistaa, että Jeesus on Kristus. W. 1871 sai hän kutsun kaupungin papiksi Mitauhin Ruurin maalla ollakseen samalla Stämeren maakuntain juutalaislähetyksesaarnaajana. Täältä käsin teki hän monia lähetyksimatkoja piiriinsä Stämeren maakuntiin, ja myöskin sija-Wenäjälle. Hän perusti juutalaislähetykskouluja ja piti esitelmiä, jotka lämmittiwät kristittyjen sydämiä juutalaislähetykseen.

Omalle kansalleen pysyi hän koko sydämellään uskollisena, ja koetti saada sen jäseniä woitettuksi Jeesukselle sekä esitelmien että waimallisten jaarnain kautta. Sywinmällä sydämen surulla seurasi hän Israelin erehdyksiä ja kärsimyksiä. Usein puhutteli hän korkeassa asemassa olevia henkilöitä, joiden joukossa hän tapasi lämpimiä Jeesuksen seuraajia, ja koetti tälläkin tiellä toimia kansanjanja parhaaksi ja heidän waltiollisestikin asemansa parantamiseksi. Gurland on ollut läheisessä toiminnassa Suomen Lähetykseseurankin kanssa, ollen muuta-

mina wuosina seuran palveluksessa aika ajoittain waiuttamassa juutalaisten hywäksi.

Monta koetusta sisältyi hänenkin elämäänsä. Sairaus, erityisesti rintatauti ja lähenewä wanhuus waatiwat hänen ottamaan eron 25-wuotisesta työpaikestaan Mitauista. W. 1894 wetäysi hän täysin palwelleena enjin Rigaan, jossa hän kesti kaffi waiketta leikkauksista, ja sitte Odessaan. Täällä hän kokosi yhdeksänä vuonna kaikki woimansa waiuttaakseen juutalaisten hywäksi. Täällä käsin toimitti hän muiden kanssa kahta ulkomaalaista lähetykslehteä ja piti isällistä huolta kristittyiksi kääntyneistä juutalaisista, jotka jwinmällä rakkaudella häntä muistelewat.

Syhyen jairauden puuskan jälkeen, toukokuun 21 p. 1905 — Herran Ehtoollisen nautittuaan ja 103 walmiin luettuaan — muutti pastori Gurland iloisena ja onnellisena Ssän kotiin. Mitau seurakunnan jähkoteitse lähettämän pyynnön johdosta lähetettiin hänen ruumiinsa Mitauhin, missä se juurilla juhlassi wuokijilla, kesäp. 7 p. 1905 laskeettiin viimeiseen lepoon. Surusaaton muodostiwat rikkaat ja köyhät, ylhäiset ja alhaiset, sillä hän oli kaikkien rakastama totuuden mies ja Jeesuksen tositunnustaja.

Hänen isällinen ystämönä ja opettajansa Jeesuksen tuntemiseen, rowasti Galtin puhui haudalla: „Mutuaat owat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolewat tästä lähin; sillä Henki janoo: he lepääwät heidän töistään, sillä heidän tekonsa seuraawat heitä!“

Tämä oli „oikea israelilainen“, joka oli löytänyt Mesšiaan.

Juutalaislähetys on myöskin Zeefuksen työ ja Suomen Lähetysseuranikin ohjelmasja se on, ja onhan työtä tehty juutalaistenkin keskuudessa tähänkin asti, mutta nyt on warkawasten suomalaisen pappi ruwennut juutalaislähetysaarnaajaksi, joten me suomalaiset olemme siihenkin lähetystehtävään liitetty.

Me odotamme pakanain täydellisyhttä, Israelin kääntymystä ja Herran tuloa, ja sen wuoksi me teemme ilolla lähetystyötä.

„Sions Freund'in“ muk. N I b. S a w o l a.

Kotkan rakkautta.

Kirjelmä kaswattajille.

Minä olen teitä rakastanut ja kantanut niinkuin kotta kantaa poikiansa siivillänsä.

Näin Sumala janoo puhuessaan siitä miten hän oli Israelin kansan kaswattanut. Ja tämä esimerkki wielä sopii ohjeeksi tänäkin päivänä kaikille kaswattajille. Meidän — yksinkertaisimpienkin kaswattajien tulee olla woimakkaan kotkan tapaisia kaswattaesämme lapsi- ja nuoriso-maailmaamme.

Miten kotta jitten menettelee poikiensa kanssa? Se kantaa niitä siivillään jilloin kun ne ovat pieniä, mutta se myöskin tuon tuostakin katselee poikiensa, ja jilloin kai se tuumailee: kunpa noiden poikieni siivet nyt kaswaisi; wihamiehen kuula woipi pian minuun sattua, ja minä joudun pois poikiani kantamasta; kuinkaahan niille jilloin käypi” Ne ehkä putoawat synkkiin kuiluihin ja hukkuwat. — Ja kun jitten alkawat lentohritykset, miten wiisaasti jotkut kottat jilloin menettelewät. Sitä jella wiepi poikasensa puuhun, ja kun ne aamulla herääwät, niin huomaawat ne kauhuksensa, että emo onkin jo

lentänyt maahan ja nauttii siellä ihanalla nurmikolla auringon paisteesta. Poikasilla on hätä ja ne huutelevat emolleen: tule, emo kulta, meitä täältä noutamaan. Mutta emo vastaa: onhan teillä siivet. Niin, mutta me emme ole koskaan lentäneet. No lentäkää nyt, onhan teillä siivet ja olettehan te kottan poikia. — Mutta emme me uskalla. — No minä otan vastaan, ei teille mitään vahinkoa tapahdu. — Ja vihdoin monien kehoitusten perästä tulevat poikasat alas puusta puoleksi lentäen, puoleksi pudoten. — Kun emo seuraavana aamuna kysyy: No pitääkö minun tulla teitä hakemaan, niin vastaavat poikasat itsetietojesti: Onhan meillä siivet, olemehan me kottan poikia. — Ne saivat koettaa voimiansa, ne saivat tuulta siipienjälle alle.

Kotka wiepi poikasensa kuilun reunalle ja näyttää kuinka pimeätä ja synkkää siellä on, ja kertoo niille kuinka monta kottan poikaa varomattomuudessaan ja toisten kehoituksesta on lähtenyt lentämään sinne. Monet heistä hukkuiivat kokonaan kuilun myrkyllisten höyryjen huumauksina, jotkut taas pelastuivat, mutta polttivat niin pahasti siipensä, etteivät enää koskaan voineet voimakkaiden kottan poikain tavoin lentää ja nauttia elämästä.

Wielä kotka wiepi poikansa korkeille vuorille ja näyttää niille maailman avaruudet ja kertoo kuinka hauskaa ja juloista on lentää siellä ja katjella pientä maailmaa, kun siivet ovat vahvat. — Siis Inhyesti: Kotka kantaa poikiansa siivillänjälle, mutta koettaa myöskin opettaa niitä lentämään.

* * *

Kasvattajien täytyy olla voimakkaiden kottien tapaisia. Meidän täytyy kantaa lappiamme rinnoillamme silloin kun heidän voimansa vielä ovat heikot. Eikä ainoastaan silloin, vaan parhaimmankin kasvattajan täytyy olla valmiina, viisaan rakkauden opettamana, kantamaan lappiansa jilloinkin, kun he kenties ovat siipensä polttaneet, ja tuhlaajapojan tavoin etsivät palsamia sydämenjälle haavoille.

Wiisas kasvattaja wiepi lapsensa sen mukaan kun heidän ymmärryksensä ja siipensä kehittyvät, maailmaan näyttääkseen heille kaiken sen synnin ja kurjuuden mikä maailmassa vallitsee. Hän ei „puustavillisesti“ opeta heille, monien noiden aikaisten opettajien tavoin: Koetelkaa kaikki ja pitäkää se kuin hyvä on. Hän nimittäin elämän kokemuksesta jo tietää, että tällaisista oppia on niin monta hyösty nautintojen pöörteeseen ja himojen orjuuteen. Siivet ovat palaneet, eivätkä he enään koskaan voi voimakkaasti lentää. — Wiisas kasvattaja ei enään meidän aikoinamme uskottele, että hän woipi lapsensa sillä lailla säilyttää kaikelta pahalta, että hän huolellisesti jala heiltä kaiken pahan, mikä maailmassa esiintyy, ja sitten jättyä heidät puhtaina. Kokemus on näyttänyt, että kun sitten useimmiten tällaiset „lafikaapissa kasvatetut nuket“ tulevat tietämättöminä nautintojen maailmaan, niin he lentävät kuin pöllöt silmät ummessa väärän vapauden hurmaamina petollisia sähkövaloja kohden ja putoavat kuolleina maahan. Suurisissa kaupungeissa on tähän todistuksia monilla eri aloilla. Epäsiiveellisyuden uhreiksi ei joudu esim. Sel-singisjä kasvaneista tytöistä läheskään niin suuri prosentti kuin maalta tulleista tytöistä, jotka pahaa aamvis-

tamatta ja tietämättöminä ihastuvat ensimmäiseen wietelijäänjää. — Wiisas kaswattaja jo aikaiseen koettaa panna lapsessa alkuun itsekaswatuksen suuren ja tärkeän työn. Hän opettaa lapsen myöskin kävelemään omin jaloin ja luottamaan myöskin itseensä. Lähtemättömästi hän koettaa kaswatettawansa mieleen iskeä lauseen: „Mutta itseäs, niin Sumala auttaa jinaa“. Hän koettaa wiisaasti ja wähitellen tehdä itsensä tarpeettomaksi, kun poikasten siivet ovat jo tarpeeksi kaswaneet. Mutta kaswattajan täytyy kottan tawoin wiedä kaswatettawansa myöskin korkeille wuorille. Hänen täytyy opettaa lapsensa näkemään kuinka paljon on maailmassa suurta, kaunista ja jaloa, jota kannattaa oppia tuntemaan, siitä etjümään, omistamaan ja elämäsjään niitä toteuttamaan. Nykyään nuorisomme waiwutetaan usein epätoiwon suohon. Usein uskonnolliset ihmisetkään eiwät näe tässä maailmassa mitään ihanaa ja hywää, se on waan itkun ja murheen maa. Tällainen mieli-ala ei fowi nuorelle. Se ei anna tuulta siipien alle. Toiset taas julistawat, että maailmassa warsinikin määrättyt kanjanluokat, saawat aina waan kärjiä, eikä heillä ole mitään onnea saawutettawissa. Paras loppu heillä on usein on rewolwveri tai hirttonuora. Nuoret eiwät tällaisista opeista nouse, heiltä katkaistaan siivet. — Niin— kaiten tuskien ja kurjuudenkin keskellä maailmassa on paljon ihanaa ja elämisen arwoista. Paljon on maallista paradisiä saawutettawissa, paljon onnea löydettäwissä. Sitä on Iyhheesti janoen, Luojan suuresja luonnossa, sitä on hywäsja kirjallisuudessa, kauniissa musiikissa, oikeassa taiteessa ja yljinpä ihmisessäkin.

Saatuneimmankin ihmisen sydämessä wielä wäl-

kähtelee Sumalan kuwa, siellä pohjalla on kulta, kun me waan onnistumme kaitwamaan sen sieltä esiin. Toifinaan tuntuu siltä, että tahtoisi elää tuhannen wuotta, että wähän edes kerkiäisi nauttimaan siitä hywästä, jota meillä on saatawissa maallisesjakin isänmaassjamme. — Ja sitä onnea m u i l l e k i n j a k a m a a n, sillä siinä on yfji elämän onnen suurimpia salaisjuuksia. — Meidän on siis poistettawa itsestämme ja kaswatettawissamme kaikki elämään tyllästymisen ja wäsynyt mieli-ala, me emme saa istua toimeettomina ja saamattomina maailmassa, waan meidän täytyy oppia tekemään työtä ja kulkemaan woiwosta woiwtoon. Ja sellaiseen menestymiseen waiwuttaa ennenkaikea iloinen mieli-ala, waloisa ja oikea elämän käsitys. Se kaswattaa siipiä, se waiwistaa heikkoakin luonnetta. — Me kuwaamme synnin turmion selwäksi, me näytämme ihmisiä, jotka ovat tärwelleet siipensä, ja kuwailemme sitä tuskaa, kun he eiwät woi kostaan täysin jiemautsfin ja puhtain mielin nauttia elämästä. Kuinka he eiwät woi saada hukkaan kulutettua elämää kostaan enään täysin kormattua, miten heidän siipensä ovat fidotut, eiwätkä enään kostaan woi woimakkaasti lentää. — Waloon ja oikeaan wapauteen me koetamme heitä johtaa. — Ja wielä fittenkin moni heistä polttaa siipensä. Mutta jos me kaswattajat enemmän opettelisimme kottan raffautta ja wiisautta, niin paljon woimakkaampia luonteita ja ihmisiä me kaswattaisimme kuin mitä meillä nykyäiwinä on kanjamme keskuudessa.

W i l h o R e i m a.

Suurkaupunki-kysymys.

Olemme käsitelleet tätä kysymystä aineessa „Aikamme yhteiskunnalliset parannukset ja kirko“, joka löytyy julaiistuna kokonaisuudessaan S. R. N. W. Seuran kustantamassa Raittius-Kalenterissa w. 1913. Paitti tätä kysymystä käsitellään siinä seuraavia aikamme tärkeitä yhteiskunnallisia kysymyksiä: Luokkataistelu työväestön ja työnantajain välillä, epäsiiveellisyyskysymys, raittiuskysymys ja huwitteleminen. Kustantajain suostumuksella otamme siitä seuraavan otteen.

Kaupunkien väkiluku lisääntyy paljon nopeammin kuin maaseutujen. W. 1800 oli Yhdysvalloissa kuusi kaupunkia, joiden keskimääräinen väkiluku oli 8000 henkeä. Kaupunkien yhteenlaskettu väkiluku oli noin 3,9 prosenttia koko maan väkiluvusta. W. 1890 oli kaupunkia 443 ja niiden yhteenlaskettu asukasluku oli 29,12 prosenttia koko maan väkiluvusta. W. 1900 oli kaupunkien luku 545, jotka sisäljivät 33 prosenttia Yhdysvaltain asukkaista. Siis muutos sadassa vuodessa 3:sta prosentista 33:een. „So3 siirtyminen maalta kaupunkiin“, sanoo Wheeler kirjassaan „Prohibition“, „jat-

tuu yhä edelleen samassa määrässä kuin se tapahtui vuosien 1890—1900 välillä, niin w. 1940 Yhdysvaltain kaupunkien väkiluku on 2 milj. suurempi kuin maaseutujen“. Sa asiantuntijat väittävät, että kehitys on yhä enempi kulkemassa samaan suuntaan.

Syynä kaupunkien nopeaan kasvamiseen on erittäinkin nykyaikaiset keksinnöt, ja niiden vaikuttamat muutokset teollisuuden alalla. Maanviljelijä ei enään tarvitse niin paljon työväkeä kuin ennen. Koneet tekevät suurimman osan työstä. Yhteiskunnassa tarvittavien elatusarpeiden kasvattamiseen ei tarvita enään niin paljon työväkeä, ja tämä liika väki siirtyy kaupunkiin. Siellä he löytävät työtä juurissa tehtaisissa. Suurliike, kauppa ja teollisuus on keskittynyt kaupunkiin, sillä siellä on kaikki tarpeelliset mukavuudet, hyvät liike- ja kulkuneuvot. — Suurin osa maahan tulevista siirtolaisista jää myös kaupunkiin.

Tämä kaupunkien nopea kasvaminen on aikamme huomatuimpia ilmiöitä. Monet etewät miehet owat alkaneet tutkimaan tätä asiata. Esim. J. S. Hill, tunnettu rautateiden omistaja, pitää tätä jeikkaa syynä ruokatawarain korkeaan hintaan, ja esittää, että tulwa on saatava kääntymään kaupungeista maallepäin.

Tämä kaupunkien suureneminen ei itfessään olisi mitään niin vaarallista, ellei sen mukana tuliji eteemme sangen wakavia kysymyksiä. Mitenkä voitaisiin tuowäenpaljous sijoittaa sopiwiin asuntoihin ja ylläpitää järjestystä, puhtautta ja terveysuhhteita suurkaupunkien ahtaisissa oloissa? Mitenkä voitaisiin kaikille löytää sopiwata työtä? Mitä olisi tehtävää paheiden ja epäsiiveellisyhyden kufistamiseksi kaupungeissa, sillä niillä kieltä-

mättä on suuri valta niissä? Mitä voitaisiin tehdä kaupunkilaisien lasten kasvatuksen hyväksi tenement-
ojsissa? — Tällaiset ja monet muut kysymykset astuvat eteenme. Ja ellemme nyt ratkaise niitä, ellemme nyt rupea hallitsemaan kaupungeja, niin ne pian hallitsevat valtioita ja koko maata.

Kun „New York State Commission“, joka oli walttu tutkimaan asuntosuhteita New Yorkin kaupungissa w. 1900, oli päättänyt työnsä, niin lausui osa sen jäsenistä: „New York olisi hävitettävä“. — Siellä löytyy monia „blokia“, joiden koko on ainoastaan 700 jalkaa pitkä, ja 200 jalkaa leveä, ja tuolla alalla asuu noin 2,500 henkeä.

Nämät tenement-osastot, eli työväen kaupungin osat, ovat usein tautien, köyhyyden, paheiden ja rikosten keskuksia. Surfeinta on, että siellä julloutuu yhteen kaikenlaisia aineksia. Siellä juoppojen ja epäsiweellistä elämää harjoittavien, ja saastaisia tautia potewain keskellä täytyy asua kunniallistenkin ihmisten perheiden. Kaikki suhteet, jotka täällä ympäröiwät lapsia ja nuoria, ovat kaswattamassa syntiä.

Oliji wäärin ajatella, että nuo ajukkaat itse woisiwat korjata noita olosuhteita, tahi ylläpitää puhtautta, tahi kaswattaa lapsiansa kelvollisesti j. n. e. Ei, he eiwät h k s i n woi sitä tehdä. Se tarvitsewat kristillisen kansan ja yhteiskunnan apua. Kaupunkiolot tulee laittaa sellaisiksi, että on mahdollista elää paremmin. — Mutta miksi eiwät ihmiset muuta sieltä pois? Kysynet. Siksi, että eläminen paremmissa olosuhteissa kysyy liian suuria waroja. Osittain woi siihen jo waijuttaa sekin seikka, että tällainen elämä on tylsistänyt ja lamauttanut

kaiken edistymisen halun. Oja heistä on taasen syntynyt niissä oloissa, tai tullut sinne siirtolaisina, ja heillä ei ole parempaa kätitystä Amerikan oloista. Ja jos oja muuttaisikin pois, niin pian heidän paikkansa olisi taasen täyttynyt, ja suhteet olisuwat samat. Mutta warmaa on, että tällaiset olot kaswattawat laittomuuden harjoittajia.

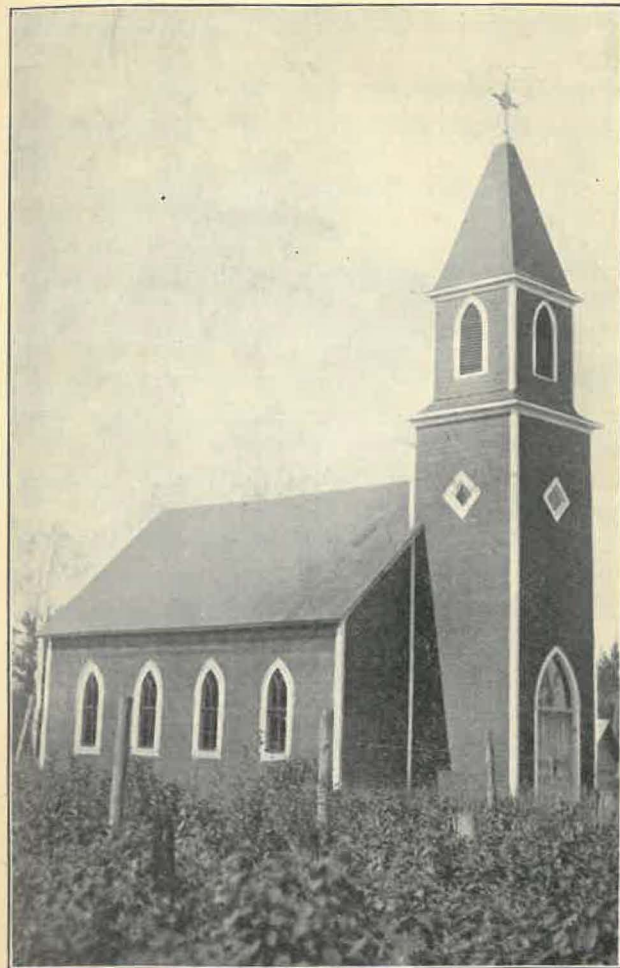
Mitä olisi tehtävä? — — —

Ohtäkkiä on tätä asiain tilaa mahdoton muuttaa. Eikä mikään yksi keino woi kaikkea sitä toimittaa. Mutta aika on jo toimia. Protestanttiset kirkot ovat pohtineet tätä kysymystä jo kauan. Se oli tämä kysymys, joka synnytti Pelastusarmeija-liikkeen Englannissa. Se on tämä seikka, jota osaltaan waijuttii Nuorten Miesten ja Naisten Kristillisten Yhdistysten perustamiseen. Se on tämä kysymys, joka on synnyttänyt viime wuosina monellaisia kristillisiä hywäntekewäisyyss-seuroja ja yhdistyksiä. Ja sama kysymys on antanut aiheetta luterilaiselle kirkollekin tekemään sijälähetystyötä. Tämä työ on erityinen haara Kotilähetystyöstä, ja sen tehtävä on toimia kaupungeissa walttiewien olojen korjaamiseksi ja langenneiden nostamiseksi. Sisarkirkollamme, Augustana Synoodilla, on jo esim. Chicagossa sijälähetysasema, ja sitä ulotetaan muuallekin sen mukaan kuin olot, erittäinkin ruotsalaisten keskuudessa, tekewät sellaisen työskentelyn tarpeelliseksi. Mainitsemista myöskin ansaitsee Suomen Merimieslähetysten työ, jota se tekee, muun työn lisäksi, Amerikan mantereella suomalaisten keskuudessa kahdessa suuressa satamakaupungissa.

Warmaanakin löytyy Amerikan suurkaupungeissa jomonia suomalaisiaakin, jotka ovat waijonneet jumalatto-

muuteen ja pabeiisiin. Ehkä olisi luterilaisella kirkollamme jo aika tehdä jotain heidänkin hyväksensä. Minakin voimme, ja meidän tulee rukoilla heidän edestänsä, ja lahjoillamme auttaa sellaista työtä, joka tarkoittaa kärsivien ja langenneiden ruumiillista ja hengellistä hyvää. Tulee muistaa Seesuksen opetusta perheenjännästä, joka sanoi palvelijalensa: „mene nopeasti kaupungin kaduille ja kujille, ja saata tänne vaimaiset ja raajarikit, ontuvat ja soikat“.
(Luuk. 14: 1).

S. W a r g e l i n.

Kalevalan seurakunnan kirkko, Minn.

Kansamme perikato.

Mhy aikana puhutaan paljon niistä syistä, mitkä muka pidetään voimakkaimpina vaikuttimina kansamme perikatoon joutumisessa. Mitä, onko sitten kansamme perikatoa kohden kulkemasja? Kuin luopi tutkivan filmäyksen kansamme oloihin kaikkine sen rientoineen, pyrkimyksineen ja eriseuroineen, niin on kohdalkoin valmis tekemään päätelmänsä, että kuljemme kiruhuaen suuntaan, mikä ei ole hyvä. Sallittaneen minun esittää tässä suppeassa kirjelmäsjäni yksi niistä monista syistä, eli ilmiöistä kansamme keskuudessa, mikä on ikäänkuin syöpä koi kansamme olemassa olon rungoissa.

Uusin walitetaan ja syystä kylläkin, että meidän kansamme on niin ja niin onneton, ja että sen tila on kurjaakin kurjempi j. n. e. Ja kuin todellakin walitusten pätevyyttä rupeaa tarkastelemaan, niin huomaa pian, että kansan tila on todella niinkuin on sanottu. Enme huomaa siinäkään mitään liioittelua kun on väitetty, että kansamme kulkee omaa perikatoansa kohden. Mutta se, mistä tämä johtuu, on kysymys, joka meissä heräjä. Monen monien syiden joukossa, joista se johtuu, voimme löytää yhden, joka on kaikkia toisia paina-

wampi ja synekempi, ja se on kunnioituksen häwiäminen.

Kansamme niin ylhäisiin kuin alhaisiinkin piireihin on juurtunut mielipiteitä ja yhä lewitetään samoja, jotka kokonaan riistävät kaiken kunnioituksen. Sumalaa ei enää tahdota kunnioittaa, vanhempia ei enää pitää arvosja. — — — Poissa on lain ja esivallan kunnioittaminen (se kuin muka on porwarillinen laitos), poissa ihmisyyden korkeat ja jalot ihanteet. Kunnioituksen puute loistaa rumana ja räikeänä kaikissa elämän tiloissa, saattaen sekä yksityisten että koko Suomen kansan olon kowin farmaaksi, ilottomaksi.

Ja kateismuksen neljännessä käskyssä, jonka tulisi olla ihmisen neljäs ihanne, lausutaan menestyksen ja siunauksen lupaus kaikille niille, jotka kunnioittavat ja pitävät arvosja kansajahmiänsä, mutta ennen muita silti isää ja äitiä.

Mutta miten on meillä suhde tuohon ihanaan käskyyn? Se unohdetaan yhtenään lukemattomissa perheissä eli kodeissa. Katsokaa hyvät ystävät mitenkä käypi esimerkiksi, kuin vanhemmat tulevat wanhoiksi ja raihnaijiksi, tarwiten wuorostaan meidän hoivaamme ja apuamme, niin silloin me halwelklien täännämme selkämme heille ja jätämme heidät oman onnensa nojaan, kokonaan muistamatta neljättä käskyä (sinun pitää kunnioittaman isää ja äitiä, ettäs menestyisit ja kauan eläisit maan päällä) ja sen suurta merkitystä. Ei siis ihme, jos ihmisten mielisjä on niin paljon katteruutta ja ikävää, surua sekä synkkyyttä. Ei siis ihme, että nykyaikana tapahtuu niin usein esimerkiksi itsemurhia ja

muuta sen laatuja turmeluksen hedelmiä, ojottaen selwän selwästi hymin hyviä seurauksia.

Miten sitten on laita lain kunnioittamisen — lain, joka on ollut ennen meitä ja joka myös jälkeemme jää? Niin, miten? — — — — — Sen me kaikki itse tiedämme ja jokapäivä näemme. Kun waan esimerkiksi lainwalwojan silmä ei näe, niin kernaasti ehdoin tahdoin tehdään lain vastaista yhtenänsä, ei kuulla ensinkään järjen käskyjä ja omantunnon pyhiä ja tinkimättömiä vaatimuksia. „Pakanatkin, joilla ei lafia ole, tekewät luonnostansa sitä kuin laki waatii“, ja me kristi kansan lapset menemme tässäkin kohden, se on lain rikkomijissa pakanoista edelle. Kansalaiseni, perikato ei ole silloin kaukana, kun kansan mielet waltaa kunnioituksen puute lafeja kohtaan. Eikö silloin kansa jo astele ikäänkuin peitetyn filmin awohautaansa kohden? Kansalaisten keskinäinen asema tulee myös silloin hywin waikeaksi, kutoutuen, katkeraakin katkerammaksi. Shmisten wälinen juhde toisiinsa joutuu, kuten huomattawissa on, kauwas alkuperäisestä ja oikeasta tilastansa. Weljellinen rakkaus häwiää kokonaan, ja ihmiset luulewat näkewänjää toijissaan, waan wihamiehiä, joita wastoin Sumalan sanan neuwoa, „rakastakaat wihamiehiänne, siunattaka niitä, jotka teitä wainoowat ja wahingoittawat“, on tavalla tai toisella ahdistettava ja waiwattawa. Kaikki tämä onnettomuus ja kurjuus johtuu yksijstään siitä, että lafia ei pidetä pyhänä ja lahjomattomana kaikkien juhteen. Mutta waike waara onkin näin suuri ja tulewaisuus niin toiwottomalta näyttämä, niin ei ole vielä sentään kaikki hukassa. Kuilustamme woiimme pelastua ja onnettomuudesta säästyä, mutta ainoasti

jillä yksinomaisella ehdolla, että korjaamme kunnioituksen puutteen todelliseksi ja wilpittömäksi kunnioitukseksi, emmekä waan ulko kuoren tempuiksi ja muodoksi, ja tyhjiksi suun sanoiksi. Otamme itsekukin asian sydämmen asiaksi, muistaen neuwon, kuin Herran sanassaan Janoo: „kaikki, mitä te tahdotte, että ihmiset tekisiwät teille, se tehkäät te myös heille“. Sillä kunnioitus on hywe, jonka arwoa ja woimaa ei woida kyllin korkeasti arwostella. Samoin kuin kunnioitus on yksilön, on se myös koko kansojen olemassa olon perusta ja warma tuki pyyhäkkeen näyttämöllä kansakuntien joukossa.

S. S. M: I a.

Lauri.

Waikka Antti oli jo wiiji pitkää vuotta sitä tehnyt, laskeutunut kuusi kertaa wiikossa toisten miesten mukana lampputuifku otsassa tuonne maan uumeniin, kofon kaameaan hiilikaiwantoon, joka aamu tuntui siltä alaslaskiesja jotain kaameaa, tuskanselkaiista wäreilyä mielesjä kuin kaiwantopilli puhalsi. Kofisijisja tamineisjaan täytyi kiirehtiä ottamaan paikkansa waunuihin, jotka pitkänä jonona alkoivat laskea kaiwannon mustaan sywyhyteen monta mailia.

Kofskaan ei siihen woi oikein „koteutua“, sen Antti selwästi tunji. Se on ja tulee olemaan wain wäliaikainen aste, porraspuu, jonka avulla woi kohota wielä jälleen siihen asemaan, joka oli Antin luontaisien kykyjen ja taipumusten mukainen. Ne dollarit, mitkä Antti ahkerana, raittiina miehenä oli kyennyt kaiwannon mustasta sywyhydestä näinä wiitena wuotena säästämään, ne takajiwat jo hänelle warman toimeentulon maanwiljelijän rauhallisiesja ammatissja Suomen Salojärwen rannalla.

Kotiin omaistensa luokse olisikin hän jo lähtenyt, mutta wäljenä poika Lauri Laitio oli hartaasti alkanut pyhittämään matkalippua, päästäkseen kuuluun Ameri-

kaan hänkin. Antti oli aina pitänyt wäljestään hywin, waikka heillä olikin kowin erilaiset luonteet. Matkalipun hän lähetti, ja poika saapui eräänä marraskuun päivänä.

Antti otti pojan työtomerikseen, pitäen wälwollisuutenaan opastaa ja auttaa nuorukaisista eteenpäin, että je alkuun pääsiji. Kotewa, kahdenkymmenen ijässä olewa poika tottuikin pian työtapoihin kiwihiiilen irrottamisessa, pyrkien pian jo Antin rinnalle, joka wiittäkymmentään lähennellen tunji jo nopeammin wälwälystä teräshakua kowaan kiwihiiilen pintaan iskieljänsä noisja mustisja komeroisja.

*

Soulu oli jo owella hiilikaiwoskyläselkän. Soulun henkewää tunnelmaa oli jo ihmisten mielisjä, sitä aaltoili tuon miesjoukon pomesjakin, joka lamppujen tuifkaesja lekuttawaa liekkiään miesten otsisja, pitkään waunuriwiin sijoittuneena, laskeutui jouluaatto-aamun pimeydesjä kaiwannon sywyhyteen. Sartaammin kuin ennen huokasi Anttikin tawallisen rukouksensa. Sen perästä oli aina tuntunut niin turwalliselta, niin rauhoittawalta. Samoin tuntui nytkin. Wielä työpaijalle päästyäänkin oli mielesjä jotain suloisista, lämpöä luowaa tunnelmaa. Se kaameus ja tuskainen tunne, jota aina wälisinkin täytyi tuntea mustaan kaiwannon kitaan laskeutuesja, kailki tuo oli taas ensiesen tapaan häipynt ja haihtunut tänne tuttuun työkomeroon päästyä. Tällä kertaa oli huomenna wietettävä joulu warmaankin tuonut kotoisten, Suomen jalolta saatujen muistojen kera semmoisen lämmittäwän tunteen. Hän päätti siitä

puhella jotain Laurillekin, jolla Suomi oli vielä elävämmin mielessään muistoinen, hiljan sieltä tullessa.

Riipuen takin päältään alkoi Antti puhelun, joka johtui joulun juureen merkitykseen, ja mitä ihmiskunta on sen johdosta saanut.

Lauri Laitio oli ollut näitten parin, kolmen kuukauden ajalla tavallisesti sanaton kuulija. Hän ei ollut vielä uskaltanut julaista sedälleen niitä raastavia, murhaavia aatteitaan, mitkä hän oli suurlakkopuuhun uskontoa pilkkaavasta puheesta menynyt kaltoin kasvatetun mieleensä. Jonkinlainen kunnioituksen tunne seittää kohtaan ja ehkä osaksi riippuvaisuutensa hänestä, ainakin niin kauvan kunnes matkalippu on matkattu, ne olivat kai ehkäisseeet Lauria ilmaisemasta sitä kylvää, mikä oli jo vuosia saanut itää.

Mutta sen piti nyt tapahtua. Hän oli jo kohta vapaa, riippumaton sedästään; hän päätti varowasti ilmaista kantansa, sanokoon jeta mitä haluaa.

Antti oli lopettanut puhelunsa, joka oli tuonut esiin niin monta mieltä lämmittävää muistoa. Se oli Laurin mieleen myöskin luonut kuvan, miten siellä ennen ovat esi-ijät taistelleet Suomen saloilla sortumatta, Sumalaa lujasti luottaen. Se luottamus ja se usko Oliman johtoon ja apuun, se ainoastaan, ja yksin se, on voinut ylläpitää ja herättää elämän halua ja toivoa vielä jilloinkin kuin kaikki on ollut jo melkein mennyttä. Se rauhan sanoma, että meillä on Wapahajaja, pelastaja ja auttaja, se kaikuu taas tänäkin jouluna ihmislapjille. Jospa sen sanoman ihmislapset omistaisivat, kuinka kewyttä elämän taistelu woijikaan jilloin, olla, kuinka toiworikaasta ja jaloa!

Tuohon tapaan oli Antti puhellut.

„No wieläkö se jetaikin usko tuollajia loruja?“ — Laurin ääni kaikui kolkoasti kaimantokomerossa. Antti otaksui sen enemmän wain leikillä lausutuksi ja jatkoi samaan tapaan puheluaan joulumietteistään.

Mutta ei! Lauri oli tarkoittanut täyttä totta. Hän oli jo aikaa sitten hyljännyt kaiken sen, mitä uskonto sisältää, sillä ei ollut wähintäkään arwoa hänen uhmaawassa mielessään. Hän muisti, miten hänet kowalla kurilla oli ankara ifänjä pakoittanut lukemaan, miten hän oli sitten wähän isommaksi tultuaan joutunut köyhästä kotimökistään lähtemään toimeentuloaan maailmalta anjaitsemaan. Waiwoin oli hän kolmen wuoden ajalla kyennyt rippikoulunsa juorittamaan. Luku-työ oli aina ollut hiukan wästenmielistä. Sumala, jonka kaikkiwaltiaisuus, wanhurskaus ja muut ominaisuudet olivat jonakin hirmukuwana painuneet hänen mieleensä, olisi hänen mielestään saanut olla niin kauvan kuin juinkin, poisja hänen elämänsä tieltä. Semmoisen kuvan olivat ne pintapuoliset opetukset hänen mieleensä painaneet.

„Niin. Ne ovat wain pappien loruja tuommoiset käsitteet. Eikö jetaikin uskalla jo wapautua noista ennakko-luuloista? Mitään semmoista Sumalaa ei ole olemassa, eikä mitään Wapahajajaa tarwita“, kuului taas Laurin ääni.

Antti oli heikkisen waiti. Hän oli hämmästyntynyt sitä uhmaa, joka ilmeni Laurin äänestä.

„Poika! En ihmettele jos jinuusta onkin luopio tullut, sillä minä tunnen, miten jinuua, poikaruikka, on kaswatettu. Minä jään jinnua kuitenkin“.

„Ei tarvitse jääliä. Jos te, setä, olisitte kaiten sen fokeneet, mitä minä, te ajattelisitte janoain. Se on ollut teeskentelyä, ulkofunktaijuutta wain kaikki tyhni, mitä olen tähän asti teille osottanut. Nyt olen kohta welaštani wapaa ja heti näette minut toisessa joukossa. Raittiusseurat ja semmoiset turhat yksilöparannuksen haawheet saawat minulta jäädä. On toki jo tälläkin paikakunnalla joukko, johon woi kuulua. Se on suomalainen sosialistiosasto. Setä ei ole tiennyt, että olen sinne jo yhtynyt heti kohta tänne tultuani“.

„Saa. Sinä tunnet kai sosiaalidemokraatisen puolueen ohjelman. Sekö kehottaa ja waatii pilkkaamaan uskontoa, kuten sinä sosialistina teet?“ kysyi Antti painolla.

„Ohjelma ei siihen kehota, eikä pakota, se antaa wain wapauden kaikkeen. Me käytämme sitä wapautta hywäksemme, me tuhoamme, me kufistamme teidän wanhoillisten uskonto- ja jumal-haaweenne, sentähden, että ne owat walhetta kaikki tyhni! Me emme tarvitse semmoisia, me emme tarvitse semmoista Jumalaa! Ei mitään semmoista wapahtajaa, josta te kirjoisfa Jouluina weisaatte! Minä wihaan koko sitä orjuuttawaa järjestystä, se jitoo ja kahlehtii ihmiset. Setä, fanokaa te waan minua luopioiksi. Minä en tarvitse mitään armoa“.

Murhemielin käweli Antti työpaikalleen komeron perään ja Lauri asteli jälessä. Pois oli aamuinen tyhneys ja mielen rauha. Tuo Laurin uhmaawa puhelu ja uskontoa halweksiwa mieliala oli järkyttänyt Anttia pohjiaan myöten. Hänestäkin tullut luopio! Näytti kuin heidän välilleen olisi tämä yksi aamuhetki awannut

niin suuren, niin ammottawan kuulun, että se ijäksi heidät erottaa.

Reippaasti alkoimat he työhön ja kuin kolo oli hakulla hakattu tarpeeksi sywä, lähti Antti hakemaan ruutia. Päästyään alas käytäwälle kuului Laurin työpaikalta komeron perästä kumea ryssähdys. Antti koetti heti juoksujalassa kiirehtiä sinne päin, sillä hän arwasi onnettomuuden tapahtuneen.

Perästä alkoikin heti kuulua sydäntä wihlowa wailtushuuto: „Herra Jeesus, armahda!“ joka waihwisti todeksi sen, että siellä on onnettomuus tapahtunut.

Antti pyhähtyi hetkisen, ikäänkuin suuressa sieluntaistelussa. Sitten astui hän reippaasti kohden onnettomuuspaikkaa. Siellä makasi Lauri kiwihiihilohkareen alla, pää wähän näkywissä.

„Sinä kurjista kurjin luopio! Kuinka sinä kurja pyyhdyt apua siltä Jumalalta ja Herralta hädän hetkenä, sinä, joka juuri ikään niin törkeästi Hänen apunsa, armonsa ja lohdutuksenja kielsit?“ Sedän ääni kaikui kuin ukkosen ääni Laurin omalletunnolle.

„Setä rakas! Antakaa minulle anteeksi! Ansaitsen teidän tuomionne. Jumala! Kuolen kohta, pelastakaa!“ Antilla oli täysi työ parin muun towerinsa awulla kaitwaesjaan Lauri pois hiilikasan alta. Toinen jalkansa oli aiwan murstana.

Sairaalaan jäi Laurin toinen jalka mutta sinne jäi myös muutakin. Sinne jäi se uskonnon pilkka, se epäusko ja uhma, joka tuona merkkillisenä jouluaatto-aamuna oli nousnut hirwittäwänä waahtona ja joka sai silloin hänen wanhan setänsä kauhistumaan.

Lauri oli uskonut olewanja waihwalla, woittamat-

tomalla perustalla, mutta hädän hetkellä se olisin pettänyt. Hän oli kääntynyt apua anomaan jiltä Herralta, joka on vanhurskas, rangaiten pahaa ja palkiten hyvää, mutta joka ei tyköään ketään pois heitä, ken katuen hänen luokseen valaa.

Pimeyden valtojen voitonriemuisina riehuessa muistelevat Antti sekä Lauri tuota jouluaattoa, jolloin Sumala ihmeellisiä teitään käyttäen palautti harhailevan oikealle tielle jälleen.

E. M.

Sunnuntai-aste-, oppi- ja oppilaat w. 1907 Semmi Viikmanin sunnuntai-asteilla.

Kenenkä tehtävä?

Luskallisen viuhwana kohtaa jokaista tunteellista sydäntä hätähuuto nuorisomme nykhyisestä tilasta. Raikua kuuluu walitusta. Nuorisomme on harhateillä. Kodin walta on lopussa. Vanhempien kunnioitus on kadonnut. Nuoriso hyljää isiensä uskon; äitinsä kielen se unhoittaa, se menee nopeasti hyödyttöntä ajallista — ja onnetonta ijanrakkaisuutta kohden.

Onko aiheetonta tuo hälinä, wai onko se totta? Eienekö nuoriso tänä aikana huonompi kuin se oli teidän nuoruudesjanne? Nyt käydään elävienkuvien teattereissa. Bidetään kortinpeluuiltamia ja luetaan ääretön joukko siweetöntä kirjallisuutta.

Miinpä kyllä; mutta löhöttiinhan ennenkin korttia; pidettiin nurkkatansseja; luettiin huonoa kirjallisuutta ja käytiin teattereissa.

Onko siinä mitään eroitusta? Ennen tehtiin wain pienemmässä määrässä; nyt suuremmissa, kuin kehityksen mukana on esiintynyt useampia huwittelu- ja nautinto muotoja. Missä on eroitus?

Croitus on ainoastaan siinä, että silloin, ennen tätä kaikkea pidettiin luvattomana. Se oli pahaa, josta oli päästävä, luvatonta, josta oli luovuttawa, ja siten se

pyysi rajojen sisällä. Mutta sitten nousi „opettajia“, jotka selittivät, ainoastaan sen olewan pahaa, mikä oli luvatonta, ja kaiken sen olewan oikeaa ja hyvää, mitä meitä haluttaa tehdä, ja mistä on huwia ja nautintoa.

Mikä ero—!? Ennen vanhemmat kielsivät lapsiaan menemästä tansseihin, koska siellä woi joutua turmioon; nyt — he äänekkäästi waatiwat yleisten kokoushuoneiden owia auki, että heidän lapsensa saawat — tanssia. Ennen löhöttiin korttia jalaa josjakin pimeässä paikassa ja ihmisillä oli mahdollisuus kasvaa koskaan näkemättä korttipakkaa. Nyt awataan kotien owet selkijelälleen tällaisille seuroille.

Ja mitä tulee tästä nuorisosta, joka tällaisessa ilmapiiressä kasvaa? Siitä tulee niitä isä ja äitejä, jotka sulkewat omat lapsensa huoneisiin illalla päästäkseen itse huwittelemaan, niitä, joiden kodit ja lapset palawat sillä aikaa kun he itse owat tanssiaisissa. Woi niitä uutisia, joita saamme jellaisista kodeista kuulla!

Kenenkä tehtävä on tuoda apua tähän hätään? Kuka woi ja tahtoo pelastaa tämän kansamme nuorion onnellisemmalle tulewaisuudelle ja ijanrakkaajelle elämälle?

Waltio sitä ei woi eikä yrittäkään, kodit ja vanhemmat owat woiattomia, walistushydistykset ja järjestöt owat liian heikkoja siihen, jää siis jälle yksi ainoa, jolla on tahtoa, keinoja ja kykyä tehdä tämä suurtyö ja se ainoa on kirkko.

Määräyksissä, jotka Herramme antoi opetuslapsilleen ja heidän kauttaan kirkolle, on kyllin monta, jotka todistawat, että tämä tehtävä kuuluu kirkolle.

Kirkolla on keinoja pelastaa nuorisomme, sillä on

kouluja, jillä on opettajia ja jillä on nuorisoyhdistyksiä, joiden kautta se voi tehdä sen.

Näillä aloilla herännyt ja vilkastunut toiminta ajottaa kirkolla olevan myöskin tahtoa koota nuorisomme pois maailman torilta ja sen siforuuhien äärestä.

Kirkollamme on kykyä antaa nuorisomme elämälle tarkoitusta ja sisäistä. Antaa sille korkeita kauniita ja jaloja ihanteita ja esikuvia, joita nuoriso kaipaa. Sillä mikä voisi olla innostavampaa nuorisolle, kuin Herramme Jeesuksen esimerkki. Hän kuoli vihollistensa edestä. Nuoriso ymmärtää ja pitää arvossa uskontoa. Kirkon tulee antaa uskonto sille puhtaana. Antaa Kristus nuorisolle ja pelastaa Kristuksen käskyläisenä ja hänen huonehaltijanaan nuoriso Kristukselle.

Siinä kirkon suuri tehtävä tänä aikana. Eijää intoa, lisää rakkautta, lisää Jumalan puhdasta uhritulta kaikille Jumalan kirkon jäsenille, niin nuorisomme tulee pelastetuksi Kristukselle.

M. Peritula.

Katsaus Montanan waltion suomalaisten kirkolliseen elämään.

Oleensäfin kirkollinen elämä keskuudessamme täällä Amerikassa on vielä heikkoa ja vasta alkavaa. Mutta uskaltaisiko lausua julki kuitenkin sen ajatuksen, että kirkollinen työ on sittänsin keskuudessamme kaswanut, katsoen siihen lyhyeen aikaan, mitä olemme täällä olleet ja tuon asian eteen työtä tehneet, — sehän on werrattain lyhyt aika. Vielä siihen lijäksi tulee meidän muistaa, että kirkollinen työmme ei ole saanut alkua eikä kaswaa rauhassa wastustajilta. Siitä huolimatta Jumala on sitä työtä edesauttanut ja yhä eteenkinpäin auttaa. Mina tuolla laufana suuresä Lännessä, waltameren rannoilla, huomaamme kansalaisten keskuudessa merkkejä kirkollisen työn elpymisestä. Kun otikossa luwataan luoda katsaus Montanan suomalaisten kirkolliseen työhön ja siitä seuraamaan elämään, niin voisimmekohan nykyään sielläkin löytää sellaisia merkkejä, jotka todistawat kirkollisen työn elpymisestä heidän keskuudessaan? Ei, jos warsinkein waan filmällä pidämme ulkonaista kirkollista järjestystä, niin sitä emme löydä nykyään Montanan suomalaisten keskuudesta ollenkaan.

Kerran oli Montanan suomalaisten kirkollinen työ kauniilla alulla, mutta tänä päivänä sitä ei ole olemassaakaan. Miehet ja naiset jotka ennen rakensivat muhkeita kirkkoja, kannattivat omat opettajansa ja kokoontuivat sunnuntaisin sinne kiittämään ja rukoilemaan Jumalaa, kokoontuvat jamaan kirkkoon tänä päivänä jamaa Jumalaa pilkkaamaan, jota ennen rukoilivat. Vuonna 1909 kävi tämän kirjoittaja kaikissa Montanan suomalaisten pesäpaikoissa S.-Synoodin lähetysjaarnaajana, niin, jopa tuolla matkalla sai nähdä ja kuulla jos mitä.

Ranskan vallankumouksen aikana sanotaan olleen Jumalan pilkkaamisen ja kirkoin häväisemisen suuresä wallassa, mutta suomalaisten kesken Montanassa se on nykyään ainakin yhtä suuri. Yksi esimerkki waan. Oli lauantai-ilta kun saavuin suureen suomalaisten pesäpaikkaan Montanassa. Ensimmäinen tehtävä oli kuulustella, missä saataisiin pitää kirkonmenoja illalla sekä aamulla. Pian sain täälläkin kuulla jamaa mitä muuallakin Montanassa, että kirkko on suomalaisilla, mutta se on joutunut sosialistien temmellyskentäksi. Siitä huolimatta menin kysymään, jos kirkossa saisi pitää jumalanpalvelusta sinä iltana ja huomenna aamupäivällä. „Joo, joo“, kuului vastaus. Tämähän tuntui oloihin verraten hyvin suopealta, että Montanassakin saatiin lupa pitää suomalaisessa kirkossa jumalanpalvelusta. Siitä iloitsin minä ja useat muut minun kansjani. Mutta tämä ilo kesti waan tunnin, tai korkeintaan kaksi. Kun illalla menimme kirkkoon, niin sosialistit pitivät siellä kokousta. Kun huomasiimme kirkonmenoin pitämisen

mahdottomaksi, niin kirkkoon tulijat palasivat kotiin. Niinastaan minä jäin uteliaisuudesta katsomaan, mitä kirkossa hommataan. Ei suinkaan lukija usko, että minä omista kansalaisista lausuisin sellaista raakuutta, kun nyt todellakin täytyy tehdä. Ensimmäinen tuo muhkea kirkko, mutta huonon hoidon takia jo rappiolle joutunut, oli kokoontunut melkein tähteen niitä kansalaisyhdistyksiä, jotka sanovat itseään sosialisteiksi. Pöytä oli asetettu alttarin kehysten sijäpuolelle. Pöydän vieressä seisoi mies, josta syrjäininkin jo voi huomata, että hän oli asiaa harrastava. Suuri wafara oli hänen oikeassa kädessään, kohotettuna ylös, odottain asian päätteestä, että se sieltä sitte voimallisesti putoaisi pöydään, antain kaikille hymärtää, että nyt on sosialistien kokous kirkossa.

Samalla aikaa oven puolella kuuluu kirkumisiä ja kirouksia tämän kirkon yhteiskunnan ja pappiswallan hävyttömästä kohtelusta työläisiä kohtaan. Ovesta astuu miehiä sijälle suuret piiput suussa. Tulijoista joku kysyy: „saahan kirkossa tupakoida?“ Kirosanalla höystettynä kuuluu myöntävä vastaus, ja taas maakea naurua. Joku taas kysäsee: „saahan kirkossa kirolla.“ Vastaus oli niin siiveeton, että jääköön mainitsematta.

Veräseinällä alttarin päällä oli taulu, jossa oli Wapahattajan kuva, ja raamatunlausetta kummallakin puolella taulua. Noita lauseita, niinkuin tuota kuwaakin, tuli meidän nyt erityisesti pilkata. Saarnaustulosta tavallisesti he esittivät kaikki Jumalan jamaa häväisewät esitelmänjä.

Mutta ei ainoastaan tällä paikkakunnalla, vaan yleensä muuallakin suomalaisten keskuudessa Montanassa on elämä raakaa. Ei ollenkaan ole ihme, jos lähetysasian hyväksi kolehtia koottaisiin saadaan 20 jenttiä ja muutamia luunnappia, sekä korttipakasta pala-ässä — ainakin se täytyy saada papin hattua koristamaan, jos vaan mahdollisesti sen voisi siihen saada kenenkään tietämättä. Kun kolehti on laskettu ja kortit korjattu, niin sitte tavallisesti alkaa keskustelu papin ja aatteen poikain välillä. Matavana pojat lausuvat yhtä ja toista. Esimerkiksi näinkin: „Kyllähän se on nyt hyvin turvallista pappina lähteä paikkakunnalta, kun fai näinkin hyvän kolehdin, y. m. sellaista.

Kun nyt muistamme mitä alusja sanoimme, että kirkollinen työmme vaan edelleenkin kasvaa ja vaurastuu, niin eihän se mahtane pitää paikkaansa, ainakaan Montanaan nähden. Myönnämme kyllä, että ulkonainen kirkollinen järjestys, mikäli sitä siellä on ollutkin, se on kufistunut, mutta samalla sen hävityksen kautta on monessa todellinen elämä Jeesuksessa syntynyt, jota ei mikään voi hävittää ja joka onkin se oikea elämä, jonka tulisi löytyä kaikissa kirkon jäsenissä.

Suolimatta siitä, että kirkollinen väki on seurakuntain omaisuus kysymyksessä äänestyksessä häwinnyt ja sosialistit heiltä sen anastaneet, eivät he ole voineet ihmisten ijankaikkisen elämän kaipausta heidän sydämmistään äänestää pois — päinvastoin ovat sitä lisänneet senkautta. Lopuksi tahdon painostaa S. Synoodin seurakuntain jäsenten mieleen, yleensä Vännen, mutta etenkin Montanan suomalaisten sielujen

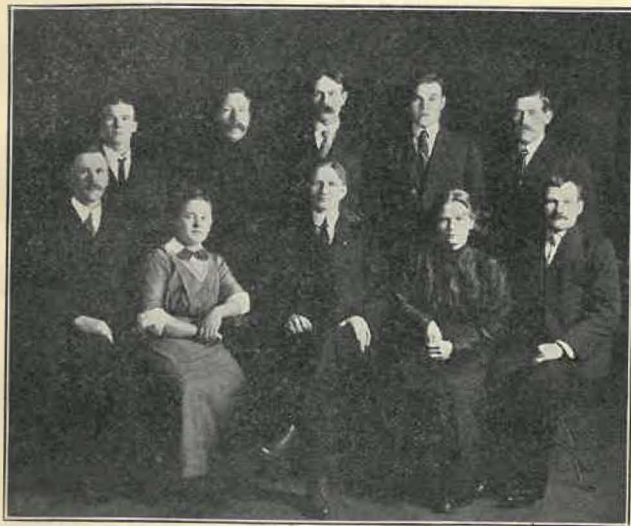
hätää. „Tule Makedoniaan ja auta meitä“, nousee siellä huokaus monesta rinnasta. Kun kokoonnumme joulälähetysjuhlia viettämään, niin enemmän meidän tuli siellä muistaa länteläisten veljien ja sisarten sielun hätää, mitä vielä tähän asti olemme tehneet. Siellä on monessa paikassa todellinen tarve ja kufapa heidän kirkollisia asioitaan valvoiksi, jos me emme sitä tee, jotka olemme heidän veljiään ja sisariaan uskojsa.

M. P e j o n e n.

Piirteitä Sault Ste. Marien Pyh. Johanneksen seurakunnan pyhäkoulun toiminnasta w. 1906--1912.

Ilmä mainitun Suomi-Synoodin seurakunnan perustavassa kokouksessa 3 p. helmikuuta 1906 on päätetty pitää myöskin sunnuntaikoulua lapsille, joten tämä vuosi voidaan lukea sunnuntaikoulun perusvuodeksi. Tästä alkaen on koulu ollut yhdistettynä seurakunnan yhteyteen. Tätä ennen oli sunnuntaikoulu myöskin toiminut jonkun verran, mutta itsenäisenä. Opettajina tälle vuodelle on valittu seuraavat: Matti Kleimola, Tuomas Jinnilä, M. A. Mattson, sekä neidit Eliina Jinnilä, Miina Sellinen ja Sofia Johanson. Saman vuoden alussa pitämässään kokouksessa valitsivat opettajat keskuudestaan seuraavan virkakunnan. Koulun johtajaksi M. Kleimolan, pöytäkirjuriksi M. A. Mattsonin, sekä rahastonhoitajaksi Thomas Jinnilän. Lapset päätettiin järjestää luokittein kullekin opettajalle omanja, sekä koulua pidettäväksi perheissä vuoron mukaan. Oppilasluettelosta nähtäväksi, että lapsia on ollut kaikkiaan 37 ja opettajia 6. Näistä enämpi kuin puolet oppilaisista on käynyt kumminkin epäsuunnollisesti, sekä vähempi puoli säännöllisesti koulua.

Samana kesänä piti pastori J. Wargelin myöskin kesäkouluun yhden kunkauden ajan, joka oli myöskin ensi kertaa tässä seurakunnassa. Kiitollisin mielin muistelevat seurakuntalaiset vieläkin tätä pastoriansa, joka

Michiganin Sault Ste. Marien seurakunnan pyhäkoulun opettajat w. 1912.

laajan seurakunta piirinsä ohella kertifi vielä huolehti-
maan lastenkin koulusta.

W. 1907 opettaja luettelossa mainitaan seuraavat 6 opettajaa: John Mäki, Osk. Muntter, Matti Kleimola, sekä naisia Dyla Palmgren, Maria Ranta ja Sofia Johanson.

Oppilaita tänä vuonna ollen 2 vähempi kuin edellisellä, eli kaikkiaan 35, joista kymminkin 25 näyttää käyneen melko säännöllisesti, sekä 10 epäsäännöllisesti. Tämän vuoden lopulla alkoi alle merkitty käymään myöskin sijais opettajana mainituksa koulusja. Samaan aikaan oli seurakunnalle valmistunut jo myöskin sen oma huoneusto, nim. kirko ja haali sen alla, joten sunnuntai-koululla oli awara tila kokoontua kirkon haalissa, eikä niin ollen tarvinnut enää kokoontua perheissä eikä ruokahuoneissa. Suohtajärjestystä ei vielä käytetty tähän aikaan, vaan opettajat kuulusteli jokaiselta lapselta hänen läksynsä, sekä annettiin uusi, jos entinen osattiin; mutta jollei, niin wanha läksy annettiin uudelleen.

W. 1908 opettajiksi walittiin seuraawat: Antti Hokkanen, M. A. Mattson, Thomas Finnilä, Thomas Ranta, Sofia Johanson ja Eliina Muntter, siis yhteensä 6 opettajaa. Vuoden alussa pidettiin myöskin yhteyden opettajien kokous jossa järjesteltiin koulun toimintaa. Suohtajaksi walittiin Antti Hokkanen, rahastonhoitajaksi Eliina Muntter sekä kirjuriksi M. A. Mattson. Oppilaat jaettiin nyt ensiksiin kahteen luokkaan, ensimmäiseen ja toiseen. Ensimmäisessä oli 28 oppilasta ja toisessa 14, siis yhteensä 42. Ewankeliumi tekstin luettaminen sekä siitä kysely otettiin myöskin käytäntöön. Tämä oja kuului johtajalle; mutta hänen poisja ollessaan joku opettajista meni läpi sunnuntain ewankeliumin. Oppilas-luku oli kaswanut melkoisesti, mutta epäsäännöllisyyttä näyttää olleen koko paljon koulun käynnissä. Ainoastaan puolet näyttää käyneen säännöllisesti, mutta toinen puoli kuinka on jattunut.

W. 1909 opettaja luettelo on seuraawa: Antti Hokkanen, M. A. Mattson, Thomas Finnilä, Wiktor Willami, Wiktor Luoma, Kalle Johanson, Sofia Johanson ja Eliina Muntter, siis yhteensä 8. Wirkailijat walittiin seuraawasti: Suohtajaksi Antti Hokkanen, rahastonhoitajaksi Sofia Johanson ja kirjuriksi M. A. Mattson.

Oppilaat jaettiin nyt neljään luokkaan, sekä kullekin luokalle omat opettajansa. Oppilaita seuraawasti: ensimmäisellä luokalla 18, toisella 12, kolmannella 10, ja neljännellä 14, eli yhteensä 54. Ahkeruus näyttää kasvaneen sekä opettajissa että oppilaisja tänä vuotena. Epäsäännöllisten luku ainoastaan 17 kaikkiaan; kaikki toiset owat osottaneet ahkeruutta ja säännöllisyyttä koulunkäynnissä.

W. 1910 opettaja luettelo melkein sama kuin edelliselläkin vuonna, paitji että entisistä oli jäänyt pois Kalle Johanson, sekä walittu uusia Emma Hokkanen, Jacob Pajula, Dyla Pajula ja Oskar Ma. Wirkailijoiksi, johtajaksi entinen A. Hokkanen ja rahastonhoitajaksi Emma Hokkanen. Oppilas luku sama kuin edelliselläkin vuotena, mutta epäsäännöllisten lukur oli supistunut 13, mikä oppilasmäärään katsoen on melko hyvä tulos, näinkin hajalla asuwista oppilaisja kuin täällä.

W. 1911 toimi koulussamme seuraawat 10 opettajaa: Antti Hokkanen, M. A. Mattson, Thomas Finnilä, Osk. Ma, Matti Kleimola, W. Luoma, Soomas Mäki, W. Wilami, Sofia Johanson ja Mari Johanson.

Suohtajana toimi sama kuin edelliselläkin vuonna. Rahastonhoitajana M. A. Mattson, kirjuriina Thomas Finnilä. Oppilaita 53. Koulusja käynti myöskin jota-

kuinkin kiitettävä, ainoastaan joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Kaupungilla asuvia oppilaita on vaikeampi saada käymään koulussa säännöllisesti, kuin niitä, jotka asuvat kirkon ympäristöllä. Opettajien innostus ja täsmällisyys näyttää vaikuttavan koko paljon myöskin oppilaisiin, Jos opettajat ovat täsmälliset saapumaan kouluum, seuraavat oppilaat esimerkkiä, mutta jos he tekivät päinvastoin, huomaa sen heti myöskin oppilaisista. — Että opettajilla on ollut asian harrastusta sekä rakkautta sunnuntaikouluun, sitä todistaa sekin, että samat opettajat miltei poikkeuksetta on valittu yhä uudelleen ja uudelleen samaan tehtäväänsä. Ompa useat heistä itsekin tarjoutuneet eli lupautuneet jatkamaan edelleen. Sitä vastoin ne, joilla ei ole ollut suurempaa asian harrastusta, ovat jättäneet syrjään, osan on tähtynyt pois muuton takia paikkakunnalta luopua myöskin opettaja riveistämme.

Ylahuttavana voimana seurakuntatyönsä vaikuttaa juuri sunnuntai koulu. Se on tulovaiisuuden seurakuntalaisia kuin me kasvattamme sunnuntai koulussa Jeesuksen käskyn mukaan, „Opettaka heitä pitämään kaikki kuin minä olen teidän käskenynt.“ Sitäpä tulee minä olen teidän rakastaa sunnuntai koulujamme. Seikoillakin voimilla tulee meidän käyttää meille uskotut leiviskämme oikein, niin Hän on uskova meitä myöskin paljon päälle. Sunnuntai koulu kasvattaaakin, ei ainoastaan oppilaita, vaan myöskin opettajia Herran pelkoon sekä lapselliseen luottamukseen Häneen, jos me vaan wakaalla mielellä ja nöyryydessä alistumme Hänen kaikkiviiiaan johda-

tuksen alle. Ottamalla waarin niistä neuvoista ja opetuksista, joita Herran henki meille sanasään kirkastaa.

Kuvamme osoittaa meille opettajat w. 1911 lopulla. Useimmat heistä on yhä uudelleen valittu opettajiksi, monien muitten tärkein seurakunnallisten tehtävien ohella. Tätä innostusta yhä edelleenkin jatkukoon, ei ainoastaan tässä seurakunnassa ja seurakuntapiirissä, vaan kaikkialla Ew. Lutherilaisessa kirkkokunnassamme. Sitäwarten on kuvamme meille esitetty ja siinä toivoosja nämä muutamat rivit koulumme toiminnasta piirretty, että emme unohtaisi tätä yhtä kalleimmista tehtävistämme, sunnuntai koulutyötä, että se yhä edelleenkin kasvavisi, warttui ja waurastuisi nousewan nuorisomme sekä koko siirtokansamme ajalliseksi että iankaikkiseksi onneksi ja siunaukseksi. Herran siihen apunsa ja neuwonsa antakoon.

Sault Ste. Mariessa Souluksuulla w. 1911.

Untti Sorkkanen.

Princetonin seurakunnan ompeluseuran alkuvaiheista.

Princetonin Ev. Lut. seurakunnan ompeluseura perustettiin 28 p. huhtik. 1907. Asian alkuun toimivina henkilöinä mainittakoon missit Maria Söyring ja Elin Nyman, jotka omasta aloitteestaan ottivat asian tehäkseen, käyden yhdessä talosta taloon, kehottaen kansia sisokjansa mukaan yhteiseen hyvään työhön. Perustamalla ompeluseuran keskuuteensa aineellisesti kannattamaan seurakunnallista työtä keskuudessamme, samalla määräten ajan ja paikan perustavalle kokoukselle.

Kehoitus ei mennytäkään hukkaan, sillä perustavassa kokouksessa, joka pidettiin „Safari Topelius“ seurakunnan raittius talolla mainittuna aikana yhtyi Ompeluseuraa kannattamaan 28 henkeä. Valittiin kirjuriksi Maria Söyring, joka toimestaan oli uterasti kassi muotta, ja rahaston hoitajaksi Elin Nyman, joka toimestaan oli 30 p. Toukok. 1908. Päätettiin pitää pienet iltamat enji aluksi asian hyväksi toukok. 4 p. Sifsi valittiin lahjoja keräämään Anni Loukko ja Maria Ketola Princetonin alueelle, Liisi Dahl ja Emilia Helsten Mus-

Princetonin seurak. ompeluseuran naiset, kevättä. 1911.

ten alueelle. Myöskin päätettiin seuraava kokousaika ja paikka.

Ensimmäiset iltoinat pidettiin yllämainittuna aikana, joista mainita voi tuloja yhteensä \$49.55, näistä menoja oli \$10.60. Siis puhdas jäännös \$38.95. Kosta nyt oli saatu näin vähäinen summa, päätettiin kokouksessa 9 p. toukokuuta, joka oli raittiusalolla, että ostetaan vaatetta ja aletaan työntämää. Valittiin ostoksia tekemään missikset Söyring, Nyman ja Seikkula. Myöskin päätettiin kokoutua kerta kuussa jokaisena viimeisenä torstaina kello 2 j. p. p. perheisiä.

Ensimmäinen työkokous oli Matti Seikkulan perheessä 30 p. toukof., jossa jätettiin neulottavaksi vaatetta \$23.20 arvosta, eli 33 hardia liinaa, 120½ hardia karttunua, 20 rullaa pumpuvilloja, 17 vyöhytiä willalankaa y. m. pieniä tarpeita. Tästä lähtien on Ompelu-seura toiminut jäännöllisesti ja kokoontunut perheisiä, päättäen aina seuraavasta kokous-paikasta ja ajasta.

Suurena aineellisena apuna on mainittu Ompelu-seura toiminut seurakunnan keskuudessa. Mainittakoon, että kokouksessa J. Metjälän ajunnolla 30 p. tammik. 1908 oli kassassa rahaa \$201.57, josta siirrettiin seurakunnan rahaston hoitajalle Antti Kentälälle \$190.00. Siis pieni summa, paikkakunnan oloihin ja kokoon verrattuna näihin aikoihin.

Muistamme myöskin, että paikkakunnalle oli perustettu suomalainen soitto-kunta, nimeltä „Leivo“ ja sen yhteyteen perustettiin myöskin naisten Ompelu-seura, joka osasi pienenti edellistä joukkoa. Mutta siitä huolimatta ei lannistuttu, vaan toimittiin yhä

jäännöllisesti, waikkakin vähälukuisesti. Mainittu soitto-kunta kuitenkin kuoleutui, toimittuaan noin kolmisen vuotta.

Soittokunnan „Leivon“ kuoltua perustettiin paikkakunnalle uusi naisten ompeluseura nimeltä „Suomalainen sosialistiosaston Ompeluseura“; tämä seura eli hyvin fairaloista elämää jonkun aikaa, kunnes loppui hiljaisuuteen tykkänään, wieden kassat mukanaan.

Suolimatta siitä, että pienen paikkakunnan väestö oli muodostunut moniin eri ryhmiin, oli ompeluseuran kassassa taaskin rahaa \$117.54, josta siirrettiin seurakunnan rahastonhoitajalle Antti Kentälälle \$100.00.

Ompeluseuran työn hedelmää on suureksi osaksi se, että Princetonin seurakunnalla on oma mukkea kirkko Gwinnissä. Monta kaunista summaa on aikojen kuluessa Ompelu-seuran kassasta nostettu, mainittujen naisten uutteruuden tuloksena.

Paljon on vanhempia asukkaita siirtynyt pois paikkakunnalta ja uusia tullut tilalle. Mutta yhä jatkuvasti on naisten Ompelu-seura toiminnassaan Princetonin seurakunnan keskuudessa. Pitkittäkään se siunattua työtään Jumalan avulla edelleenkin!

R. A. N y m a n.

Warrenin suom. ev.-luth. seurakunnan vaiheista.

Warrenin kaupunki Ohiossa sijaitsee Mahoning-wirran varrella, noin kuusikymmentä mailia Clevelandista itäetelään. Kaupunki on vanhimpia Ohiossa, kauntin pääkaupunki ja asukkaita kaksitoistatuhatta.

Ensi kerran tulivat suomalaiset tänne w. 1883 Baltimore & Ohion rautatietyöhön. Neljäkymmentä miestä ja neljä waimoa saapui Harborista eräänä elokuun iltana, ja saivat viettää ensi yönsä asemahuoneella. Kun Suomen pojat sitte seuraavana päivän kävivät riva-kasti lapiotyöhön rautatiellä, niin kummana heitä pidettiin. Harborissa oli opittu urakkatyössä ja laivoja tyhjentyäsiä kilpaa lapiomaan, ja kansalaistemme otti moniaita päiviä oppia kohtuullisempaan työntekoon. Vuulivatpa vähätietoiset amerikalaiset suomalaisten olleen orjina, kun sillä tavalla tekivät työtä, että lapion warret katkeilivat. Talvikauden työskenneltyään rautatiellä saatiinkin se valmiiksi, ja suomalaiset lähtivät kaikkiin tapaisiin Harboriin satamatoihin.

Kejällä 1889 alkoi uusi suomalaiswirtaus Warreniin, ja nämä sittemmin jäivätkin pysyväisemmin paik-

fakunnalle. Wasta valmistunut rautapeltimylly tarjosi hywäpalkkaisia työpaikkoja kestäville miehille. Kansalaistemme luku nousee kahteen jataan w. 1890. Korinpelous ja juoppous wallitti kowin yleisesti ja monta surullistakin muistoa on näiltä ajoilta.

Wuoden 1895 ajalla tapahtui muutos paikkakunnan jiveellisessä elämässä. Yhteiswoimin ja suurella innolla ryhdyttiin taisteluun juoppoutta vastaan, ja perustettiin „Sedelmä“ raittiusseura. Seurakunnallista elämää niinkään aletaan kaipaamaan ja kutsutaan pastori M. Riwioja Harborista pitämään jumalanpalveluksia. Tämä tapahtui heinäkuulla 1895. Seuraavana vuonna esittää Meffi Niemi seurakuntaa perustettawaksi, joka kuitenkin raukesi muutamaksi wuodeksi. W. 1901 otettiin raittiusseuran kokoushuoneessa puheeksi jäännöllisten kirkonmenojen aikaan saaminen kerran kuussa, ja sitä warten walittiin toimikuntaan: asian esittäjä Johan Karhunen, Meffi Pihlaja ja Jaakko Lundy. Kirkonmenoja kävivät pitämässä Harborin papit Kaarlo Huotari, Kaarlo Salowaara ja Juho Kallen.

Uusi askel seurakunta-työssä otettiin w. 1903 kun perustettiin sunnuntai koulu, joka siitä alkain onkin jäänöllisesti toiminut lasten suomenkielen ja uskonnon opetuksen antajana.

Seurakunnan wirallinen perustaminen tapahtui tammi-k. 21 p. 1904, ja liitettiin se pastori Salowaaran esityksestä Suomi-Synoodiin. Wasta perustetun seurakunnan wirkailijoiksi merkittiin: Jaakko Lundy esimies, Johan Karhunen waraesimies, Erik Pellinen kirjuri ja M. Braske rahastonhoitaja, sekä muina wirkailijoina M. Päre ja Johan Wiita. Pastori Salowaara hoiti seura-

kuntaa valitusti ja järjesti kirkonkirjan y. m. Vaitettiin myös hopeaiset Herran ehtoollis astiat ja ryhdyttiin keskustelemaan oman opettajan saamisesta Girardin, Youngstownin, Bessemerin ja New Castlen kansja. Jäsenluku seurakunnassa nousi 92 henkeen ja vuoden lopulla kassan jäästö \$5. Oman opettajan hankinnassa kuului kuitenkin joku vuosi. Seurakuntaa hoitivat Salomaaran jälkeen pastorit Tiitola ja Hohenthal satama-kaupungista.

Pastori Matti Luttinen saapui kesäkuulla 1909 hoitamaan näitä niin kutsuttuja „myllykonrin“ pikkuseurakuntia. Kyllähän siinä vähän muutamat epäilivätkin, että miten sitä jaksetaan maksaa jorvittu summa kymmenen dollaria kuukaudessa, mutta joku huomautti että oma opettaja tuopi seurakunta-harrastusta ja intoa tulesaan, eikä siinä pettyykään.

Serman Hartwiikin esityksestä otettiin w. 1907 seurakunnalle kirkonlotiksi leweätkö palsta Clinton stree-tiltä, josta maksettiin kolmesataa dollaria. Kun saatiin kirkon tila niin ruvettiin suunnittelemaan kirkon rakentamisen mahdollisuuksia. Valittiin komitea tätä asiaa kypyttämään ja siihen tulivat: E. Pellinen, M. Braske, G. Hartwik, J. Wiita, J. Braske, S. Kujala, J. Karhunen, J. Tälstein, J. Humalainen ja A. Pihlaja. Toimikunta teetätti piirustukset Mr. D. Holmströmillä Harborissa ja kustannusarvion. Kirkon rakentaminen kumminkin on jäänyt kansalaisytemme vähäväkisyhyden tähden, mutta waroja on hiljoilleen koottu ja säilytetty pankkiin, kunnes katsotaan jowelinaan ajan tulewan,, jolloin rakennustoimiin ryhdytään.

Kewäällä pidettiin seurakuntapiirin yhteinen rippi-

koulu Warrenissa, ensimmäinen laatuaan paikkakunnalla. Seurakuntapiirin yhteinen kesäjuhla 1910 Suomi-Epistolon hyväksi tuotti \$67.60. Yhteisillä pyhäkoulupäivillä on koitettu olla edustettuna, E. Pellinen olen Harborissa ja J. Karhunen Fairportissa. Ironwoodissa pidetyssä kirkolliskokouksessa edusti seurakuntaa Gemeli Kiwiniemi ja Fairportissa Matti Wiero. Ohion ja Pennsylvanian seurakuntapiirin eli konferenssin perustamisessa kokouksessa 1910 oli Warrenia edustamassa E. Pellinen. Seuraamassa vuosikokouksessa edustivat Sanna Karhunen ja Johan Karhunen.

Ompeluseura on toiminut seurakunnan hyväksi utterasti monena vuonna. Jo w. 1906 lahjoitti se seurakunnalle \$50. Seuraavana vuonna \$40 ja niin vuosi vuodelta ovat naiset osansa tehneet kallista seurakunnan työtä. Wiime talvena entistä runsaskätisemmin.

Pastori Luttinen muutti w. 1910 Monesjoniin, hoidettuaan näitä seurakuntia puolen neljättä vuotta. Sen jälkeen oltiin vähän aikaa ilman omaa opettajaa, paitsi että naapuri seurakuntain opettajat kävivät vuorollaan Herran kuukaudessa pitämässä kirkonmenoja. Pastori D. Stadius saapui seurakuntia hoitamaan syksyllä 1910, mutta muutti kuuden kuukauden kuluttua Fort Braggiin, Californiaan. Seurakunta oli taas jonkun aikaa ilman opettajaa, kunnes syyskuussa 1911 pastori S. Ilmonen saapui seurakunnan hoitajaksi.

Seurakunnan tilasto oli vuoden 1912 alussa, niin, että jäseniä oli yhtä mailia jata. Rakennuskassa \$301.12. Käytökassan jäästö \$90.99. Kirkonmenoja pidetään raittiustalolla, jomoin ompeluseuran kokoukset.

„Pitäkäämme horjumaton toivon tunnustus, sillä Hän on uskollinen, joka ne lupasi. Sa ottakaamme waari toinen toifestamme, että ahkeroitsemme rakkautta ja hyviä töitä. Ei antain hlön yhteistä seurakuntaa, niinkuin muutamain tapa on, waan neuvokaa teitänne keskenänne, ja fitä enemmän, kuin näette jen päivän lähestyvän“. Hebr. 10: 23—25.

E. Pellisen muistiinpanojen avulla kirjoitti

E. S.

Othon ja Penn. seurak.-piiritin pöyhäk.-päi wittä Conneautissa, D., tammik. 1912.

Piirteitä Youngstownin seurakunnasta.

Dhion Youngstownin ewankelis-luterilainen seurakunta perustettiin syyskuun 23 p:nä 1905. Perustavassa kokouksessa lupautuivat seuraavat henkilöt kannattamaan seurakuntaa aineellisesti ja niin ollen merkittiin seurakunnan perustaviksi jäseniksi: Justus Kiwiniemi, Liisa Wiitala, Matti Lastula, Frans Koponen, Jaakop Koponen, Konstu Mäki, Sven Walli, Leonard Koponen, Johan Oja, Lempi Mäenpää, Antti Walli, Jaakko Saari, Wihtori Palokangas, Johan Rantanen, Wihtori Harju, Johan Kuhno, Johan Brusin, Sanna Saari, Jäkki Saari, Johan Saari, Otto Mäki, Alex Lampela, Johan Lampela, Orijö Lampela, Maria Hjunmaa, Johan Suutala, Maria Suutala, Emil Kiwiniemi, Ydi Kiwiniemi, Anna Koponen, Isak Koponen, Jaakko Kiwiaro, Liisa Kiwiaro, Johan Mäki, Herman Kangas, Anna Wiitala, Lempi Waiisoja, Emil Lepola, Frans Miharju, Mino Miharju, Susanna Mäenpää ja Herman Mäenpää.

Seurakuntaa hoitamaan päätettiin pöytä pastori J. Kallenia Harborista, joka suostuikin terran kuukaudessa pitämään kirkonmenoja paikkakunnalla ja järjesti seurakunnan kirkonkirjat.

Seuraavassa kokouksessa päätettiin seurakunta yhdistää Suomi Synoodiin, jonka asian perille wiimeksi walittiin Herman Kangas ja Mino Miharju. Seurakunnalle sääntöjen laatiminen tuli niinkään puheeksi ja päätettiin ne jollain kirjututtaa. Kun joulun aikana ylioppilas S. Almonen kulki täällä seurakuntain toimesta saarnailemassa, pyhdyttiin häntä kirjoittamaan seurakunnalle säännöt, ja hän ne ensi tilassa kirjoittikin ja seurakunta tammik. 14 p:nä 1906 pitämässä kokouksessa ne hyväksyi. Seurakunta laillistutettiin myöskin Dhion waltion laeissa. Tästä samaisesta tammikuun kokouksessa keskusteltiin oman papin hankkimisesta näille pikku seurakunnille ja walittiin edustajiksi yhteiseen neuvottelukokoukseen: J. Suutala, D. Mäki ja Mino Miharju.

Youngstownissa pidettiin myöskin yhteinen seurakuntain neuvottelukokous oman papin hankkimisesta. Kokousta johti Johan Karhunen Warrenista ja kirjuriina toimi mrs. Mino Miharju paikkakunnalta.

Oman kokoushuoneen puuha alkoi kewäällä 1906. Kumpanenkin, niin seurakunta kuin raittiusseurakin olivat pitäneet kokouksiaan perheissä tai jossain muussa tilapäishuoneessa. Seurakunnan pöytäkirjassa luetaan toukokuun 13:ltä p:ltä: „Keskusteltiin seurakunnan talon hankkimisesta. Esimies J. Suutala esitti kummanon nimeen haali rakennetaan, ja päätettiin kummanon seurasja päättää. Päätettiin tasan ruweta laittamaan jitä rakennusta. Walittiin komitea katselemaan haalin tilaa.“ Seuraavassa kokouksessa heinäk. 6 p. 1906 teki seurakunta haalin rakennukseen nähden seuraawan päätöksen: „Kysymys seurakunnanto waiho

raittiusseuran nimeen rakennetaan haali? Tultiin siihen päätösjeen, että se rakennetaan raittiusseura Toiwon Sankarin nimeen, ja että seurakunta lainaa raittiusseuralle aina niin paljon rahaa kuin se woipi. Raittiusseuran on maksettava se summa, minkä se on ottanut seurakunnalta lainaksi, jos seurakunta niin vaatii". Näin ollen tuli rakennus raittiusseuralle, jota seurakunta saa vapaasti käyttää kaikkiin toimiinsa. Seurakunnalla on \$300 lainalla sanotussa haalissa ilman korkoa.

Seurakunnan säännöt tulivat uudistettaviksi etupäässä rakennusasiain y. m. aineellisten asiain tähden syyskuulla 1907. Seurakunnan valitsema komitea laati uudet säännöt, jotka lokak. 13 p. pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin.

Ompeluseura on niinkään työskennellyt aina vuodesta 1905 saakka autellen seurakuntaa, raittiusseuraa ja pyhäkoulua. Seurakunnan pöytäkirjassa heinäk. 3:ltä 1908 mainitaan ompeluseuran käyttäneen haalin rakennukseen tuon kauniin summan \$263.42. Viime aikoina on toiminut kassikin ompeluseuraa paikkakunnallisten pyrintöjen edesauttamiseksi.

Suomi-Opiston juhlia on tavattu pitää yhdessä toisten, tämän alueen seurakuntain ja raittiusseurain kanssa, eri kesiinä eri paikoissa. Nämä juhlat ovat tähän asti olleet erittäin onnistuneet, henkisessä suhteessa elähyttävät ja virkistävät sekä aineellisessa suhteessa niinkään tuottaneet satakunta dollaria eli joskus vähän vähemmänkin Opistolle. Youngstownissa juhlittiin vuonna 1908 ja 1911.

Pastori M. Luttinen on seurakunnan ensimmäi-

nen vakituinen opettaja, jonka nämä pikkuseurakunnat valitsivat w. 1906. Sengellinen elämä usein elpyy kun saadaan paikkakunnalle oma pappi. Jumalan sanan kaipuur ja wanhurskautta ifoominen ja janoominen puhuvat ihmisielun kaipauksesta elävää Jumalaa. Tämä ihana elämän kaipuur ilmeni Youngstownissakin. Seurakunnan kokouksessa elok. 18 p. 1908 esitettiin yhteiskoukselle keskusteltavaksi seurakunnissa pidettäviä raamatun lukutuntia aikuisille. Pöytäkirjassa luetaan: „Ratsoen siihen, että meidän Amerikan suomalaisten keskuudessa on hywin paljon seurakuntia, joissa sunnuntai-jumalanpalveluksia ei woida pitää kuin ani harwoin, syystä ettei ole omaa opettajaa. Tänä wiettelhksen aikana tahdotaan pimittää ihmisiä, koittamalla heitä wieroittaa pois seurakunnista ja Jumalasta, niinkuin sosialistimme tekewät, pilkkaamalla Jumalan pyhää sanaa, tahtoan kokonaan poistaa ihmisiltä ijanikaikisen elämän toiwon. Me Youngstownin suom. ew. lut. seurakunnan jäsenet pyytäjimme esittää pyhäkouluja eli raamatun lukutunteja aikuisillekin“.

Tämä sydänten halusta lähtewä esitys sai yhteiskouksen myötätunnon ja Youngstownin seurakunnassa alettiinkin sunnuntai aamuisin kokoontumaan haalille, jossa wiesattiin wirsi, luettiin luku Raamatusta, wälin päivän ewankeliumi ja wietettiin wirkistäviä hetkiä Seran sanan ääressä.

Pyhäkoulua on koitettu pitää lapsille melkeimpä seurakunnan perustamisesta saakka. Lapsia on toisinaan ollut yli kymmenen, toisinaan allekin, sillä paikkakunnan suomalainen wäestö ei nouse jataankaan henkeen. Opettajina ovat olleet: Saakko Lundi, Saakko Marttila.

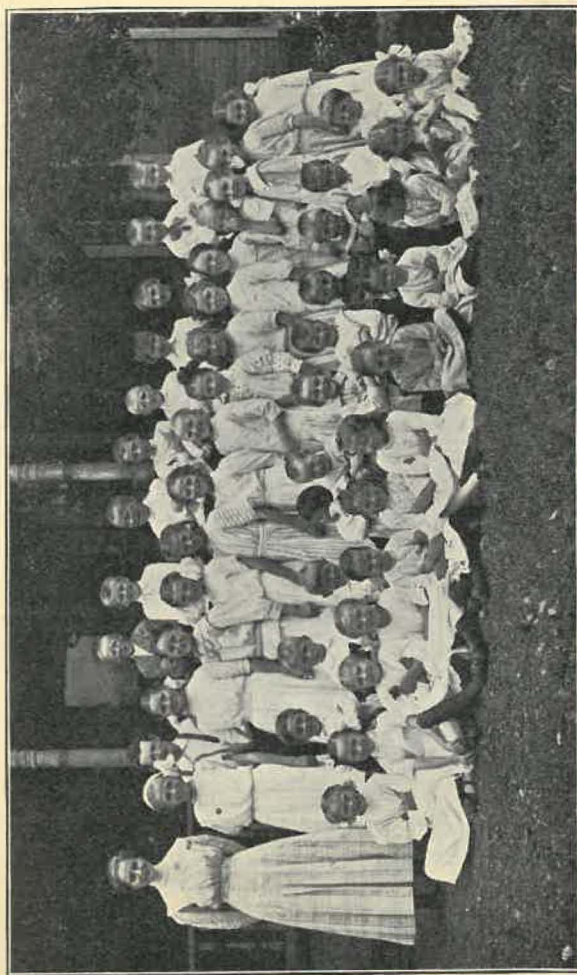
mr. Nino Miharju, mrs. Liisa Marttila, Otto Mäki, Nestori Mäki, Johan Wastamäki, Emel Lepola, Emel Riviniemi ja J. Suutala. Pieni lukuinen lappijoukko onkin käynyt ahkeraan sunnuntaikoulussa; janoin ovat opettajat olleet toimeensa innostuneet ja ahkerat.

Seurakuntain ensimmäinen oma opettaja pastori M. Luttinen muutti w. 1910 Monesfeniin, hoidettuaan seurakuntia kolme ja puoli vuotta. Sen jälkeen saatiin opettajaksi pastori Otto Stadius, joka kuitenkin puoli vuotta oltuaan muutti Californiaan. Syyskuussa 1912 saapui pastori S. Ilmonen näihin seurakuntiin ja asutopailakseen ottaen, seurakuntapiirin yhteiskokouksen määräyksestä Youngstowniin.

Wuoden 1912 alussa oli seurakunnan kannattajia 45 henkeä, ja jäsenluku lasten kanssa noin 70 henkeä. Seurakunnan nykyiseen waltuustoon kuuluvat: Jaakko Marttila esimies, Emil Lepola kirjuri, Nestori Mäki kassamies sekä jäseninä Jaakko Lundi, Werner Koski, Nino Miharju, Maria Koskela, Johan Suutala ja Johan Honkaniemi. Kirkkowäärtinä J. Suutala.

„Ja tämä on hänen käskynsä, että me hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen uskoisimme, ja rakastaisimme toinen toistamme, niinkuin hän käskyn meille antoi“. 1 Joh. 3: 23.

S. I l m o n e n.

Stuardin suom. ew. lut. seurakunnan kirkkokuulu Njiossa, opettaja Silla Puska.

Muistiinpanoja Girardin Ev.-Luterilaisesta seurakunnasta.

Girardin vähäinen suomalaisajutus on vanhimpia Ohiossa. Vain vuoden 1870 jälkeen on jotunen suomalainen täällä asunut. Tunnettu kansalaisemme, Ashtabulan kaupungin valtuusmies, Ralle Beckman on syntynyt Girardissa ikkemmä neljäkymmentä vuotta sitten. Raittiusseura Toivon Alku perustettiin tammikuulla 1896 ja pian sen jälkeen rakennettiin pieni kokoushuone. Suomalaisien lukumäärä on pysynyt noin kahden sadan hengen paikkeilla, lapset ja kaikki luettuina.

Seurakunnan puuhaaminen jai alkunsa kansalaisten omasta kirkollisesta harrastuksesta, sillä ilman ulkopuolista kehoitusta ja ohjausta perustivat suomalaiset itselleen vähäisen seurakunnan maalisk. 14 p:nä 1903. Perustavassa kokouksessa valittiin seuraavat henkilöt seurakunnan toimihenkilöiksi: Mikko Mäki esimieheksi, Johan Tajjala kirjuriksi, Jsa Penttala kasjamieheksi sekä muihin toimiin Jaakko Marttila, Johan Longso, Jaakko Penttala, Johan Suutala, Matti Djala ja Johan Saari. Pastori R. Salomaaralle päätettiin lähettää kutsu käydä seurakunnassa kerran kuukaudessa pitämässä jumalanpalveluksia.

Wastaperustetun seurakunnan ensi huolena oli jääsentöjen laatiminen, jotka hyväntahtoisesti kirjoittikin pastori Salomaara, ja jotka hyväksyttiin huhtikuulla pidetyssä seurakunnan kokouksessa. Seti otettiin myöskin puheeksi Suomi-Synoodiin liittyminen, joka seikka katsottiin seurakunnalliseksi työlle tärkeäksi että päästäisiin yhteistoimintaan muitten luterilaisien seurakuntien kanssa. Lopullinen päätös yhitymisestä tehtiin kesäkuussa. Seurakunta laillistettiin Ohion valtion laeissa.

Pyhäkoulun aikaan saamisesta lapsille oli puhetta kohta kun seurakunta perustettiin, ja siitä keskusteltiin kokouksissa, kuitenkin vasta keuhällä 1904 voitiin alkaa pyhäkoulua pitämään kun saatiin opettajaksi rupeamaan mrs Aino Miharju. Siitä lähtien onkin pyhäkoulua pidetty, ei tosin yhtämittaisesti eikä säännöllisesti, vaan aina kun vaan on saatu opettajia tähän kauniiseen joskin kärkevällisyttä kysyvään toimeen. Pyhäkouluopettajina ovat olleet Johan Tajjala, Anna Aleimo Sanni Penttala, Riisa Marttila ja Mikko Mäki, Johan Pietilä, Alex Mäki, Jaakko Santula ja Jsa Saari.

Yhteistä pappia toisten lähiseutujen pikkuseurakuntain: Warrenin, Youngstownin, New Eastlen ja Bessemerin kanssa ruvettiin puuhaamaan heti vuoden 1906 alusta. Kehotuksen ja wirikkeen tähän toimenpiteeseen antoi seurakunnille ylioppilas S. Ilmonen saarnamatkallaan seurakunnissa joulunpyhinä 1905. Yhteinen kokous tätä warten pidettiin helmikuulla, jossa Girardin seurakunta oli edustettuna kannattaen oman papin hankkimista seurakuntapiiriin. Yhteiskokouksessa järjestettiin saarnavuorot ja palikka sekä päätettiin

tiedustaa Suomi-Dpistossa valmistuvia, kuka heistä haluaisi tulla seurakuntia hoitamaan. Lopullinen kutsu annettiin sitten Matti Luttiselle, joka tultuaan viihtyksi saarnavirkkaan saapuikin seurakuntaan kesäkuulla 1906, ajuen ensin vähän aikaa Girardissa, sittemmin New Castlessa.

Sartaushetkiä haalilla ruvettiin pitämään w. 1905 joka toisena sunnuntaina, ja niissä weisattiin wirsiä ja luettiin päivän ewankeliumi postillasta; mutta niin kiitettävä kuin tämä toimenpide olikin, täytyi se jättää osanoton puutteessa.

Ompeluseura perustettiin seurakunnan toiminnan yhteyteen toukokuulla 1903, jotenkin pian seurakunnan perustamisen jälkeen. Sen aikaisista toimeliaista naisista mainittakoon: Anna Wälimäki, Maria Perkiö, Alma Wuorenmaa, Liina Marttila, Silja Penttala, Alma Nitto, Aino Miharju, mrs. Hill, Sanna Santula, Anni Saari ja Sofia Miller. Useamman kerran on ompeluseura antanut seurakunnalle milloin puolen sataa dollaria milloin vähemmän kerraltaan. Näin ollen onkin kertynyt seurakunnan kassaan vähäinen säästö, joka säilytetään pankissa.

Suomi-Dpistoa on autettu aineellisesti vuodesta 1905 saakka säännöllisesti. Milloin on pidetty erityinen illanvietto, milloin yhteisjuhlia toisten seurakuntain kanssa, sekä otettu laina- ja lahjaosia woinnin mukaan. Kesällä 1912 pidetty Juhannusjuhla menestyi erittäin hyvin. Kesäkoulu on Suomi-Dpistosta täällä ollut pitämässä kahtena vuotena 1909 ja 1910, neiti Lempi Saapa. Viimekehenä 1912 piti

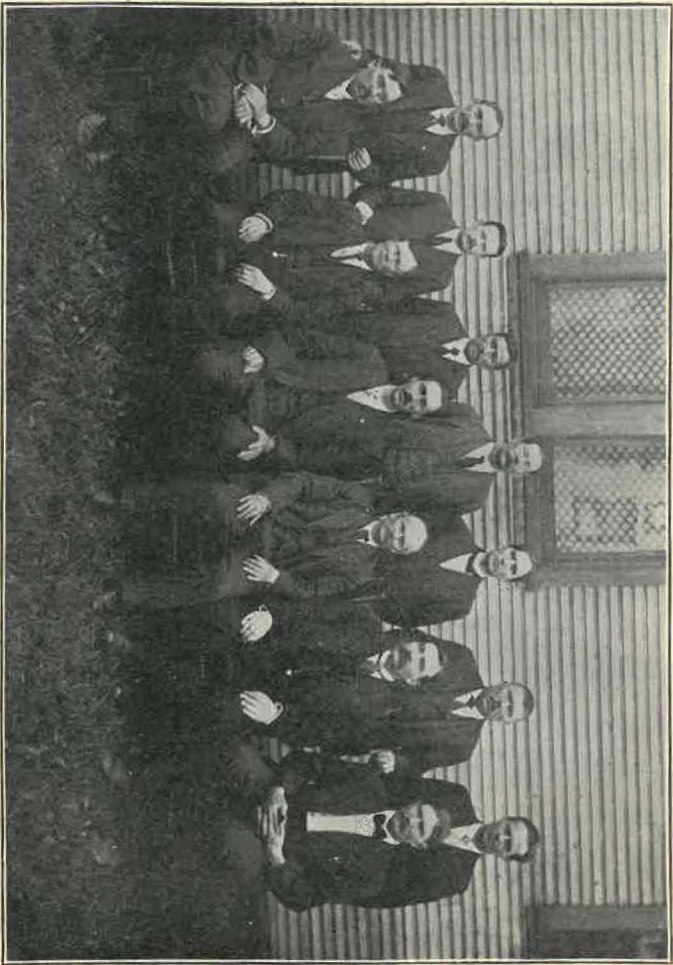
kuutena viikkona koulua opettajatar Silda Puska Fairportista.

Seurakunnan valtuuston vuoden 1912 ajalla muodostivat: esim. pastori S. Ilmonen, Johan Liikojä wara-esimiehenä, Johan Laijala kirjurina ja Jaakko Penttala rahastonhoitajana, sekä Mikko Mäki, Johan Saari, Isak Saari, Kalle Helstein, mrs. Rauha, Maria Ruuttila, Johan Siironen, mrs. Helstein ja Johan Longso, viimeksimainittu walittu kirjuriksi woden loppupuolella.

Pyhäkoulu opettajina owat olleet: Johan Liikojä johtajana, Fanny Helstein joittajana, Maria Ruuttila, Fanny Ohtola, Jaakko Santula, Isak Saari, mrs. Rauha ja mrs. Saari. Oppilaita pyhäkoulussa on käynyt keskimäärin neljäkymmentä lasta. Osa on otettu Konferenssin toimesta panneille pyhäkoulupäiville y. m. harjoitustilaisuuksiin.

Seurakunnan wäkiluku nykyään on 66 miestä ja 73 naista eli yhteensä 139 henkeä.

S. S.

Huhe

pidetty N. M. S. Yhdistyksen majatalossa, eli Hospit-
fissa kotimaahan tulleeille siirtolaisillemme
Helsingissä.

Rakkaat vieramme!

Meitä on täällä joitakuita kotoisen ev. lut. kirkon jäseniä koolla tervehtiäksemme teitä kotoisille rannoille saapuneita saman kirkon jäseniä. Ei ole meitä kowin paljon nyt täällä, ei teitäkään; mutta sittenkin rohkenen ajatella, että tavallamme saijimme olla juurikuin wanhan, kotoisen kirkon edustajoina tervehtimässä, ilolla terwetulleiksi teitä toivottamassa siirtokansan keskeissä toimiwan tytärkirkon edustajoina.

Me kuten tekin, meidän vieramme, tiedämme, että nykyin, eli — wihdoinkin on wirottu siihen, että lifeisempi wuorowaitutuksellinen suhde teidän ja meidän välillä saataisiin syntymään. Liian kauwan olemme olleet kylmissä, piittaamattomissa wäleissä keskenämme.

On mielestäni syhtä tiedustella olisiko mitään näkökohtia joitten nojalla tuollaista lähentymistä voisimme pitää ei ainoastaan suotawana, waan aiwan asioihin itsestään kuulwana.

otan koettaakseni tuoda esiin tuollaisia seikkoja

useampiakin niin puolelta kuin toiseltakin, sekä meitäläisiä että teitäläisiä, juuri niitten nojalla woidaiseni sitä rohkeamminkin wedota waan siihen, että —: emme ole oikeutetut wieromaan toisiamme, sillä olemme samaa wäkeä suuresta wälillämme laikkowästä salmesta huolimatta — siis: lähemmä ja paremmin toisiamme hymnärtämään!

Kuulijani! Ole maltillinen kansjani waikka aluffi esitykseni nurjuus tässä jonkun werran khyhykin kärke-wällisyhyttäsi.

1) Ettekö te olisi lutenut wanhanmaan lehdistä omiin lehtiinne otetuista kaistaleista siitä surkeasta totuudesta, että täällä meidän kesken on synti, on jumalattomuus hywin tuntuwasti liikkeellä, jopa melkein uhitellen, hlawästellen; sen muodothan owat melkein sitä mahtawampia mitä rohkeampia, raaknuudelle wiwahtawampia ne owat. Näin täällä; mutta ystävät: Te tiedätte, että me täällä teidän lehdistänne, teidän oloistanne luwemme aiwan samoja uutisia, jopa aiwan tavallisuujina, melkein asioihin kuuluwina. Tältä näkökannalta olenne hywin tarffaan — samaa wäkeä. —

2) Ken teistä ei tietäisi miten meitä on niitakin täällä, joille tämä wanha k o t i m a a. isienmaa on niin p e r i n i t ä t ö n; siinä ei sitte ole mitään muuta kuin parjattawaa katsoipa sitä kantilta milta tahansa. Sen tiedätte. Me myös tiedämme täällä, että siellä teidän keskesjänne on paljo niitä jotka taitawat tämän wiheliäisen wirren warjyt aiwan yhtä hywin kuin täälläkin. Suotta olisi soimata tästä toisiamme; mustaa sitä on kyljesjämme täällä sekä teillä siellä.

3 Muistatte, te nuoremmatkin, olette siellä kuulleet mitenkä Suomen niemellä kaswaa niitakin jotka yl-

peydessään, ollessaan jotakin olewinaan halwekfi-wat meidän kansamme omaa suomien kieltä. Ei se ole kauniisti tehtyä täällä, ei olekkaan! Mutta lienette sattunut tapaamaan siellä jollaiesta joka kun eilen sai saappaansa Amerikan mantereelle, niin tänään hän ei enään woi sanoa „on“, tai „ei“, waan jo tänään hän „jes“sittelee ja „nos“sittelee, se kun maistuu näet hienolta — niin: suo on kyllä siellä ja — on se wetelä täälläkin. —

4) Te tiedätte, että melkein tunnuslauseena, jollaisenakin walttina kulkee täällä uskontomme pilkka ja sen hylkiminen. Entiset pyhät asiat ne owat jatuja. Seurakunta ei ole mitään j. n. e. Mutta olemme warmat siitä, että te tänne käymään tullessanne, ette ole nyt wasta tuollaisia makupaloja, woimalauseita kuulemsja — ne owat teille siellä Amerikan tanhuwilla yhtä tuttuja kuin meillemkin täällä. Me waan säestelemme toisiamme. —

5) Kuinka moni viimeisempinä wuosina warsinkin on täällä warttunut yhä enemmän halwekfiimaan omiaan, omaa isäänsä, äitiänsä, warsinkin jos ne sattuu muka olemaan wanhanaikuujia uusmielisten nuorten rinnalla. — — Mekö jittenkin hyfin tämän taidon osaisimme? Tuskin kyllätään. Gopa te woisitte tähän sanoa, että sinulta ent. siirtolaispapilta on unohtunut se, että siirtokansjan keskesjä on liiankin paljon niitä, jotka sanomat jollaisenaakin sukkeluutena tuon ruman sanan: „Atlantilla unohtui kotoinen osoite“. —

6) Me myönnämme rebellijesti, ollaksemme tälläsesjä tilaisuudesja kun tänään olemme awonaijia, että meidän puolella on kulkenut paljon paljon halwekju-

mista teitä siirtolaisiamme kohtaan. On pidetty itse selwionä sitä, että heittiöt ne jinne Amerikkaan täältä menevät. Baljon on tähän nähden täällä tehty syntiä, ja se asioita tarkemmin tuntematta; ja niin, ystävät rakkaat, se on silläkin puolella walitettawasti ollut. Wai ettekö olisi sattunut kuulemaan jonkun sanoja säästelemättä pauhaawan „falekmannista“, eli saarnaawan „pa-peista“ olipa teksti site mikä ikänä hywänjä. Kiroowan ja manaawan jos mitäkin. —

Joko kuulijani kyllästyit minun näin waikeita wärshyä waijatesfani. Anna minun sittenkin vielä kertaansa sanoa: Raikesta synkkyhydestään huolimatta owat nämät 6 wärshä aiwan tosia, sellaisia, jotka woimakkaasti todistawat, että me olemme samaa syntistä, puuteellisista wäkeä, niin toiset kuin toisetkin — woimme huoleti ojentaa kättä toisillemme mustumatta toijistamme.

Kuinka raskasta, jos meidän täytyisi nyt lopettaa tähän. Sitä ei meidän tarwitse tehdä. Me woimme siirtyä waloisemmille wainioille, wai: luulijitteko, ettemme sittenkään tiedä täällä, että siellä siirtolasja on niitä joille syntiwiheliäisyys on selwinnyt, joille armo on kalliksi käynyt, joille uuselämä, uuswaellus on entisen wastapainoksi tullut. Ei niitä ole yksin täällä wanhasja maassa — on niitä siellä Amerikasjain, jotka nymmärtää Sumalaa ja Wapahajaa kiittää. —

Olfoon waan niin, että täällä on niitä, jotka kultaat kalliuimakfi, jotka tähtitarhoja kauniinimakfi arwaawat tämän „maan tuhatarwisen“ — olfoot; siellä siirtolasja tapaa niitä joilla on sama mieli, sama rakkaus ijien maahan, kaipuun puhdistamana ehkä vielä

hehkuwampi. Wai mitä se muuta olisi ollut siellä Mustien Kumpujen Lead Cityssä, kun eräs ikäpuolille joutunut ukko kertoi, että hän nuorra kotimaasta lähtiesjä tieji, ettei sitä maata koskaan miitji ikäwöidä, jolloinka muutwan wanha merimies hänelle sanoj: kuules poika: kun 20 vuotta kuluu, niin kyllä sinä Suomen muistat — nyt owat wuodet nuot kuluneet, nyt niin kernaasti käwiji Suomesja, mutta mihinkäs tämän wäkenjä kansja tässä nyt menee — — — „tuolla, tuolla mäen laidassa — sanoj waimonsja wiitaten hautausmaahan — tuolla on sinun Suomesi“ — mitä luulet tuon miehen miettineen noin puhellesjaan, ja — hänfö siellä olisi ainoa, jolle kotimaa on kallis, waijka — kaukainenkin! —

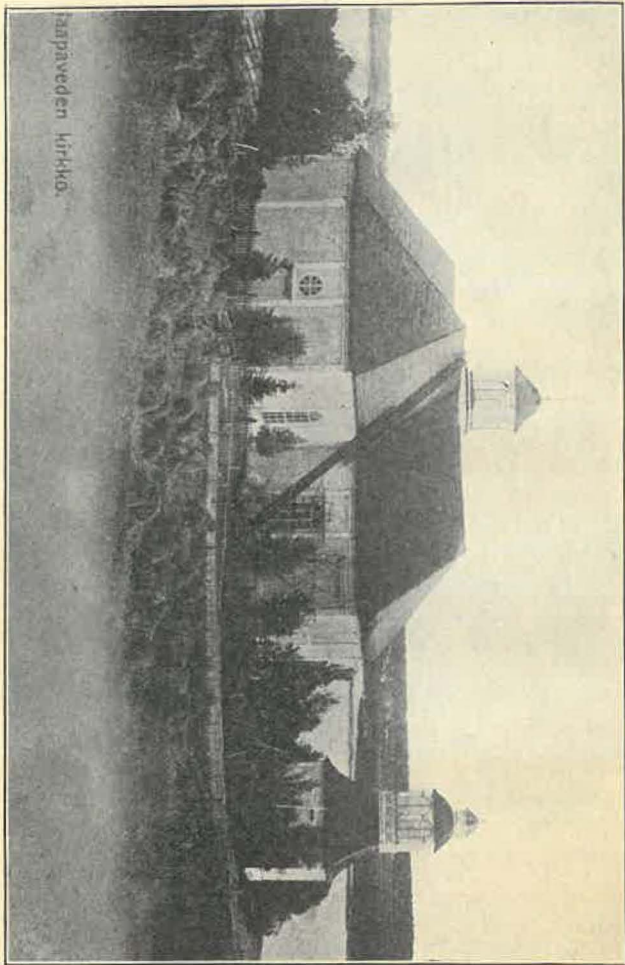
Mene mihin jalonkin hywänjä Minneapolissja, wie mukanaji sinne eräs yli 30 wuotta Amerikasja ollut kelpo kansjalaisemme, puhu hälle suomea ja sinä näet, ettei hän wilahdele jinne tai tänne kuuleeko sitä toiskielinen — hän puhuu sinulle jopa Sawon murteella omaa suomeasi, waijka ehkä osajijkin puhua jo jotain muuta fin kieltä, hän kun ei enään mikään „nahkapoika“, tai „kelta nokka“ ole. — On siellä niitä joilla on elämän tehtäwänään kieleemme jäilyttäminen wieraisja oloisja, kielemmne kunnioitus muukalaisenkin kohdalla. Wai mitä tietää se, että tuolla wieraalla maalla, jossa waltio kouluttaa siirtolaisen lapsen samoin kuin jänkin lapses kouluisjaan, siellä Hancockisja, siellä Wastisjaarellon on punasesta kivestä suomalainen koulu, on Suomi-Dpisto. Mitä on ne siirtokansjalaisemme tuumineet, jotka sen owat pystöön panneet, tai ne jotka jitä mistään huolimatta pystösja pitäwät — etteikö se wäki mitään ijien-

maasta wieraalla maalla, tai äidin kielestä keskellä kielten sekotusta piittaaisi, hymnästäisi. Ja niistäkö yksin? Ei, sen rinnalla niillä on isiltään, on äidiltään jotain muutakin, on isien uskonto, jonka alkuaikojet ovat äititullalta oppineet. Tämä perintö ja tämä oppi kun on jelinnyt siellä sydämille, niin kuinka silloin tuollaisen perinnön lapsilleen kotoja, tai tuollaisen kalliin opin ensimmäinen antaja unohtuisi perijältä, opeteltulta, opettajalta, joka jo opetustaan ennen on opetettavansa sydämensä alla kantanut. — — — Mitä selvemmin joku siirtokansamme keskellä on päässyt hymnästä näitä asioita jita kallimmaksi hänestä, aiwan niinkuin täällä kotimaassakin, käy koko oman heimonme edistykseen harastus olemmepa millä puolella Atlantia hywänsä; rakkauden titeet lujenee, welkollisuuden tunteet sywenee omia kanjalaisia kohtaan sekä lähempänä että kauwempana olevia kohtaan. Tämä vaikuttaa sen, että kaikista puutteellisuuksista huolimatta monen monella Sumalan sana, oma kirkko, oma tunnustus on tullut järkätämättömään arvoon. Me tiedämme, että siirtokansassa on niitä jotka yli parisentymmenen vuotta ovat olleet kowin häällytetyssä koetusten ja sekotusten seulasssa ja jina lopulta löytäneet jalanjajan mikä kokeuksen koulussa on tullut heille paikkansa pitäväksi. Tässä on suhde jossa siirtokansamme jäsen voi olla meitä edellä, me kun olemme ehkä hengellisten voimakkaiden kynnnykselle juuri joutumassa vasta, heistä kun moni on jo aikoja sitten tuon kynnnyksen jättänyt, on taistelunsa taistellut ja opissaan, tunnustuksessaan, kirkossaan warmistunut — me täällä luultawasti elämme vasta näitten waikkeitten, seu-

rafunnallisten raatelemusten, riitelemysten aatto-aikoja! —

Olkaas wieraamme warmat siitä, että täällä on niitä, olkoon waikka vähemmänkin jotka teitä muistawat, teitä kaipaawat, teitä rukouksesssa Sumalan armoistuimen eteen kantawat. Me tiedämme, ainakin ne jotka olemme parisammie saaneet olla, että teidän keskellä on niitä jotka tekewät siellä samoin, muistawat meitä, rakastawat meitä täällä kotimaassa ja rukoilewat puolestamme. Tuo armoistuin, Sumalan eteen rukouksesssa toistemme edestä asettuminen niin puolella kuin toisellakin on mielestäni ihanin, woimallisin todistus siitä, että olemme yhtä wäkeä, samaa joukkoa joitten jopii päästä lähemmä toisiaan, hymnästä toisiaan, tukemaan toisiaan, pyrkimään sen perään mikä olisi puhdasta, oikeata, hywää, mistä olisi hyvä maine ja ennen kaikkea yhdesjä pyrkimään suureen, ylhäiseen, ijankaikkiseen kotiin Sumalan taiwaaseen täältä muukalaisuuden mailta. Siis: jo matkalla likemmä toisiamme, kun ferran niin monelta eri puolelta näyemme samaan joukkoon kuuluwilta!

R. Warmawuori (ent. Sahlberg).

Kotoisista toiveista jotakin.

Kun tiedän että jillä Atlantin takana kernaasti tohdotaan tietää mitä sikkäläijistä oloista ja asioista täällä tuumitaan ja toivotaan, niin panisin tässä näkemyksiin mitä tänä syksynä pidetyissä synodaalikokouksissa on täällä Vanhassa maassa asioista arveltu. Teen sen siten, että jätän jiltään tässä luettavaksi Porwoon Synodaalikokouksessa esitetyn alustuksen ponsineen, sekä Savonlinnassa esitetyt*) ponnet.

A l u s t u s keskustelutyömykseen: Mitä velvollisuuksia meillä olisi Amerikassa olevien siirtolaistemme henkisiin ja kirkollisiin rientoihin nähden?

Ilman pitempiä esipuheita tiedämme, että meidän veljiämme ja siskojamme on ollut jo kauvemmankin aikaa Amerikassa. Viimeiset kymmentuntia vuotta ovat sinne saaneet kansalaisemme joskus tukuttain siirtymään. Josjain virallisesä ilmoituksessa oli muistaatferi siirtyneitten luku merkitty 90 tuhannelksi. Maisteri Rauanheimo eräässä esitelmäsfään arvelee Amerikassa olevan puolisen miljoonaa suomalaista, eli yksi seitsemäs osa koko väestöstämme. Pastori Salomon Ilmonen on ny-

*) Toivottavasti on ne myös Turussa ja Kuopiossa esitetyt.

kyijin koettanut tehdä paikkakunnittain arviolaskun tiellä heistä ja pääsyt vähää waille kolmeen sataan tuhanteen. Tämän numeron luulijin joksienkin lähitienoille todellisuutta jattuvan ja — jos niin on, niin kyllä on syhtä entistä wireämmin kysellemään ja keskustelemaan siitä, mitä welvollisuuksia tuollaista joukkoa koetaan on kansallamme yleensä, mitä welvollisuuksia ewankelis-luteerijella kirkollamme erittäin jopa warjinkin sikkäläisten henkiin ja kirkollisiin rientoihin nähden. Tähän on meillä myös muitten kansojen esimerkkiä. Riinpä englantilainen on aina englantilainen olkoon kotimaassa tai missä muualla tahansa. Amerikan sakkalaiset itseään esittelewälle wastasi Saksan keisari, ettei hän tunne muita kuin sakkalaisia — hänen mielestään ei siis ole erittäin olemassa Amerikan sakkalaisia.

On kansallisuuksia, joilla on yhteisiä taloudellisia, kansallisia, henkisiä ja kirkollisia rientoja emämaan ja siirtolaisten kesken. Erittäin liikeisesti toimivat irlantilaiset siirtolaistensa kanssa. Sakkalaisilla on sakkalaisuuden ylläpitämiseksi yhdistys toimimassa kaikilla. Sen suuremoinen laulukokoushan nykyisin taifi olla Nürnbergissä. Ranskalaisen keskeä toimii „Alliance française“, norjalaisen „Nordmansförbundet“, ruotsalaisen „Riksföreningen för svensthetens bewarande i utlandet“. Saksan ewankelijoilla on „Hauptverein für Deutsche Ansiedler und Auswanderer“. Täläisillä yhdistyksillä woi olla omat lehtensä, tai aikakauskirjansa. Ruotsin Riksföreningillä on oma wuosi-kirjansa. Tanskalaisilla on wiikkolehti „Vore Landmaend i Utlandet“, sakkalaisen „Echo“ lewidiä laajalti.

Meillä täällä kotimaassa on w. 1909 kansamme

walistuspuuhissa tehty päätös kääntyä Kansanwalistus-seuran puoleen kehottaen sitä harjittamaan keinoja sikkalan rakentamiseksi meidän ja siirtolaistemme wälille. W. 1911 Kansanwalistusseura asetti erityisen walioikunnan tätä asiaa waalimaan, warta wasten walistus- eli henkisiin rientoihin nähden. Siellä huomataan myös, ettei taloudellisia asioita auta jättää hoitamatta, niistä kun molemmin puolin woi si koitua paljon hyötyä. Siellä on hengelliset ja kirkolliset näkökohdat muistettu, mutta on pidetty sopiwana jättää nämät puolet waikka Merimieslähetyksen huostaan, se kun niitä on jo ennenkin koettanut hoitaa. Duhon Merimieslähetyks jo yli 20 vuotta Amerikan kumpaisella rannalla merimiesten kesken toimiesja palwellut myös minä on ylettynyt siirtolaisia. Englannin kautta siirtolaistemme sikkaisja on merimiespappimme koettanut heitä hoitaa. Toista kymmentä vuotta on sama lähetyks palkannut warjinaisesti siirtolaispappeja Amerikasja kiertämään paikasta paikkaan etsiäkseen ja palwellakseen armonwälikappaleilla siellä omia kansalaisiamme.

So edellämäin mainitun Kansanwalistus-seuran yriyksen tuloksena oli tämän kesäinen siirtolaistemme kotimaassa käynti. Siinä keino jota muualla — tänä kesänä wiimeksi Tanskassa — on ruwettu käyttämään ja on meillä edelleen yrittettävä. Syhtä on papiston pyrkiä jotenkin jaamaan niissä myös palwellemaa sananwuoroa.

Soku wuosi sitte käwi piispa Bang „Nordmansförbund'en puolesta Amerikasja. Tänä kesänä enji kerran piispa Böckman Trondhemista käwi kirkkonsa edustajana siirtolaistensa merkkipäiwään osaa ottamassa. Ellen erehdy on piispa v. Scheele käynyt Ruotsista Ame-

rifassa — edustiko suorastaan ew. luth. kirkkoaan en tiedä — onhan meiltäkin parhaillaan Vähetysohjt. Mustakallio siellä — kongressin jäsenenä siellä ollessaan liikkuu hän myös kansalaisstemme parisfa. Niin teki myös prof. M. Sjelt kymmenkunta vuotta sitte. Waltion stipendiaatina siellä liikkui toht. M. Seppälä. Suorastaan kansallisefta ja henkiseftä harrastuksefta on siellä 2:sti laajasti kiertänyt op. W. Reima. Laestadiolaisemme ovat sinne lähettäneet Saarenpään ja Pyörteen — uudelleen lähetetään heidät sekä 2 lisää.

Kuten muut niin Suomikin on papistostaan antanut pappeja siirtokansallemme sikfi, kunnes heidän oma pappisjeminaarinsa Suomi-Opiiston yhteydesfä kytkenee pappistarpeen täyttämään.

Amerikan fuomalaiset lehdet — esim. Amerikan Suomettaresfa aina kokonainen suuri sivu — tahtowat lukijoilleen tuoda uutiset kotimaasta; jainoin rupeawat omat lehtemme myös welwoollisuutenfa tähän nähden huomaamaan. Meidän hengellisiä lehtiämme luetaan Atlantin toisella puolen tuntuwasti.

Edellä merkittyjen seikkojen johdosta olisi ew. luth. kirkkomme ja sen papiston pidettävä huolta siitä, että:

1) Jos Kansanwalistusseura saa aikaan jotta-kin kansamme ja siirtolaistemme yhteispyrintöjen edistämisekfi, niin älkäämme jääkö wieraakfi niille; jos panewat toimeen suurempia kokouksia, niin olisi pappein pyhettävä Jumalan sanalle siellä joku wuoro.

2) Papiston olisi saatava Merimies- ja Siirtolaislähetyksen siwuun samallinen yhdistys kuin

nykyisin „Pappein Vähetyshhdistyksen haara-osasto“, joka ottaisi samattaakseen uskonnon opettajan Suomi-Opiostosfa.

3) Yksityisten pappeinkokousten olisi pidettävä huoli siitä, että joskuskin joku piispoiistamme, tai papistosta joka toinen wuosi walittu tai walittu käwisi siirtokansamme tervehtimäsja samalla itsekaswatuksesta, lasten kaswatuksesta, pyhäkoulusta puhuakseen; sillä näitten kuulolle woi si tulla sellainenkin, joka ei Jumalan janasta huolisi kuulakseen.

4) Papiston olisi syhtä tutustua Amerikan Suomettareen*) ja samalla toiwoa sitä, että siellä puolella „Kotimaa“ ja „Serättäjä“ owat terwutulleet.

5) Siippakuntahallitusten olisi pyhettävä Hallituksen suostumus edes yhteen wotuiseen kolehtiin kirkoisfamme Suomi-Opiistolle ja olisi pappein silloin seurakuntalaisille asiata terotettava.

6) Merimieslähetyksen olisi syhtä pyhtää hallituskelta 3 tuh. markan wotuinen apu yhden siirtolaispapiin palkkaamisekfi sillä awustuskella, sikfi kunnes Suomi-Opiisto jaksaa pappistarpeen täyttää.

7) Niitten, joita siippakunnittain walitaan, tai niitten, joita siirtokansan puolelta siihen pyhettään, olisi jotta-kin todella yritettävä yhteisafinain edistymisekfi wielä sittenkin, waikka se tuloksettomaltakin usein näyttää.

*) Nykyisin toimii op. W. Reima Helsingisfä tällaisten afinain wälittäjänä.

Kun olin tämän alustuksen ja siihen liitetyt ponnet saanut valmiiksi ja lähettänyt ne jo Porwooseen kysymysten valmistuskomitealle tulivat kirkkoherrat R. Salomaara ja E. Blomberg luokse ja heidän kanssaan yhdessä koetimme saada kokoon Savonlinnan Synodallikokoukselle esitettäväksi seuraavat ponnet:

„Lähemmän yhdysvaikutuksen aikaansaamisesta Suomen ev. luth. kirkon ja Amerikassa toimivan Suomi-Synoodin kesken:

- 1) Rakkauden siede on kiinnitettävä jikäläisten ja täkäläisten seurakuntain ja opettajain välillä.
- 2) Gjurukous siirtolaiisten puolesta on saatava sekä Käsi- että Rukouskirjaan.
- 3) Joku piispoistamme, heidän keskinäisen juostumuksensa mukaan, olisi saatava esim. joka viides vuosi joko valtion, tahi hiippakuntahallituksen varoilla käymään kanjalaisiamme tervehtämässä ja niin yhteyttä vahvistamassa.
- 4) Suomi-Synoodin pappien kirkolliset toimet olisi täällä hyväksyttävät, vihtiminenkin, kun je aviopuolijoiden kotiseurakunnassa on kerran kirkossa kuuluttamalla ilmoitettu.
- 5) Suomi-Synoodin pappien olisi ilmoitettava kirkolliset toimensa asianomaisien kotiseurakuntain kirkkoherranvirastolle.
- 6) Tuomiokapitulein olisi kiertokirjeissä saatava papihostolle tutustetuksi Suomi-Synoodin kirkolliskokousten pöytäkirjat vuosittain. Siihen olisi myös liitettävä luettelo saman Synoodin pa-peista.

7) Suomi-Synoodille, tahi sen Jumalansopil-liselle Seminarille olisi saatava kotoisen kirkon seurakunnissa kolehti kannetuksi (vuosittain).“

Räitten pontien viimeisestä kohdasta on arveltu, ettei siihen hallitukselta saataisi lupaa. Sittenkin ajatelen, että olkoon jekin näkymissä; sillä eihän sitä voida taata, etteikö hallituksessajkin ja sen mielipiteissä voisi muutoksia tapahtua.

Kun tämän Synodallikokouksen aika on nyt viime minuuteillaan jo, niin eihän woinne alustukseni ja sen pykälöitten johdosta enään keskustelua tulla; jen wuoksi pyhittäisimmekin, että tämä arwoisa kokous tunnustaisi myöntymyksensä tässä edellä mainittuihin Savonlinnan pontsiin, jikäli kun ne toiwottawasti siltä puolelta tulewat ensi wuonna pidettävässä Turun kirkolliskokouksessa toimenpiteitä warten esitettyiksi.

Kokous ei woinut enää keskustelua asiasta ottaa, mutta myönsi alustuksen pontsineen kokouksen pöytäkirjoihin merkittäväksi.

Porwoossa, 4. X. 1912.

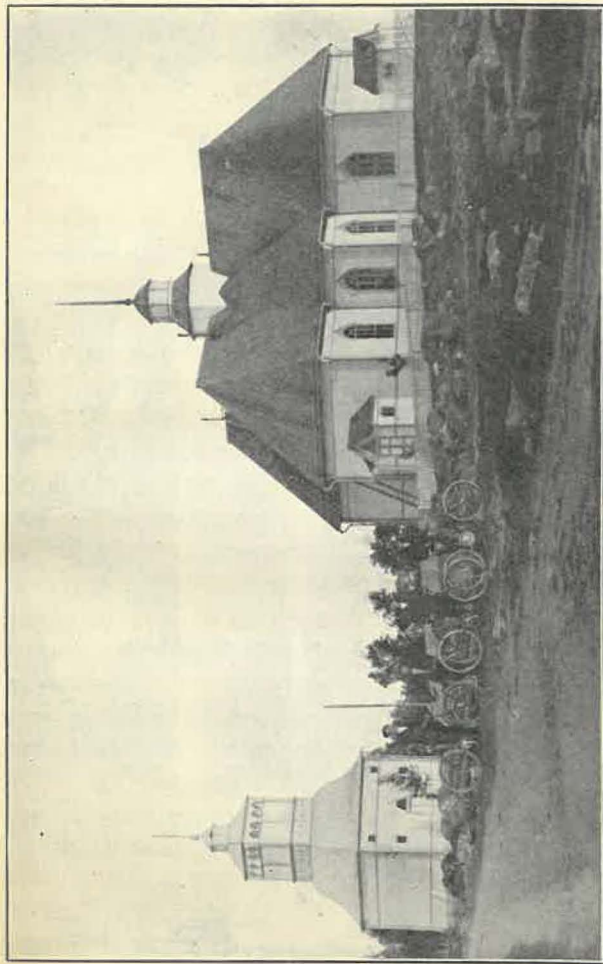
R. Warmawuori.

Lohtajan muistojen Wirkistyksiksi.

Suuri joukko Lohtajan tyttöjä ja poikia, miehiä ja waimoja on wuofien kuluesfa fiirtynyt Amerikkaan, muutamats lyhyentmäksi, muutamats pitentmäksi aikaan, toiset ikipäiwiksi. Tähän fiirtymiseen on luonnollisesti ollut syynä onnellisuuden etsiminen, hyvän tahi entistä paremman toimeentulon saawuttaminen; sillä ei ihminen tawallisesfa olosfaan koskaan tee sitä, josta hän warmasti tietää taitka warmasti usko elämänsä huononewan.

Se hengen eli ajatuksen sisällinen aarraitta, jota woisimme tunne-elämäksi nimittää, on eri ihmisillä erilaisilla muistoilla täytetty. Minkälaisia owat olleet ne kokemukset, ne kestetyt kärsimykset ja waiwats, joiden kautta elämä on käynyt, minkälaisia ne ilot ja nautinnot, joita kuluneet wuodets owat mukanaan tuoneets ja wieneets, minkälaisia ne owats hairahdukset, mitkä arpia owats omaantuntoon jättäneets, minkälaisia ne kiusaukset, jotka kestettiin tahi joissa kompastuttiin, näiden kaikkien mukaisefsi muodostuu henkemme jällyttämät muistots.

Näkywäisistä aarteista, olkoot ne rahaa taitka muuta tawaraa, jota kullin elämäsään tarwitsee ja

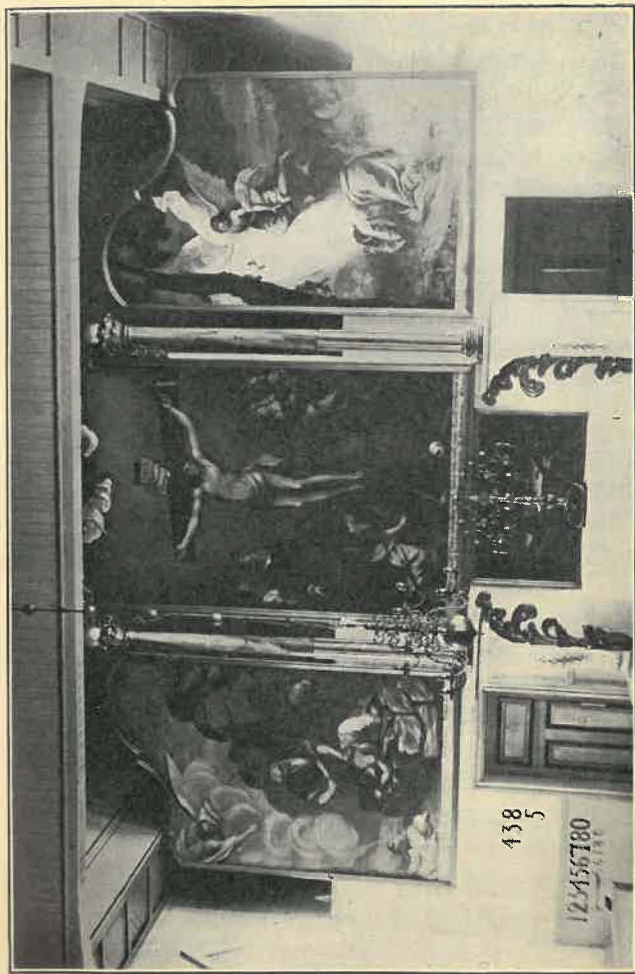

Lohtajan seurakunnan kirkko Suomessa.

jonka runfaudessa me kowin herkästi uskomme onnellisuuden tunteentkin lopullisesti löytyvän, osa kulutetaan loppuun, mutta uutta hankitaan sijaan, osa vanhenee itsestään käymättömäksi ja joutuu ajelutawaraksi. Samoin vaihtuvat ja kuluwat muistojemme muodot, kun entiset niistä ojaaksi häviävät mielestä pois ja uudet tapahtumain kuvat tulewat täyttämään hengen täilyshyöhyyn.

On toki semmoijtaikin kuluneen ajan kuvia, jotka eivät koskaan jäljettämiin muistista murene, vaan pysyvät mielessä selväpiirteisinä äärimmäiseen vanhuuteen asti. Me kuulemme 80 ja 90 wuotisten ihmisten, jotka muuten eivät niin sanotuisista päivän tapahtumista tiedä eivätkä wälitä mitään, eivät niitä pikku heffen kuluttua enään muista, jos heille semmoisia kerroo, lapsuutensa ja nuoruutensa oloista puhuwan niin wirkeästi ja lähituntoisesti, kuin olisivat eilen olleet esittäwänä. Niinkuin sawenwalajan tekemä kirjoitus tiilesjä, sitten kun se kuivanut ja kowakki poltettu on, näkhy wuofisatojen perästä, wieläpä tiilen kappaleisfakin ojaaksi, samoin on syöpyhnyt sywälle elämän alku wuosien muistot ajatuksiimme. Ne tyllä owat ajottain niin sywällä hengen kättöisjä, että luulisi tyllänään niiden haihtuneen. Mutta kun tulee joku tapaus, joku semmoinen nyhkaikainen näkhy filmäin eteen, joka muistuttamalla wiittaa entisyhyteen, silloin uudistuu mielessjä heti entisyhyden kuva, joka kirkastruu sitä selwemmäksi, mitä kauemmin hengen filmä sitä katselee.

Tämmöisissä muistojen uudistuksissa ei ole sekkään harwinaista, että yksi uudistunut muiston kuva synnyttää toisen, toinen kolmannen ja niin yhä edelleen

Lohtajan kirkon alttaritaulu.

jatkuvassa sarjassa, kunnes pitkä jaksso entistä aikaa on tuokiossa uudestaan kulkenut henkemme filmiin ohitse, tullut uudestaan esityksi.

Niille tämän kalenterin lukijoista, jotka ovat syntyneet ja kasvaneet Lohjalla tai muuten siellä oleskelleet tutustumaan asti, pyytää tässä esitetyt kuvat Lohjtajan kirkosta ja tapulista olla sanansaattajana entijistä ajoista, samalla kun ne esittävät jotakin uutta niille, joille seutunne on outoa. Vitemmän aikaa Ameriikassa olleet kuntalaisemme huomaavat heti, että Herran huoneet ovat ulkoasultaan muuttuneet sekä sijältä että päältä. Vuonna 1905 uudistettiin kirkko sijältä perinpohjin: lattia otettiin pois paikoiltaan, plankut höylättiin, välilattia laitettiin, penkit tehtiin uudet, koko kirkko laudoitettiin sijältä sekä seinät että katto, samoin tehtiin uudet ovet ja uudet kivistit eli porstumat. Muutamaa vuotta myöhemmin pantiin kirkkoon uusi vesikatto, uusi laudoitus seiniin ulkopuolelle ja se maalattiin. Kolme isoa kamiinia lämmittää kirkon sunnuntaisin ja yksi sakariston.

Tänä vuonna 1768 rakennettu kirkko on nyt sijältä ja päältä jiiistissä kunnossa. Korjausten jälkeen näytti wieressä seisova, toista sataa vuotta vanha tapuli alakuloisena ja huonompi osaisen tunnetta kärkeväänä seisovan hiljaisena paikallaan juuri kuin ajatellen: „Ettekö voisit minuakin auttaa? Kattoni vuotaa, patsaani ovat osalta lahonneet, kivijsalkani horjuu.“ Ja hywin me ymmärsimme nämä tapulin puutteet. Ryhdyttiin siis innolla korjaamaan sekin. Antti Antinpoika Mattila ja Suho Saakonpoika Rajunpää teki urakalla uuden kivijsalan poratuista kivistä.

Matti Suhonpoika Runtio johti muun korjaustyön, jonka urakalla toimittivat Antti Erkinpoika Savola, Wilhelmi Zakkola, Janne Naponpoika Zakkola, Suho Rajunpää ja Antti Matinp. Sirvi.

Niinkuin kuvasta nähtyy on tapulin ulko-asukin vähän muuttunut entisestään. Oven päällä on nyt affuna ja kahdeksan muuta affunaa, veljä kummassakin vastakkaisessa seinässä. Niistä vääsee valoa sijälle niin, että kelloihin nousumatta ei ole enään pimeä kuten ennen. Entisten firweellä tehtyjen porrasten sijalla kelloihin on jiistit, osaksi kiertävät osaksi suoraan käymät portaat ja kelloihin tultua on valoisaa kuin ajuinhuoneessa luukkuja awaamatta, sillä ympäri koko kellojen osaston on affunoita joka seinällä kellojen yläpuolella ja heti affunain päällä jiiisti välilatto, joka estää tornissa olevan pelkkaristikon nähtymästä. Kolme vesikattoa on rautapellistä. Sekä kirkon että tapulin ulkomaalaus on waakan värinen.

Kuvia katjellesa muistuu arwaten Lohjalaiisten lukijain mieleen ne miehet, jotka ovat julistaneet rauhan ja lohdutuksen sanaa tässä Herran huoneessa sekä niille, jotka sitä tarvitsewat että niille, jotka sen hyljäävät; sillä sejalainen on seurakunta. Onhan siellä semmoisiakin meidän miehiä ja naisia, jotka muistawat rowasti C. A. Reckman'in jo vastori Wilhelm Wigeliuksen. Näiden jälkeen olemme jaaneet kuulla rowasti R. R. Sandelin'in ja pastori Kaarlo Rantanen opetuksia ja neuvoja. Kaikki nämä mainitut miehet ovat jo wainajia, ijäisyyteen siirtyneitä.

Rowasti Jof. Cajan ja pastori R. Calamnius,

jotka osaksi olivat samanaikaisina pappeinamme, ovat muuttaneet toisiin seurakuntiin, edellinen Niivalaan ja jälkimmäinen Piippolan kirkkoherraksi. Nyt on seurakuntamme kirkkoherrana S. W. Seli ja kappalaisena A. Simelius.

Nämä muutokset opettajisjämme ovat tapahtuneet 30 vuoden kuluessa. Mutta yksi kirkkomme toimihenkilöihin kuuluva mies on pysynyt aina samana, seisonut aina paikallaan. Se on vanha 85 vuotta täyttänyt kanttorimme G. A. J. Krautlein. Kirkkoviisuissa ja ruumisten hautamisessa on häntä useita vuosia jo auttanut poikansa Werner, mutta kinkerimatkoiilla on kanttori itse mukana toimituksissa. Se on harvinaista, että niin vanha mies jaksaa olla liikkeellä vähänkään, jaati sitten wiran toimituksissa. Mutta kanttori Krautlein onkin niitä vanhan ajan terveitä miehiä, joita ei tavata usein.

Kirkon wartijana eli „wehtarina“ niinkuin me täällä sanomme suntiota, on Antti Kronqvist. Hänkin on palvellut jo neljän rowastin aikana, waikka ei iältään ole vielä kuin 60 miehiä. Hänellä on kirkon lämmitys huolena talven aikana. Joka pyhä-aamu nähdään hänen juora ryhtisenä astuvan kirkon avaimet kädessään, awaamaan omia ja laittamaan kamiineihin tulita, että kirkko ennättää lämmitä siksi, kun jumalanpalvelus alkaa. Lämmityksestä saa hän palkaksi kassii kirkossa koottavaa kolehtia vuodessa.

Ennen soiti kelloja „vanha soittari“ Antti Juntila, kumppalinaan omat poikansa Aleksanteri ja Antti. Hän oli 17 vuodesta asti kulkenut tapulissa ja wahwa-voimainen mies kun hänestä sitten tuli, kuudettatym-

mentä vuotta polki isoa kelloa kannalleen ja sai sen helposti yksinkin pystöön. Toinen pojista soitti silloin pienempää kelloa, kun kahden kellon äänen tuli kuulua. Rowin oli kulunut fileäksi tapulin wanhoissa ylösnousuportaisissa pyöreä, seipään paksuinen käsi puu Juntilan lämmenten hivotuksista vuosikymmenien aikana ja kolopintaiseksi astinlaudat hänen kenkäänjä syväyksiä, kun hän nousi niitä myöten milloin kuolleen fanomakelloja, milloin lauantai soittoa, hautaussoittoja tahi muita pyhänä tarwittawia soittoja warten ylös. Mikoja sitten ovat samat kellot hänellekin soineet, samaan „Rauhan mäkeen“ (hautausmaan nimitys) on päässyt lepoon hänenkin wäsynyt ruumiinsa, johon hän ennen monelle tuhannelle antoi matkasoitot kumahdella. Hän poikansa Aleksanteri muutti perheineen Amerikkaan liki parikymmentä vuotta sitten, jossa hän elää Regauneen tahi Ishpemingin seutuilla. Toinen poika, hänkin Antti nimeltään, otti isänsä wiran toimittamiseen ja soitti poikineen pitkän ajan. Waan kun hänenkin poikansa meniwät Amerikkaan ja oma terveytensä alkoi heikontua, jätti Antti Juntila nuorempi soittarin wiran, joka oli suwun pernnölliseksi toimeksi muuttua.

Soittotawassa on sitten tehty se muutos, että kelloja ei enää soiteta heiluttamalla eli polkemalla kannalleen, waan kielestä laitaan lyömällä. Lämmöistä soittamista woi toimittaa yksi mies kun wuoron päältä kummankin kellon kielellä panee kellon soimaan. Lämmöinen soittaminen ei kyllä ole niin juhlasta eikä kauas kuuluwaa, kuin entinen kannoilleen soitto, mutta ei tunnut olewan meissä, tämän sukupolwen miehisä, enään sitä innoitusta eikä kyhä, että olisimme woi-

neet kellot saada heilumaan jännöllisesti ylös ja alas pystystä pystyyn. Siinä jhy, miksi soitto on muuttunut.

Juho Juhonpoika Saakola on nykyinen soittorimme.

Niin kuin edellä olen jo viitanut, on tarkoituseni ollut herättää kotiseudun muistoja Ameriikkaan muuttaneiden seurakuntalaistemme mieliin ja näiden muistojen ohella, jos mahdollista, saattaa ajatuksemme kiinnitettyksi siihen muutokseen, jonka takana meidän onnemme tai onnettomuutemme on tämän elämän perästä.

Nykyaikana on varsin yleiseksi levinnyt se mielipide, joka vihaa kaikkea kirkollisuutta ja uskonnon arvoissa pitämistä juuri kuin niistä olisi maailman pahuus lähtöisin. Tämme toisinaan saapuu tietoja siitä, kuinka pilkallisesti muutamats Ameriikassa olevat nuoret, vasta elämänsä miehuden ikään päässeet kansr-laisemme kirjoittavat isänmaansa Suomen oloista varjinkin kirkollisessa suhteessa. Kyllä täällä kotimaassa saa kuulla samallaisista ylenkatsetta. Kun nyt ihmisillä on vapaus joko hyljätä uskonnon tarjoama voima tai sen avoulla parhaiten kestää elämän taistelussa, ei ole mielestäni mitään vääryyttä siinä Sumalan sanan hyljääjälle tehty, että toiset tuon hyljätyn sanan pitävät kalleimpans tavaranans. Onhan kummankin valitsemisvapaus säilynyt loukkaamatta. Mistä siis iwa ja ylenkatset? Onkohan paha omatunto tässä yllättäjänä?

J. Leppälä.

Amerikan suomalaisten väkilukutilasto, tuhattuuissa ja valtioittain.

Minnesota	67,000	Maine	2,000
Michigan	65,000	New Hampshire ..	2,000
Massachusetts ..	21,000	Colorado	1,500
New York	13,000	Connecticut	1,500
Ohio	12,000	Arizona	1,000
Washington	12,000	Florida	1,000
California	11,000	Vermont	1,000
Oregon	10,000	Utah	1,000
Montana	10,000	Idaho	1,000
Wisconsin	9,000	Mississippi	500
South Dakota ..	8,000	West Virginia . .	500
North Dakota ..	6,000	Alabama	500
Illinois	5,000	Indiana	500
Pennsylvania ..	5,000	Rhode Island ..	500
New Jersey	3,000	Muisja valtioissa	1,500
Massa	3,000	Canadassa	28,000
Wyoming	2,000		
		<hr/>	
		Yhteenjä	306,000

M u i s t. Tarkan tilaston tekeminen Amerikan suomalaisista ei ole nykyään helpoimpia tehtäviä. Muutteleminen työpaihasta toiseen, valtiosta valtioon on kovan yleistä. Kymmeniin tuhansiin nouseva miesjoukko viettää talvensa metsätöissä Michiganissa ja Minnesotassa. Kesäisin nämät miehet työskentelevät rautateillä, kaupunkien katutöissä tai elonkorjuussa Dakotan niipelloilla. Vanhimmilta kaimannoilta siirtyy suomalainen mielellään uusiin, pienempiin kaimantoihin, sillä niissä tarjoutuu kykenemille miehille paremmat edut.

Erittäin huomattava nykyään on maalle muuttaminen, omille tiloilleen. Warsinkin perheelliset, joilla wanhinkin on jäastää ostelewat farmeja ja siirtywät kaimantojen waarallijista töistä omille maatiloilleen. Herran sana tässäkin toteutuu: „Ei meillä ole täällä pöyhäistä kaupunkia“.

S. — n e n.

Wuosikertomus,

Luettu Amerikan Suomalaisen Ew. Luterilaisen kirkkoyhdistyksen eli Suomi-Synoodin kolmannesjakolmatta vuosikokouksessa Fairportissa, Ohiossa, kesäk. 13 p. 1912.

Kristuksen tulee hallita siihen asti, kunnes on pannut kaikki vihollisensa jalkainsa alle. 1 Kor. 15: 25.

Kuolleista heränneiden joukossa on Kristus ejiokinen. Hänen kauttansa saawuttaa kuolleista nousumuksen jokainen häneen uskowa. Kun sitten ihmisten ylösnousumuksen perästä tulee loppu, antaa Kristus waltakunnan Jumalalle ja Isän haltuun. Kaikki viholliset kukistetaan sitä ennen, kuolema viimeisenä. Kaikki alistetaan Pojan alle, joka on alistanut kaikki hänen allensa, jotta Jumala olisi kaikki kaikessa. Tämän suuren päämäärän saawuttamiseksi on Kristuksella kaikki walta taivaassa ja maan päällä. Kristuksen tulee hallita. Hänen ewangeliuminsa on tulewa tunnetuksi kaikille luoduille, jotta kaikki tuntisiwat Herransa ja Wapahantajansa. Ihmeellillä tawalla yhtyy hänessä Jumalan tahto ja kunnia, walta ja woima, ja ihmisten autuus. Kristuksen walta tarkoittaa maailman pelastusta, hänen hallintonsa kaiken

autuaallista uudistamista. Kristuksen valta ja hallinto ei ole tukahuttava sortovalta, vaan vapaaksi tekemä ja pelastusta tuottava hallinto. Se tähtää maailman saattamista sopuointuiseen täydellisyhteen Jumalan yhteydessä. Kallis ja ihana on sentähden jokaiselle se työ, jolla pyhätään toteuttaa Kristuksen hallintoa koko ihmiskunnan yli.

Kalliina on meidän pidettävä kirkollinen työ kansamme keskuudessa, jotta Kristuksen hallinto sen yli toteutuisi. Ja kuta enemmän Kristuksen armo saa meissä työtänsä tehdä, ja kuta palawammaksi Kristuksen rakkaus tulee meissä, sitä palawammalla halulla mekin teemme työtä Kristuksen vallan ja hallinnon toteuttamiseksi oman kansamme yli, tämän kansan totiseksi vapaudeksi ja pelastukseksi pahan vallasta. Paljon on vielä vihollisia, ja työ on käypä yhdesä kovan taistelun kanssa. Mutta meillä on luja lupaus: Herran oikea käsi saa voiton. Ja Herran on Kristus panewa kaikki vihollisensa jalkainsa alle. Antakoon Herra meille wakaavaa uskoa ja kärsiwäistä kestäwyhtyä joka aika tässä kalliaissa työssä! Antakoon hän sitä seurakuntain opettajille, ja antakoon hän sitä meille jokaiselle Kristuksen opetuslapselle!

Tärkeänä työnä on yhä edelleen pidettävä hajalla olevien kansalaisytemme kokoaminen seurakunnalliseen yhteyteen, missä se ei vielä ole tapahtunut. Järjestetyssä yhteiskunnassa voi kristillinen saarnatoimi, sielunhoito ja kaikinpuolinen kirkollinen työ paraiten menestyä. — Seurakuntiemme lukumäärä kirkkokunnassamme oli viime vuosikertomuksen mukaan 119. Tästä

luvusta täytyy meidän kuitenkin pyyhkäistä pois Nordwoodin, Gazzamin, ja Smithvillen pikkuseurakuntain nimet. Nordwood oli Massachusettsin, Gazzam Pennsylvanian ja Smithville New Hampshiren waltiossa. Näiltä paikoilta on kirkkokunnan yhteyttä suojimat henkilöt muuttaneet toisiin paikkakuntiin. Täten on wanhain seurakuntain lukumäärä 116. Vuoden kuluesä on kirkkokuntaamme liittynyt 10 pienempää seurakuntaa, joiden yhteenlaskettu wäkiluku on noin 1000 henkeä. Uusista seurakunnista on kuitenkin kolme ennen kuulunut Hancockin seurakunnan yhteyteen nimittäin Pawolan, Soughtonin ja Chaswellin seurakunnat Michiganissa. Sitä paitsi on kirkkokuntamme yhteyteen otettu Maple Ridgen, Askelleen ja Senningsin seurakunnat, myöskin Michiganin waltiossa, Warengon seurakunta Wisconsinin waltiossa, Duluthin seurakunta Minnesotan waltiossa, Cureka ja Berkeleyyn seurakunnat Californian waltiossa, nämä kaikki wiimemainittua liittyneinä lännen piiriin. Lausun tässä nuo uudet seurakuntatuloikkaat termetulleiksi kirkkokuntamme yhteyteen, yhdesä pyrkiäksemme eteenpäin, yhdesä kilwoitellaksemme, nauttiaksemme yhdesä iloja ja suruja Herrassa.

Tähän liitän myöskin tilastollisia tietoja kirkkokuntamme seurakuntain wäkiluvusta sikäli kuin niitä olen saanut vastaanottaa. Uusia tietoja olen saanut 82 seurakunnasta, ja niiden mukaan on asianomaisten seurakuntien wäkiluku seuraawa: (1 koko wäkiluku, 2 ripilläkäypien miesten, 3 ripilläkäypien naisten ja 4 ripilläkäymättömien eli lasten)

Californiasja:

Berkeleyn	87	43	44	—
Eureka	130	30	30	70
Fort Braggin	422	107	90	225

P. Dakotasja:

Wholan	58	19	14	25
--------------	----	----	----	----

Illinoisisja:

DeKalbin	221	68	51	102
Waukeganin	161	52	41	68

Massachusettsisja:

Allstonin-Brightonin	162	38	64	60
Cape Annin	683	186	196	301
Gardnerin	213	67	66	80
Maynardin	208	53	48	107
Peabodyn	210	65	80	65
Quincy	153	40	41	72
Worcesterin	391	106	95	190

Michigansisja:

Allouezin	52	15	16	21
Amajon	218	58	50	110
Askeleen	108	25	27	56
Atlantcin	400	100	100	200
Baltic So. Rangen	500	100	100	300
Baragan	72	19	15	38
Besfemerin	81	20	20	41
Calumetin	1306	352	329	625
Championin	81	16	14	51
Chasfellin	123	31	28	64
Covingtonin	139	36	30	73

Crystal Fallsin	555	122	127	306
Deertonin	54	10	18	26
Dioriten	70	20	15	35
East Tawakfen	39	11	12	16
Ebenin	123	34	29	60
Hancockin	2500	630	580	1290
Houghtonin	115	34	31	50
Frontwoodin	596	150	126	320
Ishpemingin	1066	248	249	569
Jenningsin	60	15	15	30
Kyrön	135	33	28	74
Lairdin	323	81	68	174
Marquetten	98	28	25	45
Masjin	251	65	66	120
Maple Ridgen	53	13	9	31
Mohawkin	416	114	100	202
Negauneen	604	144	139	321
Pacovolän	180	48	40	92
Painesdalen	130	30	30	70
Palmerin	308	79	73	156
Paynesvillen	120	25	33	62
Bequamingin	26	9	5	12
Princetonin	337	93	71	173
Redridgen	100	20	20	60
Republicin	616	208	135	273
Stambaughin	175	45	40	90
Trimountainin	180	40	40	100
Trout Creekin	63	16	18	29
Wakefieldin	505	120	90	295
Winthropin	217	43	46	128

Minnesotassa:

Elyn	203	57	46	100
Evelethin	450	105	115	230
Floodwoodin	244	50	70	124
Kalexalan	61	14	14	33
Murmijärwen	93	30	17	46
Spartan	64	13	15	36

New Yorkin walt:

New Yorkin	80	12	34	34
Brooklynin	196	80	50	66
Harlemin	80	20	20	40

Ohioassa:

Burtonin	57	15	16	26
Clevelandin	78	11	47	20
Conneautin	722	171	162	389
Fairportin	960	218	248	494
Girardin	141	37	33	71
Harborin	1167	246	252	669
Warrenin	91	31	32	38
Youngstownin	80	24	20	36

Pennsylvaniasa:

Besfemerin	121	49	27	45
Erien	61	14	12	35
Glasportin	26	11	10	5
Monesfenin	461	118	108	235
New Castlen	144	27	39	78
Hankinin	15	6	4	5

West Virginiasa:

Clarksburgin	37	10	12	15
--------------------	----	----	----	----

Wisconsinissa:

Sackleyn	119	25	26	68
Iron Beltin	105	25	30	50
Warengon	63	18	15	30
Huden Sawon	55	19	14	22

Seuraavista seuraavimmista omat tiedot edelliseltä vuodelta 1911:

Poinsettin	160	43	44	73
Sawon	195	64	60	71
Chicagon	50	10	20	20
Grand Maraisin	104	23	23	58
Jacobsvillen	84	37	25	22
Newberryin	246	72	67	107
Rudyardin	345	102	68	175
Sault Ste. Marien	162	40	56	66
Winonan	55	13	14	28
Mawuuden	99	24	17	58
Wivabikin	40	9	9	22
Brainerdin	94	27	21	46
Buhlin	33	8	10	15
Chisholmin	130	25	25	80
Cloquetin	151	30	31	90
Cofaton	85	11	14	60
Mt. Ironin	306	77	64	165
New York Millsin	98	28	27	43
Sebekan	27	10	9	8
St. Louisjoen	135	30	31	74
Toivolan	93	30	23	40
West Duluthin	104	24	23	57

Jacksonvillen	48	15	13	20
Brunen	83	28	25	30
Uuden Waasan	60	12	12	36
Rock Springin	28	6	6	16
Canadan „Soon“	113	32	35	46
New Finlandin	388	93	82	213

Seuraavat ovat vuodelta 1910:

Astorian	340	107	109	124
Kalewan	590	151	125	314
Pecanin	71	19	12	40
Deep Riverin	209	76	63	70
Superiorin	73	16	15	42
Copper Cliffin	140	40	30	70
Portlandin	45	10	15	20

Jäljellä olevassa 9 seurakunnassa oletan väkiluvun olevan yhteensä 500, joista puolet eli 250 ripilläkäypä ja puolet eli 250 ripilläkäymättömiä. — Kun lasemme edelläolevat summat yhteen, saamme kirkkokuntamme koko väkiluvuksi 27,464, joista ripilläkäypä 13,660 ja ripilläkäymättömiä 13,804.

Katso kirkkokunnan varsinaisia seurakuntia on pastoriemme hoidossa ollut 20 saarnapaikkaa, joissa yhteensä lausuttu jäsenmäärä on noin 1,800 henkeä.

Seurakuntain sielunpaimenia eli pastoreita oli viime kirkolliskokouksen aikana kirkkokunnassamme 26. Näistä erosi keuhkustamme kuoleman kautta pastori Nadolfi Riippa viime elokuulla, oltuaan ensin kirkkokuntamme lähetyspastorina ja opisto-asiamiehenä, sekä fittemmin useampien seurakuntien pastorina yhteensä seitsemän-

Synodisoppilinen seminaari kuvattuna 1912.

toista vuotta. Samoin on pastori Kalle Kuusisto kuoleman kautta eronnut maallijelta työntältä viime marraskuun alkupuolella, jättäen virkaveljein ja seurakuntalaisten mieliin syvän kaipauksen. Hän oli ennättänyt olla Amerikassa vasta noin 9 kuukautta. — Kotimaahan Suomeen lähti tämän kesäkuun 4 p:nä Regauneen y. m. seurakuntain pastori E. W. Saarainen, oltuaan näiden seurakuntain pastorina kahdeksatta vuotta. — Näin

Taawetti J. Elm,
Astorian seurak. pastori, Ore.

Vihtori Kuusisto,
Masfin seurak. pastori, Mich.

on kirkkokuntamme saarnamiehistö vähentynyt kolmella, ja lupistunut siis 23:meen. Sitä vastoin on meillä ollut ilo saada Suomi-Opiiston seminaari osastolta 6 nuorta miestä, jotka mainitun seminaarinoppilajksen suorittaneina ja saatuaan laillisen kutsun vihittiin pyhään saarnavirkkaan Hancockin seurakunnan kirkossa viime toukokuun 29 p:nä. Silloin näet piti Michiganin piirikunta

enimmäistä vuosikokouksensa Hancockissa. Nämä nuoret saarnamiehemme olivat saaneet kutsun seuraaviin seurakuntiin: Taawetti Joakim Elm Astorian ja Deep Riverin seurakuntiin, Otto Kaarto Fort Braggin, Cal., Matti Kortezmäki Floodwoodin y. m. seurakuntien sielupaimeneiksi, Vihtori Kuusisto Masfin, Lairdin y. m. seurakuntiin, Matti Rönönen Waufeganin ja DeKalbin seurakuntiin ja Taawetti Adolfsi Samanen Brainerdin,

Matti Kortezmäki,
Evelethin, Floodwoodin y. m. seurak. pastori, Minn.

New York Millsin y. m. seurakuntiin. Serran noita nuoria työmiehiämme yhä kasvattakoon ja tufekoon telemään hänen kallista tyhwötyötänsä siirtokansamme parhaaksi! — Paitti tätä lisäystä tywoimiimme on meillä onni lausua terwetulleeksi Suomesta tänne saapunut virkatoveri, pastori Kalle Geikki Mannerkorpi, joka on saanut hoitoonsa Harborin, Conneautin ja Erien seurakun-

nat. Antafoon Herrä hänelle voimia ja kestävyyttä tärkeällä työalallaan. Kirkkokuntamme saarnamiehistö on nyt siis luvultaan 30. Paljon enemmän tarvittaisiin. Tästäkin pienestä joukosta todennäköisesti menetämme piakkoin kaksi miestä, joiden mieli on ruvennut kääntymään maallista isänmaata kohti. Onpa siis erittäin tarpeen vaatima asia, että Suomi-Opiiston seminaari-osaosto alkaa ensi syksynä taas työnsä uusien työmiesten valmistamista varten.

Saarnamiesten muutoksia, jotka eivät ole vaikuttaneet lisäystä eikä vähennyksiä, on tapahtunut seuraavasti: Pastori S. S. Rönkä on ollut Suomi-matkalla noin vuoden ajan, mutta palaa sieltä piakkoin työalalleen Dakotaan. Pastori D. Stadius muutti Fort Braggista Sault Ste. Marien, Rudhardin ja Newberryn seurakuntain pastoriksi. Brooklynin seurakuntaa on hoitanut ensin merimiespastori R. Mäkinen, myöhemmin New Yorkin seurakunnan pastori M. Salminen.

Sumalanpalveluksia varten ovat kansalaisemme rakentaneet joitakuita uusia kirkkoja. Näistä viihittiin New York Millsin ja Brainerdin kirkot viime kesänä ja Stambaughin seurakunnan kirkko viime syksynä. Piakkoin vihitään myös Quincyn ja Berkeleyn seurakuntain uudet kirkot. Eureka ja Duluthin seurakunnilla on omat kirkkonsa. Kirkkojen lukumäärä kirkkokunnassamme on nyt 73, joiden yhteenlaskettu hinta eli arvo on \$269,425. Sitä paitsi on muutamilla seurakunnilla haaleja tai osallisuutta haaleihin. Niiden yhteenlaskettu arvo on noin \$5,000. — Pappiloita on 18, ja niiden yhteinen arvo on \$33,915. Sautausmaita on 22, joi-

den yhteenlaskettu arvo on \$3,060. Muuta omaisuutta on tiedonantojen mukaan \$11,616. Koko omaisuuden arvo, lukuunottamatta yhteisiä laitoksiamme Suomi-opistoa ja Ruustamussliikettä, on nyt \$333,132. Wellaa on \$48,512.

Seurakuntainamme kasvannosta on mainittava, että sijaista työtä on koetettu yhä enemmän syventää. Yhä tärkeämmäksi on käynyt saarnamiehillemme kysymys: kuinka voitaisiin aikaansaada enemmän tosi herätystä ja suurempaa hengellistä elämää? Seurauksena näistä kysymyksistä syntyy jielunpaimenella ihan itsestään yhä uskollisempi Jumalan sanan julistaminen, joka on ainoa oikea keino hengellisen elämän elpymisen aikaansaamiseksi.

Waikeutta hengellisessä työssämme tuottaa juuressa määrin se, että kirkkosakäynti, kuten walitetaan, on monissa seurakunnissamme kowin laimea. Toisissa se taas kuuluu olewan hyvä, jopa warsin kiitettäväkin; siellä woi hengellinen herätys ja kasvantokin meneztyä. Maalisten seurojen walitusta moittitaan toisin paikoin huonoksi ja waikeuksia aiheuttawaksi. Teosofiaa harrastawat henkilöt koettawat johtaa kansaamme pakanalliseen ajatussuuntaan, jopa kuuluu olewan niitäkin, joita miellyttää parhaiten muinainen suomalainen pakanuuden uskonto. Epäilemättä ne owat hetken aikaa kestäviä unelmia ja houreita, sumuja, jotka hälwenevät, kunhan kristinuskon kirkas walo pääsee tyllin walaisemaan.

Ulkonainen kasvanto on huomattawissa ainoastaan seurakuntain lukumäärään nähden. Suomeen muuttamisen ja siirtymisen wuoksi toisiin paikkakuntiin, työn

ansion saantiin ja maanviljelysseutuihin on monissa seurakunnissa väkiluku melkoisesti vähentynyt, jos on taas toisissa vaikuttanut lisäystäkin. Muutamissa seurakunnissa ovat sijäiset riittämykset saaneet aikaan hajaantumista. Tämän pitäisi meitä opettaa, ettemme valmistele pikkuasioista riitakapulaa. Koskus on asia koskenut seurakunnan sielunpaimenta. Toiset pitävät kiinni sielunpaimenesta, toiset tahtoiivat päästä hänestä ja saada uuden. Uutuus korvia hetken viehättää, kuten muinoin Ateenalaisia. Tässä sielunpaimenet tarvitsevat viisautta. Taitavalla tavalla on koetettava saada riittämykset tafoittumaan. Jos se ei ole mahdollista, ja jos totuus ja Jumalan kunnia ei siitä joudu kärsimään, niin on ajatukseni, että, asian koskiesä sielunpaimenen perjoonaa, hänen on paras ajatella, eikö ehtä muutto seurakunnasta olisi paras mitä hän voi tehdä, vaikka vielä seurakunnan enemmistö on hänen puolellaan. Kun hän huolellisen harkinnan perästä Herran edessä huomaa tämän parhaaksi, on hänen se tehtävä ja otettava jäähyväiset seurakunnalta nöyrällä ystävyydellä ja sanottava: „En nyt palaja tänne teitä katsomaan, ennekun saan kuulla, että rauha ja sopu Jumalan avulla on palannut keskuuteenne“. Väärin olisi myöskin kirkkokuntamme saarnamiehen ruweta muodostamaan itseään warten toista seurakuntaa entisen rinnalle samalla paikkakunnalla, joko omasta halustaan tai ystävien houkutuksen johdosta. Tunneimmehan, kuinka helposti hajaantumista voidaan synnyttää, ja kuinka päin wastoin yhteyttä on vaikea rakentaa, wartinin siellä, misjä kiikho on särkenyt entistä yhteyttä.

Nuorisosta nouswasta on koetettu edelleenkin huolta pitää. Pyhäkouluja ja kesäkouluja on yhä edelleen koetettu kehittää ja pitää woimassa eri paikoilla, wäliin on uusiakin pystytetty. Tietoja olen saanut 97 pyhäkoulusta, joissa on 752 opettajaa ja joissa käy 5,622 oppilasta. — Tähän on lisättävä kuitenkin wähintään 30 pyhäkoulua, joissa toimii noin 130 opettajaa ja käy noin 1,000 lasta. Näin on pyhäkoulujemme lukumäärä 127, opettajia niissä 882, ja lapsia käy niissä 6,622.

Kesäkoulu-toimi on myös ollut woimassa. Saadut tiedot ovat niistäkin josjain määrin waiillinaisia. Kesäkouluja on ollut yhteenjä 47, joissa on toiminut 52 opettajaa, ja niissä 2,537 lasta nauttinut opetusta.

Piirikunnittain on pyhäkoulutyötä wirtistetty pyhäkouluopettajain kokouksilla, joissa yhteisistä pyhäkoulutyötä koskewista asioista on keskusteltu ja täten harrastusta toimintaan wiritetty.

Nuoren kansan harrastuttamiseksi jalompiin astoihin on olemassa kristillisiä nuorisoseuroja, lasten ystävien yhdistyksiä ja lasten yhdistyksiä. Kristillisiä nuorisoseuroja on ilmoitettu olevan 17, joissa yhteenjä on 1,169 jäsentä. Lasten yhdistyksiä on 4, joissa jäseniä on yhteenjä 150, ja Lasten Ystävien yhdistyksiä 9, joissa on yhteenjä 389 jäsentä. Yhteenjä siis on näitä yhdistyksiä 31, ja jäsenluku niissä 1,708. Nämäkin numeroluwut osottawat osaltaan kirkollisen työmme luonnetta.

Kirkkokuntamme piirijako on kehittynyt siten, että tämän vuoden alussa perustettiin yksi uusi piiri entisten lisäksi nimellä Michiganin piiri. Tämä käsittää kirkkokuntamme seurakunnat Michiganissa, Illinoisissa, itäi-

femmissä ofissa Wisconsinin waltiota sekä Sault Ste. Marien ja Copper Cliffin seurakunnat Canadassa. Tällä piirillä oli ensimmäinen vuosikokouksensa Hancockissa viime toukok. 29 p., jolloin pohdittiin kysymystä orpokodin tarpeellisuudesta ja sen perustamismahdollisuudesta. Asian käsittelyä jatkua tulevaisuudessa. — Ohion ja Pennsylvanian piiri on pitänyt vuosikokouksensa Glasportissa, Pa., viime toukokuum 18 p. Sen päätöksistä ei ole minulla tarkempia tietoja. — Lännen piiri aikoo pitää vuosikokouksensa tämän kuun 23 päivän tienoilla. Kokous siellä on lykkähtynyt pappein puutteen tähden. — Idän piirin vuosikokouksesta ei ole minulla tietoja annettavana.

Kun piirikuntajako on näin pitkälle kehittynyt, olisi suotavaa että vielä muodostuisi Minnesotan piiri läheisessä tulevaisuudessa. Se voisi käsittää Minnesotan ja molempain Dakotain seurakunnat, ynnä läntisen Wisconsinin ja läntisen Canadian. Siloin olisi kirkkokuntamme jakautunut toistaiseksi sopiviin piireihin, ja wähitellen selwenisi se työ, mikä erityisesti on kullekin piirille kuuluwa.

Kristillisen rakkauden vaatimaa hyväntekewäisyyttä on koetettu kehittää eri seurakunnissa. Kaswatuustyötä warten, warsinkin lesäkouluopettajain palkkausta warten on niissä seurakunnissa, joissa lesäkoulua on pidetty, koottu wähitellen noin 40—320 dollarin wälillä, sen mukaan kuinka monta opettajaa on ollut toiminnassa ja kuinka monta kurkautta, toiminta on kestänyt. Sitä paitfi on joku määrä waroja koottu pyhäkouluja warten, warsinkin Lasten Lehden ja kirjaisten hankkimiseksi lap-

sille. Onpa joissakin pyhäkouluissa hankittu lapsille pyhäkoulukirjastoja. Tämä on warsin suosittelawa toimennpide, kun waan hankitaan kristillistä, puhdashekkistä kirjallisuutta, warsinkin pikku kirjoja, jotka sisältäwät sopiwa kertomuksia. — Myöskin Suomi-Opiستolle on waroja koottu, waikkakin täytyy walittaa, että keräys kuluneena vuonna on yleensä ollut liian laimeaa, kuten tulokset osottawat. — Myös on koetettu kolehdeilla muistaa pakanalähetystä. Orpokotiajiaa on ruvettu enemmän ajattelemaan ja waroja senkin hyväksi on muutammin paikoin koottu. Joissakin seurakunnissa on myös koottu waroja köyhäin awustamiseksi. Kaswakoön kristillinen rakkaus ja kristillisen rakkauden toiminta yhä wireämmäksi keskuudessamme!

Viime vuoden kirkolliskokous Waufeganiissa teki kyllä hywin innokkaana päätöksen lopun opistowelan poistamiseksi. Mutta tuon 7,000 taalan sijaan, joka päätettiin koota, jaatiin wajaata 1,700 taalaa. Tulos selwästi osottaa, että tuo päätös oli liian kiireinen, ja ettei asiain auttamiseksi riitä paljas innoistus, joka kokouksissamme kyllä on aina ilmennyt, waan että innoistuksen on siten muututtawa päätöksestä wakawaksi toiminnaksi. Tämä kirkolliskokous saa parhaan kytynsä mukaan miettiä, miten asia on edelleen ajettava, jotta wähitellen päästäisiin perille.

Toiwottaen että Herrä armossaan siunaisi kirkkokuntamme työn ja tämänkin eduskunnan neuwottelet julistan tämän 23:nen kirkolliskokouksen awatuksi.

S. A. N i k a n d e r.

Sirkonväiden Skarista, Mich., keuhä 1912.

Muutamia muistiinpanoja päiväkirjastani.

Historiaa tehdään tositapahtumien yhteenkokoilemisen kautta. Tällä tapaahan on Kirkollinen Kalenterimekin osaltaan valmiustelevana apuna Amerikan suomalaisen siirtolaiskirkon historian tekijöille. Tähän tarkoitukseen tunnen olevani oikeutettu piirtämään taaskin, kuten jo usein ennenkin, muutamia tositapahtumia tämän Kirkollisen Kalenterin lehdistä.

Tällä kertaa poimin ainoastaan joitakuita päiväkirjani muistiinpanoista suomalaisen siirtolaislähetyksemme alkua ajoilta. Päiväkirjani tietää esim. sen että:

San Francisco'ssa, Californias'ssa, pidettiin suomenkielinen yhteinen jumalanpalvelus sunnuntaina huhtik. 27 p. 1884. Saarnaajana oli tämän kirjoittaja. Kahden vuorokauden merimatkan perästä ja meritautia koettuani saavuin tuorstai-aamuna huhtik. 24 p. 1884 Astoriasta käsin „State of California“ nimisellä höyrylaivalla San Franciscoon. Matkatoverinani olivat ruotsalaiset pastorit Peter Carlson ja Joh. W. Skans (molemmat sittemmin kuolleet) sekä norjalainen pastori Eng. Tällöin oli näet skandinaavilaisilla ja fakilaisilla Tyhnenmeren rannikoilla olevilla luterilai-

illa pastoreilla n. k. „Free Conference“ (=vapaa konferenssi-kokous), jonka keskusteluihin jaitivat kaikki saapu-
villa olevat luterilaiset pastorit osaa ottaa. Täm-
möisen konferenssin oli kokoon kutsunut San Franciscon sil-
loinen saksalaisen lut. seurakunnan pappi pastori Ja-
kob Buhler, ja pidettiin sitä kolmena päivänä hänen
seurakuntansa kirkossa. Keskusteluaineena oli m. m.
kristillinen seurakuntakäsite. Samaa
aikaan pitivät erikseen silloiset Tyhnen meren ranni-
koilla olevat Augustana Synoodin pastorit, joitten lu-
kuun tämän kirjoittajakin kuului, pastori Johannes
Tellegen seurakunnassa ja hänen johdollaan ruotsinkie-
liset lähetysjuhlat San Franciscossa. Namupäivällä
yllä mainittuna sunnuntaina, huhtik. 27 p. 1884, juh-
littiin San Franciscon ruotsalaisen ew. lut. Ebenezer-
seurakunnan kulmakiven laskeminen. Sitte kuin se juh-
la oli päättynyt, piti tämän kirjoittaja erikseen suoma-
laisen jumalanpalveluksen jälkeen puolisten ääninä osas-
sa San Franciscon kaupunkia, missä suurin joukko sil-
loisia „Friscon“ suomalaisia majaili.

Lieneekö tätä ennen San Franciscossa suomen kie-
listä jumalanpalvelusta pidetty? ... Kuultijakunta ei
ollut suuri; mutta erittäin suuri ei liene ollut silloin wie-
lä „Friscon“ suomalaisten lukumääräkään, verrattuna
siihen miksi se on sittemmin vuosi vuodelta karttunut.

Millaista „Friscon“ suomalaisten elämä silloin oli,
arvaa osaksi siitäkin että kun tämän kirjoittaja matka-
kertomuksissaan muutamassa Amerikan silloisessa, suoma-
laisessa sanomalehdessä tuli moitistelleeksi „Fris-
con“ suomalaisten kapakaelämää, jai hän siitä ankaran
nuhteen ykityksen kirjeen kautta eräältä silloiselta „Fris-

con“ suomalaiselta — arvatenkin sellaiselta henkilöltä,
joka lienee itse ollut liikeisesti käsinä kavakaharrastus-
ja „Friscon“ suomalaisten keskuudessa. Ja millaista
suomalaisten elämä täällä on sittemminkin ollut, sitä
ovat Suomen merimieslähetysten pastorit vielä parem-
min asioihin perehtyneinä, kuin tämän kirjoittaja, pe-
rinpohjaisemmin kertoneet kirjoituksissaan niiltä ajoilta,
kuin Suomen Merimieslähetys alkoi toimensa San
Franciscossa. Suomen Merimieslähetysten tehtäväksi
tulikin warsinaisen seurakuntaelämän wirittäminen
„Friscon“ suomalaisten keskuudessa, nimittäin kesällä
w. 1890; ja senpä tehtävänä on vieläkin wireillä pitää
ja ohjata San Franciscon suomalaisen seurakunnan olo-
ja ja pyrimöitä, waikkapa Berkeleyn suom. seurakunta
onkin jo liittynyt Suomi-Synoodiin. Tämän päivä-
kirjamuistiinpanoni tässä kohden julkittuomisen tarkoi-
tuksena onkin wain näyttää se tositapahtuma, että aina-
kin jo huhtik. 27 p. 1884 oli San Franciscon suomalai-
silla ewankelinen yhteinen jumalanpalvelus.

Marshfieldissä, Oregonin waltiossa, oli-
wat suomalaiset maallikot Mahlberg ja Williamson jo
jonkin aikaa tätä ennen pitäneet suomalaisia hartaushet-
kiä ja jakaneet ehtoollisen sakramenttiakin paikkakunnalla
olewan pienosen suomenkielisen wäestön keskuudessa.
Täällä oli silloin jo myös useita perheitä Suomen ruot-
salaisia, jotka halusivat kuulla saarnaa omalla kielel-
lään sekä nauttia sakramenttia. Meitä norjalaisia ja
ruotsalaisia oli myös paikkakunnalla. Sahatyöt ja osaksi
silloin jo myös maanviljelys oli paikkakuntalaisten elin-
keinona. Tiedoksi oli Marshfieldiinkin tullut, että Asto-
riaan oli elokuulla w. 1883 ajetunut toimimaan Au-

gustana Synoodin pappi, joka saarnaa sekä suomen että ruotsinkielin. Marshfieldiläiset pyysivät häntä tekemään saarnamatkan heidänkin luonaan. Mlemerkinnyn suostuikin tähän kutsuun ja saapui Marshfieldiin kesäk. 12 p. 1884. Täällä viinyytyäni 10 päivää, saarnaasin useita kertoja ja pidin ehtoollistoimitukset molemmilla kielillä, ruotsiksi ja suomeksi, kastoin 4 lasta ja avioliittoon vihin yhden nuoren parin. Muutamien kuukausien perästä teki jitte Augustana Synoodin silloinen Tyhnenmeren rannikon lähetyspappi ja kirkollisen työn raiwaaja-manhus, pastori Peter Carlson saarnamatkan Marshfieldiin. Sänkin vii pyi paikkakunnalla useita päiviä; ja niin perustettiin w. 1884 Marshfieldiin ev. lut. seurakunta, johon on siitä pitäin jäseninä kuulunut suomalaisia (ei tietysti kowin monto suomen kielistä), ruotsalaisia ja norjalaisia. To seuraavana vuonna (1885) jaatiin kirkonkin valmiiksi; pian myöskin pappila; koko seurakunnan omaisuuden arvo on nykyään noin \$11,000 ja jäseniä on 350. Seurakuntaa hoitavat Augustana Synoodin papit. Nykyisen Marshfieldin pastorin nimi on John E. Oslund. Suomi-Synoodin papista ovat pastorit M. Riippa ja M. Pesonen, kumpikin jonkun Herran käyneet Marshfieldissä pitämässä suomenkielisiä jumalanpalveluksia. Ompa ollut tekeillä myös Suomi-Synoodiin kuuluvan seurakunnan perustaminen.

Suuremmoinen ja wiehättävä on luonnonala Marshfieldin seudulla samoin kuin muuallakin Oregonin waltiossa ja koko Tyhnen meren rannikolla. Ken on wain Herranikin matkustanut esim. Marshfieldin ja Gardner'in wälin lastuweden aikana meren rannikkoa

hevoskyyhdillä, niin sellaista, suuremموista luonnon juhlaillisuutta ei woi unhottaa.

Cowington on suomalainen farmiseutu D. C. S. & Atlantic rautatien warrella Nestorian ja Sidnawin wälillä, muutamia kymmeniä mailoja etelään Michiganin Kupariisaarelta. Päiwäkirjani muistiinpanot tietävät, että pastori R. V. Tolonen käwi Herran papillijilla toimilla Cowingtonissa wähä ennen kuin tämän kirjoittaja alkoi paikkakunnan suomalaisten pyynnöstä Cowingtonissa kulkemaan. Ensi Herran olin täällä toukok. 7 p. 1900. Sitte jatkoin käyntiäni muutamia wuosia Cowingtonissa säännöllisesti joka toisin kuukausin siihen asti että pastorit Bruno Wuornos ja Otto Stadius sekä J. K. Lammi alkoivat täällä papillijia toimia tekemään.

August Guttulan talon lähelle rakensivat Cowingtonin suomalaiset yhteisen kokoustalon, wähäsen kirkon tapaan sifustamalla ja risti harjalla. Tässä kokoushuoneessa pidettiin yhteiset jumalanpalvelukset useina wuosina siihen asti, että Cowingtonin Suomi-Synoodin seurakunta pastori Sawolan aikana rakensi oman kirkonja lähelle rautatieasemaa, josta kirkonrakennuksesta on selostelu Kirkollisessa Kalenterissa wuodelle 1910. — Ensimmäinen warsinainen seurakunnallinen wuosi k o l o u s Cowingtonin suomalaisten keskuudessa pidettiin tammik. 17 p. 1901. Se pidettiin yllämainitsemassani yhteisessä kokoustalossa. Silloin pidettiin tässä huoneessa myös ensi kerta yhteinen jumalanpalvelus ja yhteinen rippi ja Herran ehtoollinen. Tässä wuosikokouksessa walittiin seurakunnan talouden esimieheksi

Matti Freeberg, kirjuriksi Kaapo Rajala ja rahastonhoitajaksi Heikki Woole.

Viimeinen seurakunnan vuosikokous, jota allemerkinnyt oli Cowingtonissa johtamassa, pidettiin tammik. 12 p. 1903. Silloin osottivat edellisen vuoden tilit, että tuloja oli ollut \$163.57 ja menoja \$113.62. Säästö \$49.95. Tällöin valittiin talouden esimieheksi Zani Lehtiniemi, kirjuriksi Kaapo Rajala ja rahastonhoitajaksi Otto Tarwainen sekä pyhäkoulun opettajiksi Mikodemus Sälliluoma, Matti Freeberg ja Otto Tarwainen. Kirkkewartijan wiran sai Zani Lehtiniemi. Edellisenä vuonna (1902) oli waltuuston jäseneksi walittu myös William Jakobson-Zärwenpää ja pyhäkoulun opettajina olivat toimineet Otto Tarwainen ja Zuhö Gaapa. Viimeksi mainitun talo oli usein näinä vuosina myös pappilana, milloin pappi oli seurakunnassa toimilla, waikka talon isäntä itse olikin poikamies; hän itse emännöitsi. Minoastaan kipeimmissä tarpeissa käytti Zani naapurin emäntiä hieman apunaan ateriat valmistuksessa. Koskus kesän aikana nukkui pappin Zanin heinäladon yläosassa heinäladan päällä, jossa käwikin uni hyvin laatuun, jopa paremmin kuin esim. erään kerran talwella, kun Zani oli sattunut lämmittämään asuintupansa niin ylen lämpimäksi, ettei mikään muu auttanut waan täytyi owen aukaista sydän yönä seposelälleen. Metsän petojen huoneeseen sisään hyökkäys ei sentään tullut pelottawana Zanin eikä papin mieleenkään; sillä siksi paljon ihmisten asuttuna oli silloin jo Cowingtonin suomalainen farmiseutu. — Nykyään on Cowingtonin Suomi-Synoodin seurakunta pastori John Wargelinin hoiossa.

Päiwäkirjannuistiinpanojeni lopuksi tällä kertaa liitän tähän vielä parisen oikaisewaa huomautusta.

Suomen Merimieslähetysen juhlaulkajaisussa San Franciscon suomalaisen seurakunnan waiheista 1890—1910, joka on luettawana Kirkollisessa Kalenterissa w. 1911, olisi ollut, koska siinä kerran Astoriaakin ja koko Amerikan pohjoista länsirannikkoa Suomen Merimieslähetysen toimialana pidetään, mainittawa jekin tosi-jeikka että paitse allamerkinnyttä, joka tuli Astoriaan papiksi w. 1883 ja jonka ajalla Astorian suom. ew. lut. seurakunta perustettiin ja ensimmäinen oma kirkko rakennettiin ja pian welattomaksi malettiin, owat ennen San Franciscon seurakunnan juhlaa w. 1910 seuraawat suomalaiset pappismiehet Astoriassa ja ympäristöillä toimineet: pastorit J. W. Eloheimo (jo ennen pastori M. Tarckasen tuloa San Franciscoon), G. Tanner, Adolf Niippa, Hannes Leiwiskä, M. E. Backman ja S. S. Rönkä, lukuun ottamatta nyt kahja maallikkosaarnajan toimiaikaa Astoriassa ja ympäristöillä. Tämän oikaisewan huomautuksen teen tässä nyt kahdesta syystä: 1:ksi että mainitun Suomen Merimieslähetysen „San Franciscon juhlaulkajain“ johdosta woi wähemmän Amerikan suomalaisten seurakunnallisia oloja ja tapatumia seurannut lukija helposti päästä sellaiseen käsitykseen, että Astorian ja koko Lännen rannikon suomalainen sisälähetystoimi on yksinomaan ollut San Franciscon suomalaisten merimiespappien huolena ja suoritettawana aina kaiken aikaa sitä pitäen kuin pastori M. Tarckanen w. 1890 ensimmäisenä Suomen Merimieslähetysen pappina San Franciscoon saapui; muuhun käsitykseen ei woi asioita tuntematon päästä waikka lu-

tee läpi koko tuon muuton niin arvokkaan San Franciscon suomalaisen seurakunnan „Kuhlajulkaisun“; 2:ksi teen tämän oikaisun nyt tässä Kirkollisessa Kalenterissa sen tähden, ettei tietääkseni Suomen Merimieslähetyks ole julkaisussaan tähän asti itse tehnyt minkäänlaisia torjauksia tässä asiassa, vaikka olenkin tämän asian Suomen Merimieslähetyksen johtomiesten huomioon vetänyt Suomi-Synoodin sanomalehdissä ja perjoonallifestikin kirjeen kautta. Sillä onhan oikeus ja kohtuus, että milloin teemme kertomuksia yhteistä toimintaa koskevista tapahtumista, silloin muistamme myös sitä, mitä muutkin ovat tehneet ja yhä tekevät, eikä vain sitä, mitä itse olemme tehneet tai teemme.

Toinen oikaiseva huomautukseni on se, ettei tämän kirjoittaja ollut Regauneen suomalaista kirkkoa viikimäisiä pastorien J. R. Rifanderin ja N. L. Tolosen kansa heinäk. 21 p. 1891, vaikka pastori C. W. Saaranen niin mainitsee Regauneen seurakunnan vaiheista kirjoituksessaan Kirkolliseen Kalenteriin vuodelle 1911. Ei ollut minulle mitenkään mahdollista olla silloin Regauneessa; sillä päiväkirjani muistiinpanot näyttävät, että kesällä w. 1890 astuin Hernösandin hiippakunnan palvelukseen pohjois Ruotsissa, josta palasin Amerikkaan vasta kesällä 1893.

S. S. S o i k k a.

Muutamia oikaisuja pastori N. Rautasen „Amerikan Suomalainen Kirkko“ nimiseen kirjaan.

Sivulla 40 sanotaan minun syntyneen maalisk. 9 p. 1855; tämä on erehdys, sillä olen syntynyt syyskuun 3 p. 1855. Erehdys on syntynyt Suomen merkittävistä vasta 3—9, jonka kirjan tekijä on nähnyt Neoviulun matrifikkilissä ja tullinut amerikkaiseen tapaan.

Siv. 74 sanotaan: „Kirjoittaja (allamerkitty) ei torju pappisvaltaa, vaan selittää, etteivät papit ole muodinnukaisia kumapatseita“. Oiteita on kirjoittaja ottanut mielestäni liian omituisesti. Kirjoituksissani P. Sanomisissa w:sta 1890 olisi tekijä löhtänyt pappisvalta-aitteen torjumistakin, joka oli sitä helpompi tehdä, kun tämän kirjoittaja ei tiedä koskaan puolustaneensa mitään tarpeetonta pappisvaltaa, vaan kirjoituksissaan yllämainittuna vuonna näyttää papeille myönnetyn wallan perustuvan heille määrättyihin melvollisuuksiin. — Lyhyttä kuvausellista lausetta, joka alkuperäisenä oli tyhjyyden muodossa, en pidä oikein paikallaan olevana yksinään kuvaamaan henkilön mielipidettä. On huomattava myös, että kirjoitus, josta ote on tehty, oli kirjoitettu ennen perustavaa vuosikokousta. Asianmukaisempaa olisi ollut katsoa, mitä allamerkitty kirjoitti myöhemmin 7:stä eri kirjeessään kirkkokunnasta.

Samasja lappaleessa „Kirkko“ kirjaa on myös Syn-

noodi-nimestä puhuesja esitetty ikäänkuin norjalaisella kirkolla olisi korkeat kuukautiset jäsenmaksut. Tilan fäästäminen muolji on tehty epäselvyyttä tuottava esitys asiasta, jossa yhdistyisen Quineyn pienen norjalaisen seurakunnan asia väkijinkin, mutta aiheettomasti jekautuu kirkkokunnan asiaksi? Sellaista mielestäni olisi wältettävä teoksessa, joka on aijottu afioita walaisemaan suurelle yleisölle.

Mempana samalla siwulla mainitaan, että konfiistori olisi „mieluummin nähnyt E:n (Eloheimon) edelleen Calumetissa“. Todellisuudessa oli nähty Eloheimon menewän Suomeen. Kuinka oikea tuo toivomus oli, jääköön tässä tarkemmin jeloštelematta. Nähtiin kuitenkin hänen sopimattomuutensa työskentelemään fiirtokansan keskuudessa.

Siwulla 75 on yläpäässä omituinen arwoستelu Calumetin synoodi-seurakunnasta, kun sanotaan: „Kiihko ylläpiti innoستusta“. Tuollainen arwoستelu ei suinkaan ole paikallaan kristillisestä seurakunnasta, joka waikuk-sien keskellä pyytää ajaa oikeaa asiaa. Ulle 200 hengen ei synoodin-seurakuntaan jäsenluku vielä ollut alentunut. Oliko tuon „kourallisen“ pitänyt heittää asia sikseen, ainoastaan siitä syystä, että nyt oli rinnalle muodostunut meluawa joukko, joka sanoi itseään Kansalliskirkoksi ja halweksi kaikkea järjestystä? Minä olen aina uskonut, että siinä oli jotakin jalompaa, kuin paljas kiihko.

Crityistä huomiota ansaitsee esitys Rampi wainajan tulosta Suomi-Synoodiin kirjan 98:lla siwulla.

Otan täällä erää erittäin lyhyesti tarkasteltawaksi lauselmat: „Samalla huomasi hän (Rampi) tämän kautta pääsewänsä edulliseen asemaan S.-Synoodiin nähden ja onnistuikin siinä. Pastori Mikander nähtävästi huomasi, että jos Rampi siirtyy S.-Synoodin yhteyteen, yhtywät hänen seurakuntansa samalla, ja niin suostui hän uudelleen wihkimään Rampin Suomi-Synoodin yhteyteen“. Afiantuntijana ja osallijena minun täytyy tästä kohdasta sanoa, ettei kirjoittaja ole tuntenut asiaa, mistä on kirjoittanut. Osi ollut waan suotawaa, ettei myös olisi tehnyt sellaisesta asiasta mitään päätelmiä. Kirjoittaja lisää edelliseen: „näin sai Rampi kutsunmuksen R o c k p o r t i n, Pigeon Coven ja Daneswillen seurakuntien papiksi. Nämä olivatkin jo yhtyneet S.-Synoodiin e h d o l l a jaada Rampi papikseen“. Tästä mainitut seurakunnat olivat kyllä yhtyneet Suomi-Synoodiin päätöksellään marraskuun 29 p:ltä 1894. Mutta yhtymisanomuksessa ei ole mitään ehtoja tehty Rampin ottamisesta kirkkokuntaan papiksi. Ei myöskään sitä ollut tapahtunut sitä ennen. Täten raukeaa koko tuo wäitös, että tämän kirjoittaja olisi noudattanut Kirkko-kirjassa esitettyä ja yllämainittua kirkkopoliittikaa. En ole myöskään koko Suomi-Synoodin olemassa-olon ajalla noudattanut enkä hywäksynyt tuollaista menettelytapaa.

Rampin walmistumisesta kirkkokuntaamme saarnamieheksi oli sitä paiksi jo ennen ollut puhe, ennenkun hän tulikaan Riipin niemelle, hänen ollessaan vielä Worcesterissa, waikka se joistakin syistä jäi tekemättä. Rampin omasta pyynnöstä, fitten kun hän useamman

ferran oli asiasta kirjoittanut ja pastori Durchman myös häntä suositellut, olimme ottaneet ajatellaksemme hänen ottamisestaan papiksi Suomi-Synwoodiin. Tämä ei tapahtunut minikään ehdon yhteydessä seurakuntien puolelta. Sellainen kaupanteko ei ole voinut tulla kysymykseenkään. Tällä en tahdo sanoa, etten aina olisi halunnut kirjollista yhteyttä siirtokansamme keskuudessa; mutta wääriä keinoja sen saavuttamiseksi en ole halunnut käyttää. Sen lisäksi on yllämainitutlaiset asiat olleet koko konsistorin päätettäviä, joten en olisi voinut, jos olisin tahtonutkin, yksin asioissa toimia enkä päättää.

Sumalusopillisen seminaarin oppimäärästä on kirjoittaja sitwulla 176 tehnyt selkoa liian keweästi. Ei suinkaan olisi tilaisuutta puuttunut oikeiden tietojen saamiseen. Myönnettäköön ettemme kilpaise niiden vaatimusten kanssa, joita on Helsingin yliopistossa pyhän raamatun alkukieliin nähden. Mutta kun kirjassa sanotaan meillä tyhdyttävän siihen, "että oppilas oppii sieltä lukemaan ja kielioopin sekä sanakirjan avulla kykenee käsittämään m u u t a m i a lukuja Wanhasta Testamentista", niin luulisi tekijän pilaa tekewän. Katsootaanpa, mitä waaditaan. Seprean kielioppi (toht. S. C. Stenij'n) tarkoin, heprean kielen sisäluku luonnollisestikin, sitten 25 luku Genesis-kirjaa, 41 psalmia ja 12 luku Jesaiain ennustuskirjaa (wiinemainitut tarkemmin eflegeettisesti). Tämähän tekee yhteenjä 78 luku heprealaista tekstiä. Woisikoohan tuota sentään nimittää „muutamiksi luuviksi?" Jo edellisessä kaksikuotisessa seminaarisja luettiin 15 luku Genesis-kirjaa

(joista 3 luku koetettiin lukea ulkomuistilta), 30 psalmia ja 7 luku Jesaiasta, yhteenjä 52 luku; ei sekään määrä siis rajoittunut muutamaiin lukuihin.

Entäs Uuden Testamentin puolesta? Taas luemme Kirko-kirjassa: „Kreikan kielesjä tulee oppilaan kyetä alkutekstistä suomentamaan joku Uuden Testamentin kirjoista. Siis waan „joku“ = yksi. Todellisuudessa on kuitenkin koko uusi Testamentti waadittu kaikilta oppilailta. Ei siis yksi kirja, waan 27 kirjaa. Suomattawaa on vielä, ettei näiden oppimista jätetty jattuman waraan, waan mentiin ne läpi luokka-tunneilla; lopulta kumminkin, luettawien määrien ollessa pitempiä, opettaja tarkasteli kääntämiskykyä sieltä täältä määräämällä lauseita käännettäväksi.

Sitä paitsi on eflegeettisesti tarkemmin luettu Paawalin kaksi kirjettä Timoteukselle ja Galatalaiskirje, Jaakopin kirje ja Seprealaiskirje.

Kun Kirko-kirjan tekijä katsoi oppimääriämme noin päällisin puolin, niin tuli siitä yhteisesti vastaawa „ofapuilleen approbatur kurssia teologijessa erotutkinnoessa Suomesja“, joka arwoistelu kuitenkin on kirjan lopulla forjattu jättämällä pois „ofapuilleen“ sana. Minä sanoisin: hywinkin se sen wastaa, ehkä wastannee suunnilleen cum laude kursjiakin. On muistettava, että oppiaika käytetään huolellisesti.

En ihmettele, että seminaarin oppilaat, nähdesjä”i Kirko-kirjan yllämainitun selostuksen panivat sen pahaksensa.

Sivulla 186 sanotaan „että Suomi-Dpistolle oli w. 1902 koetettu saada johtajaksi m. m. toht. Arth. Sjeltiä ja reht. Rosendalia, mutta turhaan“. Ei luultavasti ole näitä kumpikaan koetettu saada tähän toimeen. Mlamerkityn ilmoitettua aikowansa lähtea Suomeen, koetettiin saada maisteri Matti Pesonen tai maisteri ja pastori Ewert Blomberg, toht. N. Sjeltin wälityksellä. Kun eivät he kumpikaan woineet tulla, suostui tämän firjoittaja edelleen olemaan Suomi-Dpiston johtajana Rehtori Rosendalia ajateltiin myöhemmin opettajaksi Suomi-Dpistoon; mutta seminaarin lyhytikäisyyden ja warain puutteen wuoksi ei woitu mennä takaamaan sellaista palkkaa, jota luultiin hänelle tarpeelliseksi, jonka wuoksi aije jäi siihen, niin ettei häneltä edes kysytty, haluaisiko hän tulla.

Muutamia muitakin epätarkkuuksia huomasi kirjaa selaillessani löytyvän, mutta riittäköön nämät tällä kertaa oikaisuksi kiireiden keskellä. Toisten, jos aika myöntää, koskettelen niihin. „Kirjko“-kirjalla woiji olla arwotas merkitys historiallisena lähdekirjana, jollei siinä olisi niin useita epätarckoja tiedonantoja. Sen wuoksi on suotawaa, että epätarcat kohdat aikoinaan mikäli mahdollista oikaisetaan.

J. K. N i k a n d e r.

Wähän selitystä edelliseen.

Arwoisan, edellisen oikaisufirjoituksen johdosta saanen jonkun sanan liittää selitykseksi.

Koettaessani kumata Calumetin oloja Eloheimon aikana ja vähän jälkeen, olen sen aikuisien selkkausten ajalta sanonut: „kiihko ylläpiti innoistusta“. Myöhemmin olen kertonut Betlehemin seurakunnan rauhallisesta kehityksestä past. Mikanderin, Gynnisen, y. m. aikana. Väittäen Eloheimon aikuisien seurakunnan jäsenten kertomuksista, kääjähanckeista, rauhattomista seurakunnan kokouksista, joukkoaluopumuksista, y. m. f. luulen olleeni oikeassa sanoessani, että innoistukseen, joka on seurakunnan arwolle sopiwaa, silloin liittyi kiihkoa jota ylläpitämään. On itsestään selvää, että tätä kesti ainoastaan sen vähän ajan, jolloin rettelö Kansallisseurakunnan wälillä oli.

Mitä tulee siihen, että sanoin konsistorin mieluummin näkewän Eloheimon Calumetissa (kuin Kronwoodissa, johon hänet sitten kuitenkin määrättiin) olen sen tiedon saanut pastori Mikanderilta. (Wrt. Kirf. Kal. w. 1904 f. 46 past. N:n firjoitus). Tästä oikaisusta käy nyt selwille, että konsistori k a i k k e i n m i e l u u m m i n olisi nähnyt Eloheimon kuitenkin poisja koko Amerikasta.

Luulen, että Eloheimon laatimat jäännöt olivat liian pappis- tai piispanwaltaijet. Sehän oli juuri yhtenä syynä Kansallisseurakunnan perustamiseen. Kun ei past. Mikander silloin tietääkseni wastustanut Eloheimon jääntöehdoitusta, joihin kyllä myöhemmin fir-

kollistikouluissa tehtiin parannuksia, jään otaksumaan, että hän ne hyväksyi. Arkkipiispa Johanson esim. piti sääntöjä epäkansantavaltaisina. Toht. Rifander tässä kuitenkin nyt selittää, että silloisissa Paimen-Sanomissa olisi voinut löytää pappisvalta-aatteen torjumista t a k i n koskevia hänen kirjoituksiaan.

Toht. Rifander katsoo lauseen s. 74 sellaiseksi että se johtaa seurakunta ja kirkkokunta käsitteitten sekoittamiseen. Asiasta voidaan olla toistakin mieltä.

Mitä tulee seminaarin oppikursseihin, pyydän huomauttaa, että w. 1909—10 kirjoittaessani asiasta oli wain yksi 2-wuotinen seminaari ollut opistolla ja luonnollisesti olen voinut arvostella wain sen saavutuksia. Kun uusi seminaari jo silloin oli alussa, saatoin mainita uuden vuosimäärän, mutta sen ennätyskiä oli mahdollonta arvostella, waikka suunnitelmakin oli sitä warten haahmoiteltu. Ensimmäinen 3-wuotinen seminaari päättyi w. 1912 kewäällä, kun kirjani oli jo wuotta ennen painettu saatikka sitten käsin kirjoitettu. Näin ollen olin pakoitettu arvostelevaan jilmällä pitäen 2-wuotisen seminaarin saavutuksia ja ottaen myös jonkun werran huomioon uusia suunnitelmia. Mielestäni on warowaisempaa arvostella tällaisissa asioissa mieluummin liian wähän kuin liian paljon. Luulin ennätystä approbaturin arwoiseksi Helsingin yliopistossa, jossa sen saavuttamiseksi wähintään tarwitaan kolme wuotta. Toht. Rifander katselee asiaa nyt loppuun suoritetun 3-wuotisen seminaarin saavutusten kannalta ja arwioi tuloksen wastaawan ehkä suunnilleen eun-laude arwomäärää Helsingin yliopistossa.

Mitä Rampi-juttuun tulee olen samaa mieltä Toht. Rifanderin kanssa siitä, ettei tapahtumista sellaisista kun asianomainen pitäisi wetää johtopäätöksiä. Ne woiwat helposti olla harhaan johtawat etenkin milloin saadut lähteet owat epäiltäwät. Past. Rifander asianomaisena tietää toimintansa waikeuttimet porhaiten ja mielihyiwällä sentähden luenkin tämän hänen oikaisunsa kyyseessä olewassa asiassa.

B. R a u t a n e n.

Sisällysluettelo.

S i r j o i t u k s e t :

Alkulause	5
Pimennyksiä	7
Kalenteri eli almanakka-osaasto muistiinpanojen ja raamattunlauseiden lausua	8
Suomi-Synoodin konsistori	20
Suomi-Opiston johtokunta	20
Suomi-Opiston opettajakunta	21
Jumalansopillisen seminaarin opettajat	21
Kauppa-osaaston opettajat	21
Kustannusliikkeen johtokunta	22
Suomi-Synoodin pastorit	22
Suomen Merim. lähetysk. papit Amerikassa	23
Tie elämän puulle, kirj. Kalle G. Mannerkorpi	24
Ainoastaan yksi sana, kirj. A. K.	31
Jumalan sana voimana, kirj. M. Pesonen	38
Tämä syntyiä vastaanottaa, kirj. E. Merikari	41
Walkenden lapset, kirj. Otto Kaarto	46
Zhmisjtelun juuresta arvosta, kirj. D. A. E.	50
Onko raamattu Jumalan sanaa, kirj. A. O.	57
Todistuksia Jumalan olemassaolosta, kirj. A. G.	61
Katsaus Suomen Lähetysseuran viimeiseen viisitoista-vuotiseen waitutukseen, kirj. Joos. Mustakallio	65
Muistelmia sanoista kirj. J. J. G.	72
Lähetystyön alku Afrikassa, kirj. M. Savola	80
Arvostelu lähetyssaarnaajista, kirj. M. Savola	89
Suomalaislähetyssaarnaaja Rudolf Gurland, kirj. M. Savola	99
Stokan rakkautta, kirj. Wilho Reima	103
Suunkaupunki-tyhjyys, kirj. J. Wargelin	108
Stanjamme peritö, kirj. J. G. M.:la	114

Lauri, kirj. E. M.	116
Kenenkä tehtävä? kirj. M. Bertula	126
Katsaus Montanan valtion suomalaisten kirkolliseen elämään, kirj. M. Pesonen	129
Piirteitä Sault Ste. Marien P. Johanneksen seurakunnan pihäkoulun toiminnasta w. 1906—1912, kirj. A. Goltanen	134
Princetonin seurakunnan ompeluseuran alkuvaiheista, kirj. A. M. Nyman	140
Warrentin suom. ew. lut. seurakunnan vaiheista, kirj. E. J.	145
Piirteitä Youngstownin seurakunnasta, kirj. E. J.	150
Muistiinpanoja Girardin Ew. Lut. seurakunnasta, kirj. E. J.	156
Ruhe, kirj. A. Warmavuori	160
Kotoisista toiveista, kirj. A. Warmavuori	169
Lohtajan muistojen wirtsiyhteyksiä, kirj. J. Leppälä	176
Amerikan suomalaisten wäkilukutalasta, kirj. E. —nen	185
Wuosikertomus, kirj. J. A. Nilander	187
Muutamia muistiinpanoja päiväkirjastani, kirj. J. J. Hoikka	205
Muutamia oikaisuja „Kirko“-kirjaan, kirj. J. A. Nilander	213
Wähän selitystä edelliseseen, kirj. B. Rautanen	219

S u w a t :

E. S:n kirkolliskokouksen jäsenet Fairportissa, D.	2
Past. Kalle G. Mannerkorpi	26
” Antti Rönönen	32
” Otto Kaarto	47
” Taavetti A. Samanen	51
Suom. Lähetysseuran talo Helsingissä	69
Lehtori Joos. Mustakallio ja past. A. Savola	73
Gudenthal	81
Suomal. lähetysaarnaajat matkalla Afrikkaan Owambomaalle	86
Ondangua	87
Taavetti Livingstone	96
Kalevalan seurakunnan kirko, Minn.	113
Bayview'n pihäkoulu, Mass.	125
Mich., Sault Ste. Marien pihäkouluun opettajat	135
Princetonin seurat. ompeluseura	141
Dhion ja Pennsylv. piirin pihäkouluapäiwiltä w. 1912.	149

Girardin suom. ev. lut. seuraf. kirjasto	155
Dion ja Penn. seurakuntapiirin edustajat w. 1912 . . .	160
Saapaveden seuraf. kirjo	168
Lohtajan seuraf. kirjo	177
Lohtajan kirkon alttaritaulu	179
Jumalansopillinen seminaari keuhällä 1912	195
Past. Taavetti J. Elm	196
" Viktori Kuusisto	196
" Matti Korhonen	197
Kirkkopöytä Oskarisja, Mich., keuhällä 1912	204

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI
 KANSANTALOUSINSTITUUTTI
 Puhelin 233 460
 20500 Turku ☎ (02) 233 1536
 Fax (02) 233 3460

(yhteisöala)

Kansanvalistusseura Helsingissä

on luotettavin ja edullisin kirjojen ja laulunuohtien hankinta-paikka. Myöntää m. m. kirjastoille omista kirjoistaan tilauksen suuruuden ja laadun mukaan alennusta 50 pros. asti ja muiden kustantajainkin kirjoista 25 pros. asti. Pyytäkää ilmaiseksi saatavia luetteloja.

Luonnontieteellinen kirjasto (kaikki runsaasti kuvitetut): Kemia 4 mk., Tähtitiede 6 mk., Fyysillinen maantiede 5 mk., Fysiologia 5 mk., Eläinmaantiede 2: 50, Fysiikka 7: 50, Polveutumisoppi 1: 50.

Suurten miesten muistot: Runeberg 1: 25, Snellman 1: 50, Lönnrot 1: 75, Fr. Cygnaeus 1: 75, Wallin 1: 75, Porthan 2: —, Franzen 2: Owen 2: —, Tolstoi 2: 25, Spencer 2: 75,

Maakuntakuvaukset ja heimokirjat (kaikki runsaasti kuvitetut): Varsinais-Suomi 3: 40, Karjala 5: 10, Savo 4: 25, Häme (181 kuv.) 6: 25, Lappi (100 kuv.) 4: 50, Kalevalan Laulumailta (177 kuv.) 7: 50, Kalevala kansanrunoelmana 4: 50, Suomenlahden takaa (Virosta) 1: 50, Unkari 2: 50.

Käsitemallisuuskirjat ja -piirustukset: Maalaus kotitarpeeksi 50 p., Maalaus-käsikirja 2: 50, Puun värittäminen ja kiillottaminen 50 p., Värien sommittelu 75 p., Puu raaka-aineena (76 kuv.) 1: 75, Olkityöt 75 p., Kankaiden sidosoppi (386 kuv. ja mallia) 4: 25, Kudontamalleja 75 p., Ompelukoristeita (8 taiteilijan 40 mallia) 2: 25, Huonekaluja (9 taiteilijan 80 mallia) 2: 25.

Esiintymistaito: Puhumisopas 1: 50, Lausunto-opas 50 p., Lausuntorunoja (283 siv.) 1: 50, Näytelmäopas (esittää yli 400 näytelmää ja kuvaelmaa) 2: 25, Kilpakisat (leikki- ja kansantanssiopas) 1 mk.

Laulu- ja soittonuotit: Kansanopiston laulukirja (406 laulua) nuottipainos 2: —, sanapainos 60 p., Kansan laulukirja (261 laulua) nuottip. 1: 50, sanap. 50 p., Sekakuorolauluja 40 vihkoa (yht. 225 laulua) 25 p. kpl., Mieskuorolauluja 18 vihkoa (140 laulua) 25 p. kpl., Naiskuorolauluja 15 vihkoa (95 laulua) 25 p. kpl., Yksiaänisiä lauluja 6 vihkoa (292 laulua) 50 p. kpl., Isänmaallisia lauluja 1: 50, Säveleitä kanteleelle (20 kpl.) 1: 50 ja 2: 50, Valittuja Psalmeja kanteleen säes. 2: 50, Torviseptettejä (32 konserttikpl.) 15: —, (12 konserttikpl.) 6: —, (20 tanssikpl.) 7: —, y. m.

Yhteiskuntatieto: Yhteiskunnallinen käsikirja (70 tiedemiehen ja erikoisalojen tuntijan yhteistyöllä aikaan saatu alallaan ainoa erikoisteos) 7: —, Kansantalouspolitiikka 1: 50, Kansantaloutta rahvaalle 1: —, Teollisuus- ja työväki 1: —, Siirtolaisemme ja kotimaa 75 p., Siirtolaisuudesta 25 p.

Maantieteelliset kuvaelmat, runsaasti kuvitetut, kaikista Europan maista, neljässä 400:ttä suurta 2 palstaista sivua sisält. loistositteessä 13: 50 kpl.

Nuorisonkirjat (10 n:o:a, hinnat 50 p:stä—1: 50).

Tilausosote: **KANSANVALISTUSSEURA**, Helsinki.

Akateeminen Kirjakauppa

Helsinki

Suomen ja Pohjoismaiden suurin kirjakauppa

Toimittaa nopeasti kaikki suomenkielistä kirjallisuutta
koskevat tilaukset

Sortavalan Evankelinen Seura, Sortavala, Suomi

joka jatkaa Karjalan Kirjakauppa- ja Kustannusliike O. Y:n
kustannustyötä

myöpi tämän vuoden loppuun asti
mainitulta liikkeeltä ostamiaan kirjoja y. m.

SUURELLA HINNANALENNUKSELLA,

jos osto tapahtuu käteisellä rahalla.

Luetteloja lähetämme heti, pyydettyessä.

Samalla tarjoamme UUTUUKSIAMME, joita paraikaa
painetaan:

Personallinen koulu, kirj. H. C. Frederiksen, tulee noin 2
mk. hintaiseksi.

Päivän tunnussana v:lle 1913, hinta 75 p.

Minkätähden on nuorisomme voitettava Jesukselle, hinta 25 p.

Tilattavat osoitteella:

**SORTAVALAN EVANKELISEN SEURAN KUS-
KUSTANNUSOSASTO, Sortavala, Suomi.**

Pyytää hintaluettelojamme!

Kantakaa tätä kynää alassuin

N:o 14
hopea-
koristeilla
\$5.00.

jos haluatte. Niin, missä asennossa hyvänsä tas-
kussa.

Pojat: kantakaa Parker linkkuveitsikynää
housuntaskussanne avaimienne joukossa.

Tytöt: kantakaa sitä valkoisen mekkonne
taskussa.

Pelatkaa jalkapalloa sen kanssa, — koripal-
loa, tennistä, hockey'a. Se on työssä siinä het-
kessä kuin haluatte kirjoittaa jättämättä neulan-
päänkään vertaa mustetta siihen, missä sitä on
kannettu.

Kirjoittaa? Kuvitelkaa vain lasikynää, joka
sulaa musteeseen, kun te kuljettatte sitä paperin
yli. Sillä tavalla se kirjoittaa.

Hinta \$2.50:sta ylöspäin. Hankkikaa yksi
koetteeksi. Otetaan takaisin milloin hyvänsä 10
päivän sisällä, jollette ole mieltynyt kuolemaan
asti siihen. Me valtuutamme myyjät palautta-
maan rahat. Jos teidän kauppiailanne ei ole
Parker kyniä, kirjoittakaa meiltä heti luettelo.

Parker Pen Company

Mill St., JANESVILLE, WIS.

LINKKUVEITSI VARMUUS

FOUNTAIN KYNÄ.

Paker kyniä on saatavana The Finnish Lutheran Book
Concern'ilta, Hancock, Mich.